BRABANT STRIP
MAGAZINE

132

Verschijnt maandelijks, behalve in juli en augustus - 9/2005 - Afgiftekantoor, 1800 Vilvoorde I - P308727
Afzender : Brabant Strip vzw, De Wandelaerstr. 8, 1930 Zaventem

Hergé
en zijn medewerkers

In beweging blijven!

BRABANT STRIP MAGAZINE

Gratis voor leden van *Brabant Strip vzw*, vereniging van stripliefhebbers van 9 tot 99, en van *de Reclamestripclub*. Wordt niet los verkocht.

Redactie en medewerkers :
Willem Gay, J.P. Legein, Jean Smits, Yves Kerremans, de familie Lezy, Joop Schreurs, Henri Christiaen, Philippe Mouvet, Felix De Keye, Léon den Hartog, Kurt Morissens

Layout:
Patrick Vranken&Jeroen Denters

Eindredactie :
Patrick Vranken

Logo's:
Dirk Stallaert, Jef Nys, W. Vandersteen

Cover :
© Bob de Moor en La ligne claire, 2005

INHOUD

Kuifje redactie 4
Groene parfum 14
Reclamerubriek 30
Verschenen 34

Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. Copyright van afbeeldingen en foto's berust bij de diverse auteurs en uitgeverijen.

Lidgeld 2005 B&NL :20 euro
(B):**001-2980926-95**
(Nl) : Giro **7616528**

Verantwoordelijke uitgever :
Berreweide 34, 1840 Londerzeel.
tel :(0032)(0)52 / 31.23.46

E-mail en internetadres :
brabant.strip@worldonline.be
www.brabantstrip.be

nr.9van 30/11/2005
1.350 exemplaren

Dat schijnt gezond te zijn, in beweging blijven, vanaf een zekere leeftijd. Onze vereniging gaat al een respectabel aantal jaren mee, en dat is dus precies wat we van plan zijn, bewegen!
Nieuwe Fenixalbums van Dees Dubbel en van Dirk Stallaert (in december), dat verwacht iedereen, die werden ook aangekondigd. Maar : een exclusief FELIX-album van Maurice Tillieux, geef toe dat dit nu toch wel een verrassing is! We hebben niet de gewoonte om albums op deze plaats aan te kondigen, maar dit is toch heel bijzonder. Het is een verhaal dat nooit in het Nederlands verscheen, laat staan in album, alleen in het Franse blad IMA *(voor wie daar ooit van gehoord heeft...)*. Tillieux herwerkt in 1958 een scenario van Felix voor publicatie in dat blaadje. De stijl is - en we wikken onze woorden - *très Guus Slim!* Alstublieft! Als we ze zelf niet zouden maken, zouden we dit album zéker aanschaffen! Maar leden hebben natuurlijk de keuze.

Dat is niet alles : we hebben nog meer plannen. Al jaren wordt binnen de vereniging gepleit om meer modern stripwerk te plaatsen, bij voorkeur dan wel van een jongere generatie tekenaars. Nu hebben wij daar helemààl niets op tegen. In het magazine brengen we, zowel in de actualiteitenrubriek

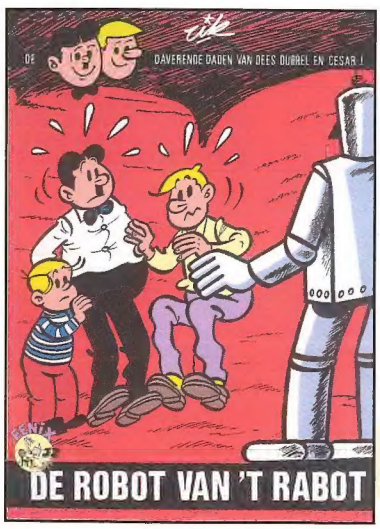

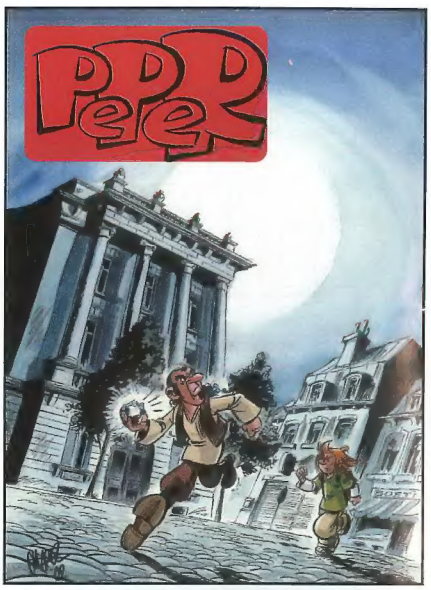

als in de reclamerubriek, nagenoeg élke publicatie, hoe obscuur ook, onder de aandacht. Bovendien hebben we al redelijk wat interviews geplaatst met jonge wolven. Natuurlijk hebben we in dit magazine weinig of geen ruimte voor strips. Een pagina of twee, meer kan er niet in. In Collectie Fenix hebben we meer ruimte, maar die reeks is dan weer specifiek bedoeld voor verloren verhalen uit een vorige generatie.
Daarom! (tromgeroffel...) hebben wij het volgende bedacht. De vereniging wil best een initiatief steunen om wat modernere strips te publiceren, heeft centen vrijgemaakt en onder de leden werd een nieuwe redactie gevonden. Die stelt vandaag het eerste proefnummer voor van PEPER. We stoppen dit nulnummer gratis ter kennismaking bij het magazine, voor de leden. Voor de rest moet de geschiedenis maar zijn loop hebben. Maak er iets van, jongens!
De redactie

◂ *Voorgesteld op de Gentse stripbeurs. Ligt nu in de winkel!*

Collectie Fenix 2006

Vraag niet wààr we ze blijven halen, maar volgend jaar brengen we onderstaande toppers!

34. **Bessy,** ***De spoorzoeker*** (Studio Vandersteen, scenario Willy Vandersteen)
35. **Simon De Danser,** ***De rede der verloren schepen*** (Sirius en Daniël Janssen)
36. **Jan Heibel,** ***De Heksenketel*** (Hurey)
37. **Mulligan,** ***De zoon van Shéherazadh*** (Berck)
38. **Zilverpijl,** ***De verleiding van Endo*** (Frank Sels)
39. **Dees Dubbel en Cesar,** ***De lach van tante Wanne*** (Rik Clément)
40. **Felix,** ***De duivelsgrot*** (Maurice Tillieux)
41. **Oktaaf Keunink**, *derde album met niet-verschenen gags* (Marc Sleen)

Leden kunnen NU reserveren : stort vóór 31/12/2005 ofwel 50 euro (zelf afhalen) ofwel 70 euro (thuisgestuurd in België en Nederland) op rekening (B):001-2980926-95 - (NI) : Giro 7616528. A.u.b. niet combineren met andere stortingen, om vergissingen te vermijden.

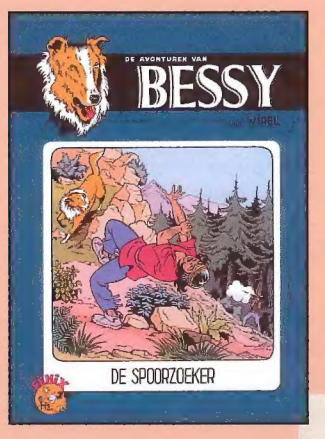

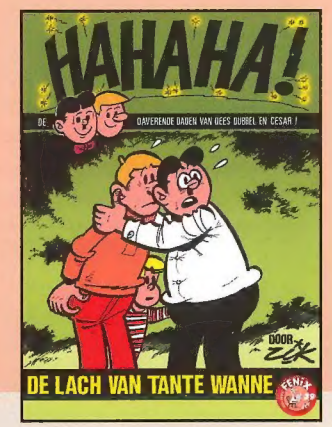

FELIX IN FENIX... EINDELIJK!!!

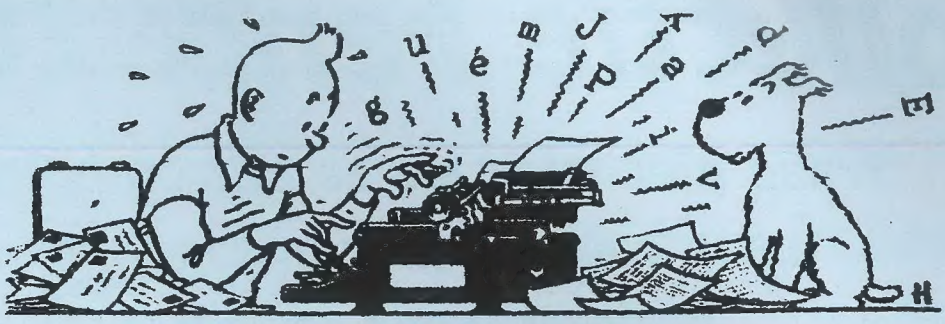

ACHTER DE SCHERMEN VAN HET WEEKBLAD KUIFJE

Deel 3 : januari-april 1953

Begin 1953 is een duidelijk keerpunt in het leven van Hergé. Kuifje wordt, zoals voordien het geval was, niet langer op zijn thuisadres, Delleurlaan 17, gemaakt en behoort bijgevolg niet langer tot de persoonlijke levenssfeer van Hergé. Leven en werken worden gescheiden. Dat Kuifje hiermee gedegradeerd zou zijn tot een gewone baan of - erger nog - tot potentieel bandwerk, wil ik zeker niet beweren, maar Hergé installeert alleszins zijn studio aan de Louisalaan 194. Zelf betrekt hij met zijn vrouw Germaine een huurappartement achter de hoek, in de Livornostraat nr 103. In het weekend trekken ze samen weg uit Brussel naar het een paar jaar eerder aangekochte buitenverblijf in Ceroux Mousty, dat uiteindelijk ook hun officiële woonplaats zal worden in de loop van de jaren vijftig.
Van een plotse ommezwaai mogen we echter niet spreken. De verhuis naar de Livornostraat was nooodzakelijk vanwege de gezondheidsproblemen van Germaine. Door een auto-ongeval op 17 februari 1952, in een sportwagen met de 'sportief' rijdende Hergé aan het stuur, was ze moeilijk te been gebleven en kon ze geen trappen meer doen. De nieuwe woonst op de tweede verdieping was met een lift bereikbaar.

- Jean Smits -

Wonen en werken

In het begin van zijn carrière bij Presse et librairie, de uitgever van onder andere de krant *Le vingtième siecle* met daarin het wekelijkse bijvoegsel *Le petit vingtième*, betrok Hergé vanaf oktober 1927 ook al een eigen werkkamer op de Bisschofsheimlaan. Wonen en werken waren heel in het begin dus ook strikt gescheiden. Zijn eerste medewerkers dateren ook al uit deze periode. In april 1929 krijgt Hergé er van zijn werkgever een eerste assistent bij voor het - onder Hergé's verantwoordelijkheid - realiseren van *Le petit vingtième*: Eugène Van Nijverseel (Evany). Volgens Huub Van Opstal [1] inkt Evany *Tintin au Congo* en de eerste Quick en Flupkes. Verder knipt hij het papier op maat, trekt kaders, vult de veelvuldig op Hergé-tekeningen voorkomende zwarte vlakken op en retoucheert hij zo nodig met wit. Een jaar later, in maart 1930, komt Paul Jamin (Jam) het team vervoegen. Samen met Evany verzorgt hij, in de plaats van Hergé, de opmaak en de illustraties van *Le petit vingtième*. Evany mag zelfs covers tekenen. Na het vertrek van Evany in 1931 en Jam in 1936 krijgt Hergé bij Presse et librairie nieuwe assistenten voor het realiseren van *Le petit vingtième*: onder andere de vader van Jean-Michel Folon en Jiv *(zie ook BSM 88 -red.)*. Maar enkel Evany heeft Hergé geholpen bij het maken van zijn strips en dan nog uitsluitend in het prille begin. Hergé maakt al vlug een duidelijk onderscheid tussen het creatieve werk en het andere werk. Hij beseft dat creativiteit en loondienst niet met elkaar te rijmen vallen en gaat uit loondienst in 1933. Hij begint dan in de Rouppestraat nr 9 een eigen atelier op 3 januari 1934 samen met José De Launoit, tekenaar, en Adrien Jacquemotte, secretaris. Maar na zes maanden is het avontuur al afgelopen. Hergé behoudt echter de firmanaam, *Atelier Hergé*, en herbegint op 13 juli, enkel nog met De Launoit, op de Quai des péniches nr 2. Een week later, op 20 juli 1934, trouwt Hergé met Germaine Kiekens, de secretaresse van pater Wallez, de hoofdredacteur van *Le vingtième siècle*. Het jonge koppel betrekt op 19 augustus een woonst op nummer 10 van de inmiddels, wegens het daar met de deskundige raad van Tchang tot stand gekomen *De blauwe lotus*, tot bedevaartsoord uitgeroepen Knapenstraat in Schaarbeek. Vandaag moeten bedevaarders knielen voor het nr 24, het huisnummer werd in de loop der jaren immers gewijzigd. Op 30 januari 1936 verhuist het koppel naar de Place de mai/Meiplein nr 12 in St.-Lambrechts-Woluwe en op 28 juni 1939 naar de Delleurlaan nr 17 in Watermaal-Bosvoorde.[2]

De Studio op de Delleurlaan

Deze periode is ongetwijfeld om diverse redenen de belangrijkste in de evolutie van de Kuifje-strip en misschien ook in het leven van Hergé. Hergé zal hier blijven wonen tot 1953. Iedereen kent ondertussen wel de oorlogsperiode van Hergé en de ontmoetingen met en de rol van Jacques Van Melkebeke en Edgard Jacobs *(verhaald in BSM nrs. 59 en 102 -red.)*.

thema

De medewerkers van Hergé

Het verhaal

Om aan te sluiten bij het verhaal volgt hier een korte 'wat voorafging'. Op 8 mei 1940 gaat Le petit vingtième ter ziele maar op 17 oktober verschijnen reeds de eerste pagina's van *De krab met de gulden scharen* in *Le soir jeunesse*. Bij *Le Soir* leert Hergé Jacques Van Melkebeke kennen, met wie hij twee toneelstukken over Kuifje schrijft. Tijdens één van de voorstellingen ontmoet Hergé Edgard Jacobs, de jeugd- en boezemvriend van Jacques Van Melkebeke. Hergé vraagt Jacobs om hem te helpen met de Kuifje-strip. Jacobs zou op 1 januari 1944 voor halve dagen in dienst treden bij Hergé om decors en inkleuringen van de Kuifje strip te verzorgen en te poseren als model. Jacobs was niet de eerste, die in de oorlogsperiode meewerkte aan de strips van Hergé. De bezetting had ervoor gezorgd dat Hergé alsmaar meer werk kreeg en het allemaal niet meer alleen aankon. Vanaf 23 oktober 1940 verschenen de Quick en Flupke -gags uit *Le petit vingtième* in de Vlaamse krant

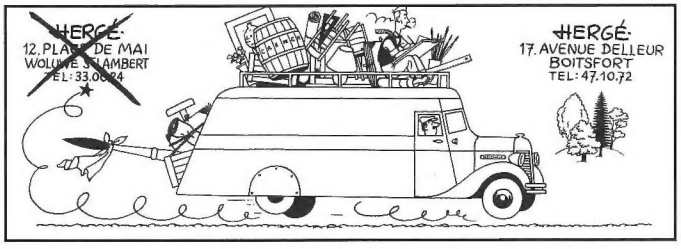

▲ *Verhuiskaartje Delleurlaan*

Het Algemeen nieuws. Op het eerste zicht geen extra werk maar Hergé vond zijn oude tekeningen niet meer goed genoeg en hertekende een groot aantal gags. Hetzelfde gebeurde met de Kuifjestrip in *Het laatste nieuws* : in de hertekende versie van *Kuifje in Congo* en *Kuifje in Amerika* is echter meerdere weken de hand zichtbaar van een minder begaafde assistent. De Nederlandse ballontekst werd anderhalf jaar lang door Hergé zelf gedaan. Vanaf april 1942 tot de bevrijding letterde duidelijk iemand anders. Ook de papierschaarste zorgde contradictorisch genoeg voor meer

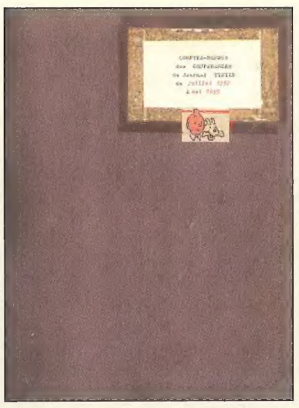

Wat voorafging...

In 2001 werd een bundel verslagen van de redactie van het weekblad Kuifje teruggevonden, die aan Hergé toebehoord had! In deze reeks onderzoeken we die verslagen - die interessante achtergrondinformatie bevatten - chronologisch. We bespreken ook telkens een thema dat toen actueel was. Deel 1 (BSM 113) handelde over het verschil tussen Tintin België en Tintin Frankrijk , in deel 2 (BSM 117) ging het over het ontwerp van een nieuw logo voor het blad.

werk. Het aantal pagina's van *Le Soir* verminderde stilaan en al vlug was er geen plaats meer voor de wekelijkse bijlage. Vanaf 23 september 1941 was het de bedoeling dat er dagelijks een Kuifjestrook in de krant zou verschijnen. In plaats van 3 stroken werden dus wekelijks 6 stroken gepubliceerd. Hergé zal dat publicatieritme niet de ganse oorlogsperiode volhouden. Eerst waren er lange onderbrekingen tussen de verhalen, later verscheen de Kuifjestrip onregelmatig. Een tweede en nog veel ingrijpender gevolg van de papierschaarste was, dat uitgeverij Casterman zich genoodzaakt zag om het concept van de albums te herzien.

De zwartwit-albums waren met hun meer dan honderd pagina's te dik en Casterman stelde voor om het aantal strippagina's terug te brengen tot 62 maar de albums dan wel voortaan in kleur te drukken. Al in 1942 verschijnt *De geheimzinnige ster* in kleur en op het nieuwe formaat. Casterman betaalt wel extra voor inkleuring en bewerking, wat Hergé toelaat om de nodige assistenten te betalen. Vanaf dan werkt hij samen met zijn assistenten op de zolderkamer van de Delleurlaan 17. *(vervolg op pag. 6)*

Fragment uit Raket naar de maan (1951), dat we kunnen lezen als een verwijzing naar de Studio. Jacobs was dan al opgestapt. Is zijn optreden hier (in het midden), gecombineerd met de tekst, een binnenpretje van Hergé? ▼

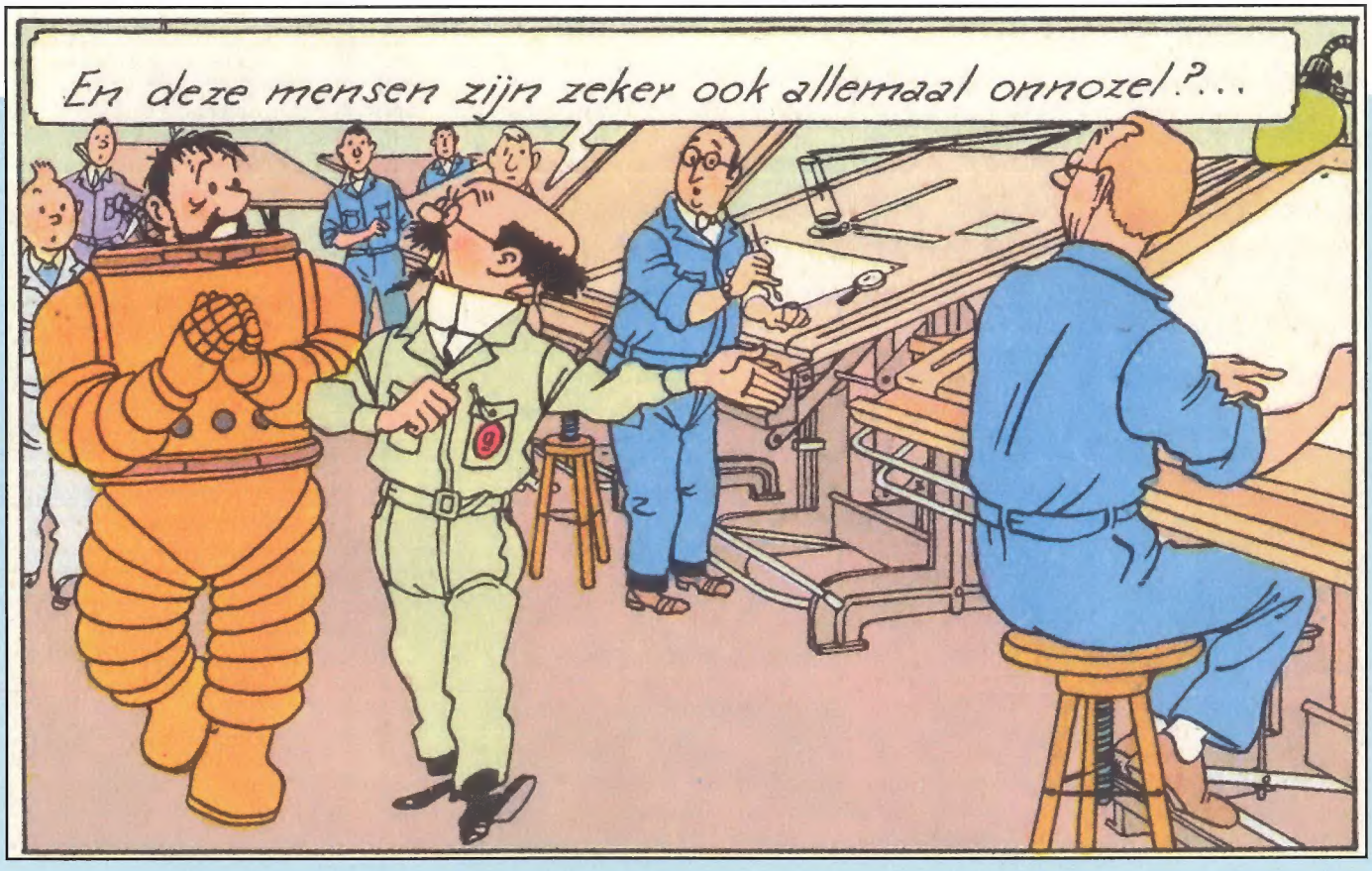

Prijs : In België : 6 Frs — In Nederland : 40 Cts
ACHTSTE JAARGANG
KUIFJE
WEEKBLAD VOOR JONGENS VAN 7 TOT 77 JAAR
Nº 1
TIJL, NELE en LAMME IN GEVAAR?
IN DIT NUMMER, EEN NIEUW TEKENVERHAAL VAN WILLY VANDERSTEEN
FORT ORANJE

De eerste nummers van 1953 hebben nog het oude logo

1953

In het eerste trimester van 1953 ondergaat het weekblad als gevolg van herhaalde besprekingen en discussies (zie aflevering 2 in BSM nr. 117) qua concept en inhoud een ingrijpende wijziging. Met ingang van nummer 5 zal Kuifje een ander uitzicht krijgen met het nieuwe logo en het wekelijks volledig verhaal van 5 pagina's. Uit de volgende verslagen zal blijken dat de redactieraad zeer veel belang hecht aan de kwaliteit van deze 5 platen, waarvan in het begin een halve op de cover staat. Daarnaast zijn er de zes proeven van Kuifjes Grote Prijsvraag, er is ook het nieuwe clublokaal en het organiseren van de Vrolijke donderdagnamiddagen. We nemen de draad weer op waar we vorige keer (in BSM 117) gestopt zijn: Leblanc komt persoonlijk naar de vergadering om er zijn financiële belangen te verdedigen.

Verslag van dinsdag 6 januari 1953 om 15 uur.
Aanwezig: MM Leblanc, Hergé (H-beiden voorzitters), Van Milleghem (V), Evany (E), Dehaye (D), Fernez (F-secretaris), samen de redactieraad (R)

(R) **Het drukken van het tussengeschoven blad** met 2 nummers tegelijk en het tegelijk drukken van 4 covers op beter papier zou de winst van het blad aanzienlijk verhogen. Leblanc vraagt de mening van de redactieraad over een derde voorstel: het aantal pagina's terugbrengen van 20 naar 16 maar op groter formaat en de verkoopprijs verlagen tot 5 bef. Na bestuderen van dit voorstel, vindt de redactieraad dat het schadelijk zou zijn voor het blad. Het tussengeschoven blad zal dus zoals vroeger per 4 gedrukt worden. Het wekelijks brengen van een 5-paginaverhaal belet wel om het tussengeschoven blad tussen pagina 4 en 7 te schuiven, het zal in het midden van het blad gevoegd worden.

(R) **Beoordeling nr. 1** : Het nummer is in zijn geheel goed. Maar op pagina 2 heeft Tintin een aan hem geadresseerde brief ondertekend; (...) ; op pagina 12 is de tekening van Follet nogal middelmatig;

(F+V) **Planning nr. 6** : geen bijzonderheden

Analyse vergadering 7 oktober

Hergé maakte tijdens deze vergadering schetsen op de achterkant van het verslag van 28 december. De geschetste personen zijn onbekend. Bovenaan lezen we de naam Goujon, redacteur bij Tintin-Paris. De voorstellen van Leblanc hebben we al in de vorige aflevering besproken. De kritiek op nr. 1 geldt slechts gedeeltelijk voor Kuifje. De foute handtekening van Tintin staat in Kuifje wel op zijn plaats

Toen de jongen helemaal verdwenen was, sprong Texas Slim op zijn Buddy.
— Ik maak een rilje naar de kant van
digo Earl Thornstein Johansson, boer van Whitebridge... Het was Jeanne Hermans.
zoals iedereen zeden kan. Het ongeluk

Follet kritisch bekeken

(vervolg : de medewerkers van Hergé)

Hergé vond dat vrouwen meer gevoel hebben voor kleur en waarschijnlijk liet hij in 1942 eerst zijn vrouw Germaine de inkleuring doen. Iets later vindt hij in zijn kennissenkring een andere inkleurster: Alice Devos, de vrouw van José De Launoit. Zij zal tot eind 1943, kort voor ze bevalt van haar eerste kind, de inkleuring verzorgen. Hergé vindt al vlug een opvolgster: op aanraden van Jacobs neemt hij begin 1944 Lea Ninove in dienst. Van haar is enkel geweten dat ze dat zelfde jaar huwde en in 1945 al niet meer voor Hergé werkte.

Maar al de verhalen moesten niet alleen ingekleurd worden maar ook herwerkt. Zelfs de in *Le Soir* gepubliceerde stroken zijn niet geschikt voor het nieuwe albumconcept. In de periode 1942 tot 1947 werden 11 verhalen herwerkt (*De geheimzinnige ster*, *Het gebroken oor*, *De zwarte rotsen*, *Het geheim van de Eenhoorn*, *De krab met de gulden scharen*, *De schat van Scharlaken Rackham*, *Kuifje in Amerika*, *Kuifje in Congo*, *De blauwe lotus*, *De scepter van Ottokar* en *De 7 kristallen bollen*). De paginagrote prenten in kleur uit de oude albums vielen weg, de strips werden verknipt en verplakt, zwarte en grijze vlakken werden zo nodig leeggewit en vervangen door kleur.

Evany en zijn vrouw staken in de oorlogsperiode ook een handje toe, mogelijk aan de hertekening van Congo en Amerika, maar het is vooral met de komst en de inbreng van Jacobs dat kan gesteld worden dat Kuifje niet meer uitsluitend van de hand van Hergé is.

Op 1 januari 1944 treedt Jacobs voor halve dagen in dienst bij Hergé. Naast zijn bijdrage aan de inkleuring en het grafisch werk, inspireert hij, samen met Jacques Van Melkebeke, Hergé tot de creatie van *De 7 kristallen bollen* en *De Zonnetempel*. Na de bevrijding maakt Hergé samen met Jacobs drie proefstrips onder het gezamenlijk pseudoniem *Olav*.

Het was de bedoeling van Hergé om op die manier toch te kunnen publiceren ondanks zijn repressieproblemen. Jacobs blijft in dienst tot 1947. In deze periode werkt hij mee aan de herwerking in functie van de albumuitgaven in kleur zoals *De 7 kristallen bollen*, *De blauwe lotus* en *De scepter van Ottokar*. Hij tekent ook de decors van het nieuwe verhaal, *De zonnetempel*. Daarnaast werkt hij vanaf 1946 tot 1951 free-lance mee aan een reeks

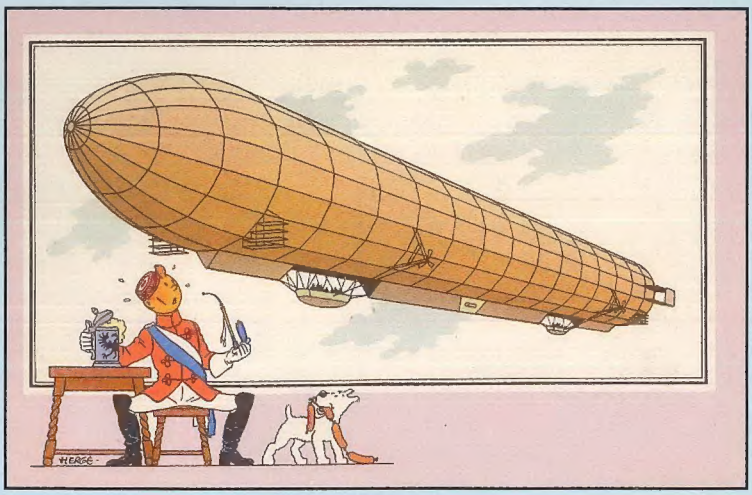

Schetsen van Hergé op de achterkant van het verslag van 28/12/1952

© Hergé-Moulinsart 2005

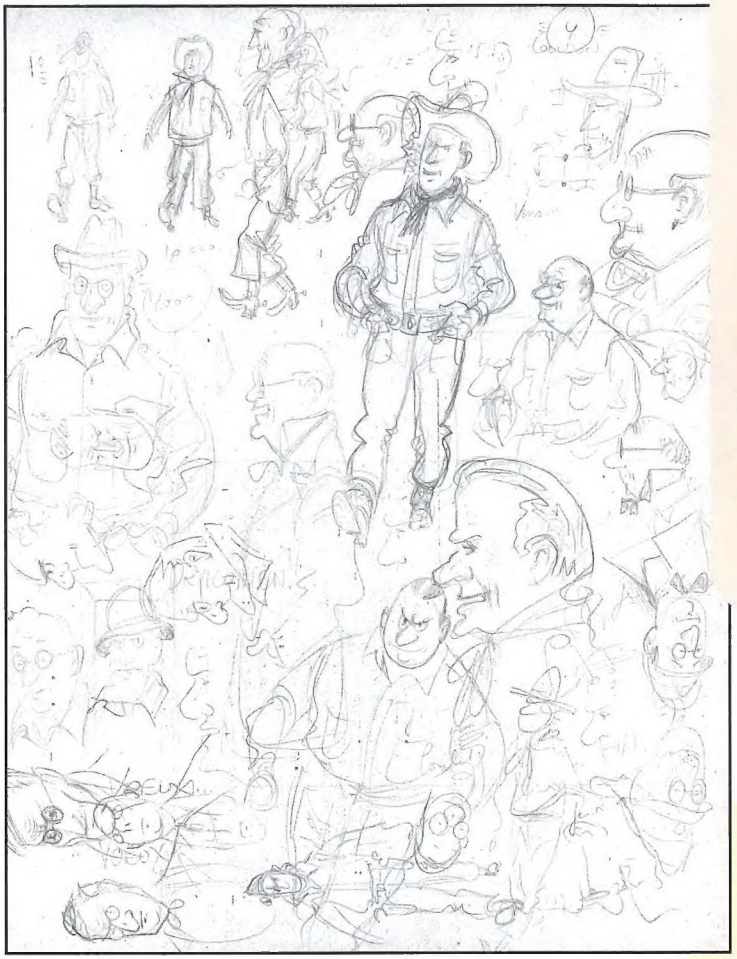

Verslag van dinsdag 13 januari 1953 om 15 uur.
Aanwezig: MM Hergé (voorzitter), Van Milleghem, Evany, Dehaye, Fernez (secretaris)

(R) **Beoordeling nr. 2**: over het algemeen een uitstekend nummer. De titel op de cover en de bijhorende tekst hadden iets groter gemogen. Het editoriaal op pagina 2 is slecht geïllustreerd.

(F+V) **Planning nr. 7** : Met het einde van *De chinees met de rode mantel* in nr. 6, komt een pagina in kleur vrij. Vermits het niet mogelijk is om er *Le renard qui louche* te plaatsen, omdat dit verhaal niet in Kuifje verschijnt, krijgt het editoriaal uitzonderlijk deze pagina (p 8). De inhoud van Tintin en Kuifje zijn identiek.

(R) **Speciaal paasnummer, nr. 13** : met Pasen wenst de raad een 24-pagina nummer te brengen, waarvan eventueel 2 met reclame. Hergé heeft een voorstudie geschetst voor een dubbele reclamepagina in kleur, die aan Evany overhandigd werd. Van Milleghem heeft de opdracht gekregen om aan Balis artikels over paasflora te vragen. Fernez verzamelt al zijn documentatie over het paasfeest.

Analyse vergadering 13 januari

De negatieve kritiek op nr. 2 geldt opnieuw niet voor Kuifje. Kuifje heeft een ander editoriaal. In het paasnummer staat uiteindelijk geen artikel over paasflora.

Ter herinnering: elk punt in het verslag wordt voorafgegaan door de eerste letter van de naam van de verantwoordelijke(n) voor de uitvoering of opvolging van wat besproken of beslist werd op de vergadering.

VOIR et SAVOIR

PAR HERGÉ

Collection offerte par le

TIMBRE TINTIN

DIRECTION HISTORIQUE & TECHNIQUE

EDGAR P. JACOBS

tekeningen met vliegtuigen, treinen, schepen met Kuifje-figuur, gesigneerd 'Hergé'. Deze tekeningen verschenen eerst in het weekblad *Kuifje*, waarvan het eerste nummer verscheen op 26 september 1946, en later, vanaf 1950, als losse prenten in de reeks *Voir et savoir*, *Zien en weten*. Op de rugzijde werd de vermelding aangebracht : 'PAR HERGE' en wat lager: 'direction historique & technique Edgar P. Jacobs'.

In 1946 verschijnt ook het eerste album in het Nederlands: *Het geheim van de Eenhoorn*. Hergé had toen al een tijdje een vaste vertaler in dienst, François Van der Drift, en een letteraar, Joseph Huion. [3] In het midden van de jaren veertig stelt Hergé het definitieve uitgangspunt voor de inkleuring van de albums op punt: lichte kleuren voor achtergronden, krachtiger kleuren op de voorgrond. Maar vanaf 1949 wordt elk verhaal wegens een verschillend drukprocédé *tweemaal* ingekleurd (!) : een weekbladversie in functie van diepdruk bij Van Cortenbergh en een albumversie in functie van offset bij Casterman. Voor dit extra werk doet Hergé beroep op Guy Dessicy en Frans Jagueneau [4]. Zij verzorgen de inkleuring voor het weekblad vanaf *Leo en Lea bij de Lapinos*. Vanaf 1949 neemt Hergé wat afstand van zijn medewerkers. Hij installeert zich weer alleen een verdieping lager in een voorkamer en in 1949 is er ook de aankoop van het buitenverblijf in Céroux-Mousty, waaruit blijkt dat hij ook van tijd tot tijd wat afstand wil van zijn werkadres.

De oprichting van de Studios Hergé sa

Op 6 April 1950 brengt Hergé zijn werkzaamheden onder in een onderneming met de inschrijving van de Studios Hergé sa (societé anonyme / naamloze vennootschap) in het handelsregister. Op dat moment zijn dit de medewerkers: Guy Dessicy en Jagueneau, beiden inkleurders ; Marcel Dehaye, sinds 1944 de persoonlijke secretaris van Hergé ; Jacobs, nog steeds freelancemedewerker aan de Zien en weten - prenten. Volgens Goddin solliciteert eind 1949 een zekere Arthur Vannoeyen [5] bij Hergé.

UN PEU PLUS VERS LE CENTRE...
LES STUDIOS HERGÉ S.A. DÉMÉNAGENT : QU'ON SE LE DISE !...
JE DIRAIS MÊME PLUS : NOUS CHANGEONS D'ADRESSE !
MAIS NOUS CONSERVONS NOTRE NUMÉRO DE TÉLÉPHONE : 47.10.72
ET NOUS NOUS INSTALLONS AVENUE LOUISE, 194, AU 3E ÉTAGE

Verhuiskaartje van Studio Hergé naar de Louisalaan

Daarna werft Hergé Bob De Moor aan als free-lance assistent-tekenaar, volgens Benoit Mouchart [6] is dat ter vervanging van Vannoeyen. Monique Laurent wordt in 1951 aangeworven als inkleurster.

Verslag van dinsdag 20 januari 1953 om 15 uur
Aanwezig: MM Van Milleghem, Evany, Dehaye, Deshayes, Fernez (voorzitter&secretaris)
Verontschuldigd: Mr. Hergé

(R) **Beoordeling nr. 3**. In zijn geheel uitstekend ; de cover over de Grote prijsvraag is tegelijk erg commercieel en fris.
(Goujon) De raad vindt de stripbewerking van *De trouwe Lassie* door Italiaanse tekenaars zeer goed en wil dit verhaal graag in Tintin brengen.
(F) **Grote wedstrijd** : Fernez stelt als 6e en laatste proef een politieraadsel voor.
Van Milleghem heeft echter enig voorbehoud. In Vlaanderen bestaat deze traditie niet zoals in Frankrijk en de Angelsaksische landen, waar men politiezaken brengt als simpele denkspelletjes. Hij vreest dat zijn lezers door deze proef gechockeerd zullen zijn.
(F+V) Uit de lezersbrieven aan Tintin blijkt dat de lezers regelmatig een knutselrubriek willen, zoals over het zelf bouwen van een fotoapparaat en het ontwikkelen en vergroten van de films. Op deze vraag wordt ingegaan. Van Milleghem stelt voor om een gedetailleerd plan te brengen over hoe men zelf een voertuig bouwt om deel te nemen aan de zeepkistenraces. Fernez zal Goujon vragen om bij de organisatoren van de Franse derby's aan een dergelijk plan te raken.
(F+V) **Planning nr. 8**. De eerste vijf pagina's worden gereserveerd voor het volledig verhaal Scaramouche. De inhoud van Tintin en Kuifje is identiek.

KUIFJE
Nr 3
WIL JE DEZE PRACHTIGE DYNA-PANHARD WINNEN?
DE PROEVEN ZIJN BOEIEND EN ER ZIJN HONDERDEN MOOIE PRIJZEN...
NEEM DEEL AAN ONZE
GROTE PRIJSVRAAG
DIE BEGINT IN DIT NUMMER

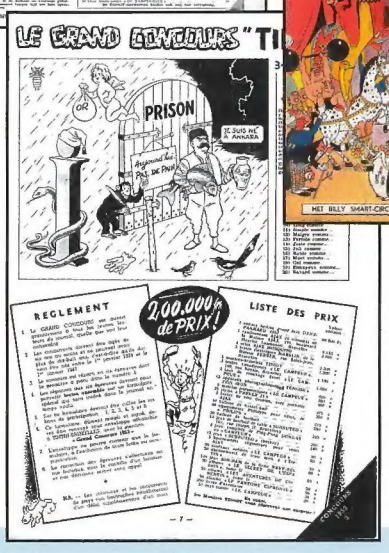

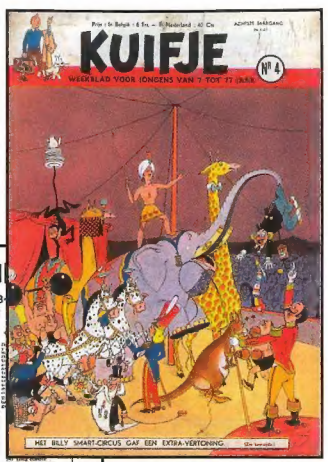

Verschillende prijsvragen in Kuifje 3 en Tintin 3

Analyse vergadering 20 januari
De 1ste, 2de,5de en 6de proeve (sic) van Kuifje's Grote Prijsvraag in Kuifje zijn dezelfde als in Tintin, ook het politieraadsel, ondanks de opmerking van Van Milleghem. Proef 3 is in Kuifje het herkennen van 10 sportfiguren en in Tintin een tekening van Hergé met een taalspelletje. Proef vier, de geheime boodschap, is eveneens een taalspelletje en bijgevolg ook verschillend (zie opmerking bij het verslag van 23 december in BSM117).

Hergé's aantekeningen in 1953
Dat brengt ons tenslotte bij de periode van de redactieverslagen van het weekblad Kuifje die in deze reeks besproken worden. Begin 1953, terwijl de verhuis van de studios naar de derde verdieping van de Louisalaan 194 gepland is, benut Hergé de tijd van de vergaderingen ook voor zijn beslommeringen met de studio. Zo tekent hij een plattegrond van zowel de Louisalaan als de Livornostraat op de achterkant van het verslag van 13 januari 1953. Op het verslag van 20 januari berekent hij zijn jaarlijkse kosten.
Uit deze aantekeningen blijkt wie ten tijde van de verhuis op de loonlijst stonden en hoeveel Hergé hen jaarlijks betaalde in oude Belgische Franken. Martin kreeg 180.000 (15.000 x 12 - maanden-) ; De Moor 210.000 (18.000 x 12, oorspronkelijk stond er 216.000 maar dit werd naar beneden afgerond) ; een zekere Auger (waarschijnlijk niet te verwarren met de Franse auteur Raoul Auger) kreeg 120.000 ; voor Guy Dessicy was er 100.000 ; Frans (Jagueneau? Misschien, maar volgens Van Opstal had hij de studio al verlaten in 1950) kreeg 60.000 ; secretaris Baud(oin Van Den Branden de Reeth) kreeg evenveel als Martin, 180.000 ; Marcel Dehaye tenslotte kreeg 40.000. In totaal maakt dat 890.000 en niet 910.000 zoals Hergé berekende, weliswaar zonder rekenmachine.

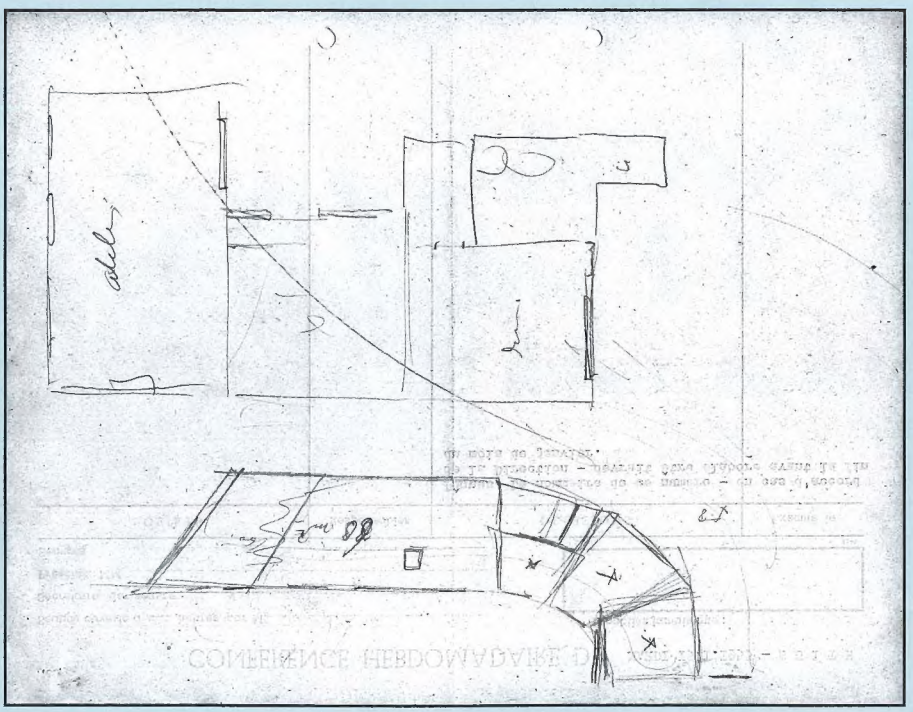

Achterkant verslag 13 januari

Verslag van dinsdag 27 januari 1953 om 15 uur.
Aanwezig: MM Hergé (voorzitter), Evany, Van Milleghem, Dehaye, Fernez (secretaris)

(R) Hergé leest een kortverhaal van Alfred Gérard voor, *Les grandes chasses d'Olive* ; het zal in Tintin verschijnen.

(R) Hergé geeft de raad een korte toelichting over de werking van de verschillende afdelingen bij Tintin-Paris, meer specifiek de fabricatie en de ontwerpafdeling. Hij vindt dat de redactie van Tintin-Brussel er nuttige ideeën zou kunnen opdoen en stelt voor dat Evany, Van Milleghem en Fernez deze manier van werken gedurende een aantal dagen ter plekke zouden bestuderen.

(F) Fernez overhandigde Hergé de eerste 8 afleveringen van een politieverhaal door Yves Duval, getiteld *Le club des doigts dans le nez*. De auteur zou graag in Tintin publiceren.

(R) **Beoordeling nr. 4** : Het nummer werd over het algemeen zeer goed bevonden. De cover was wel voorwerp van kritiek zowel wat de inkleuring als de tekening zelf betreft. *Ca, c'est du sport* (op pag. 9) komt zeer fris over. We zouden in de lay-out van de roman wat meer fantasie kunnen gebruiken, vooral wat de ondertitels betreft.

(E) Evany licht de antwoorden toe die hij gekregen heeft naar aanleiding van de jobaanbieding voor hulptekenaar bij Tintin, die in diverse dagbladen verschenen is. Geen enkele kandidatuur kan schijnbaar weerhouden worden. Het is nochtans noodzakelijk dat Evany in de nabije toekomst kan rekenen op een medewerker.

(F+V) Planning nr. 9. Het artikel op pagina's 14-15 wordt gewijd aan een toelichting bij onduidelijkheden uit de maanreis van Kuifje. De inhoud van Tintin en Kuifje is identiek.

Analyse vergadering 27 januari

Hergé maakte tijdens deze vergadering schetsen op de achterkant van de verslagen van 31 en 20 januari (zie onder). Kuifje nr. 4 brengt op pagina 9 *Ken je Victor Stuyvaert*, een Gentse houtsnijder van Europees formaat. De roman gaat nog steeds over Texas Slim, het blijft een probleemkindje, ook nadat Cuvelier als illustrator vervangen werd door Follet.

Toelichting : Tibet, Macherot, Craenhals

Illustraties bij verhalen en romans werden niet door Studio Hergé gemaakt. Studio Lombard verzorgde deze onder leiding van Evany, samen met de lay-out van het blad en inkleuringen. Evany is met de jobaanbieding op zoek naar een vervanger voor Tibet. Tibet vervulde zijn legerdienst in Frankrijk van juli 1952 tot eind 1953. Strips kon hij in die periode nog wel met de post opsturen. Tibet, op de vraag hoelang hij voor de studio gewerkt had : (in Tibet, *La fureur de rire*, Le Lombard, 2000): *"Ik ben in Studio Lombard terechtgekomen in januari 1951, als opvolger van Bob De Moor en François Craenhals. Als we de periode van mijn legerdienst niet in beschouwing nemen, van 1952 tot 1953, toen ik vervangen werd door Raymond Macherot, Dino Attanasio en de Funckens, ben ik er tot 1955 gebleven".* Het citaat van Macherot in aflevering 2 (BSM 117) bevestigt dit. Evany is na de onsuccesvolle advertentie binnenshuis op zoek gegaan. Macherot had zich aangeboden in oktober 1952 en zijn eerste strip verschijnt op 18 februari 53, in nr. 7. Het eerste duidelijk herkenbare studiowerk van Macherot verschijnt pas in nr. 17 van 53.

Craenhals vertelt in *Le duel Tintin-Spirou, 1997*: *"Macherot heeft mij afgelost toen ik met mijn eigen reeks kon beginnen. Daarna was er Tibet, enz."* Craenhals haalt hier twee periodes door elkaar. Toen hij met zijn eerste eigen reeks, *De avonturen van Renaat en Christiane* startte in 1951, werd hij afgelost door Tibet. Midden 1952 heeft Craenhals Evany opnieuw geholpen maar slechts af en toe. Evany was grotendeels op zichzelf aangewezen en op zoek naar een opvolger voor Tibet. Het was dus eerst Craenhals die Tibet sporadisch vervangen heeft vanaf midden 1952. Maar zoals Tibet Craenhals vergeet, zo vergeet Craenhals Funcken (zie vermelding illustratie van Funcken bij het editoriaal in de bespreking van nr. 15 in het verslag van 14 april). Tibet werd alls illustrator in Kuifje dus achtereenvolgens vervangen door Craenhals, Funcken en Macherot.

▼ *Achterkant verslag 13 januari*

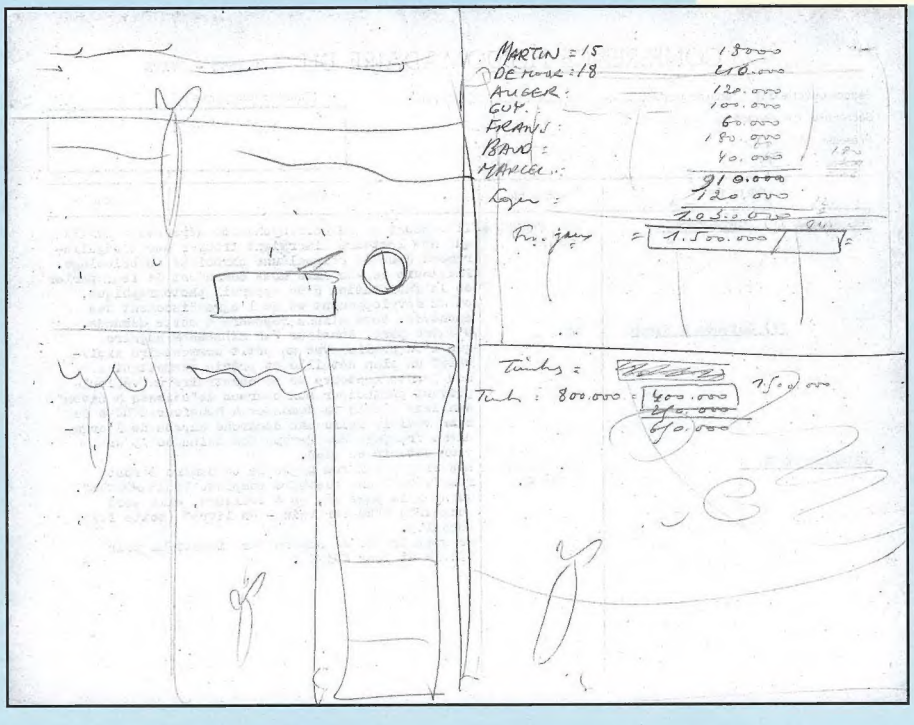

Hergé noteert 120.000 als huur ('loyer'). Volgens Benoit Peeters kocht Hergé de verdieping op de Louisalaan aan maar huurde hij het appartement aan de Livornostraat. Dat zou betekenen dat Hergé -rekening houdend met de muntontwaarding- in 1953 het equivalent van 1.500 euro per maand zou betalen voor dat appartement. Dat lijkt redelijk veel, zelfs voor de sjieke buurt van de Louizalaan, in die tijd. Misschien overwoog Hergé in januari 1953 om de studio aan de Louisalaan te huren voor 120.000 bef maar heeft hij uiteindelijk gekocht?

Wat opvalt is dat de eerste drie medewerkers met hun familienaam vermeld worden en daarna de twee inkleurders en de twee secretarissen bij hun voornaam.

De legende bij 1.500.000 is jammer genoeg niet te ontcijferen. Het zou kunnen dat dit Hergé's eigen jaarinkomen is, waarvan hij zijn kosten en medewerkers diende te betalen. Dat zou kunnen betekenen dat hij zelf zo'n 600.000 Bfr overhield op jaarbasis.

Lager lezen we timbres (Kuifje's bon) en enkele bedragen, evenmin onverklaarbaar.

Als we het blad op zijn kop zetten, zien we een ruwe schets van de landing van de raket op de maan. Linksboven de raket die wegvliegt van de aarde, rechtsboven de raket die daalt naar het maanoppervlak en rechtsonderaan de gelande raket met de aarde en de tekstballon voor de aardse commentaar.

Verslag van dinsdag 3 februari 1953 om 15 uur

Aanwezig: MM Hergé (voorzitter), Van Milleghem, Evany, Dehaye, Deshayes (DE), Fernez (secretaris)

(R) **Beoordeling nr. 5** : Met dit nummer begint de nieuwe look van het blad. Het werd globaal gezien als uitstekend beoordeeld.

François Craenhals heeft met Ivanhoe mooi werk afgeleverd. Toch een bedenking: op de cover is teveel concurrentie tussen de titel van het verhaal en de titel van het blad .

(R) Vermits de huidige formule van het tussengeschoven blad niet toelaat om de actualiteit op de voet te volgen, stelt de raad voor om het blad wekelijks in typo te brengen. Deze vier pagina's kunnen gevuld worden met een beeldverhaal in twee kleuren. Op de drie andere pagina's zouden alle rubrieken komen, die min of meer aanleunen bij de actualiteit : het editoriaal, Onze brievenbus, Jullie krijgen het woord, de Postiljon, de sportrubriek, de reportages, enz... Evany zal een maquette maken die Leblanc moet toelaten om de budgettaire gevolgen te bestuderen.

(R) Het speciale paasnummer krijgt 24 pag. en zal zonder prijsverhoging verkocht worden. De cover wordt door Hergé getekend. Het volledig verhaal (5 pagina's, 3 kleur, 2 zwart) wordt toevertrouwd aan Cuvelier. Het zal een evocatie zijn van het passieverhaal en de verrijzenis.

(F) Fernez' artikel dat hij schreef als toelichting bij enkele onduidelijke punten uit de maanreis van Kuifje en zijn kompanen, wordt aanvaard. De titel wordt na enige discussie *Tintin sur la lune: possible ou impossible?*

(D+DE) Dehaye en Deshaye lezen de reclameboodschappen voor die ze voorstellen voor de uitzendingen op Radio-Luxembourg. Een definitief voorstel wordt aanvaard.

(F+V) **Planning nr. 10**. geen bijzonderheden

Analyse vergadering 3 februari

- **Nieuwe look :** Het eerste nummer van de nieuwe look wordt beoordeeld en goedgekeurd. De vijf pagina -verhalen, waaronder een halve plaat op de cover van het blad, doen hun intrede.

Het tussengeschoven blad is vanaf nu niet langer pagina's 5-6-13-14 maar zit nu (door het 5-paginaverhaal) in het midden op pagina's 9-10-11-12. Het is nog maar eens onderwerp van discussie.

- **Vandersteen :** Het voorstel van Evany zal aanvaard worden. Vanaf nr. 16 is het middenblad duidelijk van mindere kwaliteit, zowel qua papier als qua druk en zelfs zonder de steunkleur uit het voorstel van Evany. De 4 pagina's zijn enkel nog gevuld met De postiljon en actualiteitgebonden rubrieken en het als uit het blad verbannen te beschouwen *Fort Oranje*. Het vervolg op *Opstand der geuzen* is er immers alleen gekomen dankzij een pleidooi van Karel Van Milleghem : *"De verkoop in Vlaanderen en Nederland stagneert en het voortbestaan van Kuifje komt in gevaar. Enkel de naam van de auteur van Suske en Wiske kan een groter succes betekenen"*. Met dit commerciële argument wist hij Leblanc te overtuigen. Het valt verder op dat in de verslagen

Ondertussen in Frankrijk...

De vijf pagina -verhalen verschijnen vanaf nr. 230 (op 19/03/53, dus zes weken later) ook in Frankrijk zij het niet altijd in dezelfde volgorde. Speciaal voor Frankrijk gemaakte covers worden in deze periode uitzonderlijk. Voor nr. 230 verschenen begin 1953 naast een aantal oude Belgische covers, een illustratie van Laudy (nr. 220) en een foto uit een Ivanhoe-film (nr. 226) op de cover in Frankrijk.

De medewerkers in de periode van de Studios

Laten we van de gelegenheid gebruik maken om de belangrijkste medewerkers vanaf de oprichting van de Studios in 1950 tot de ontbinding in 1987 op een rijtje te zetten. Niettegenstaande in diverse boeken en naslagwerken over Hergé en Kuifje melding gemaakt wordt van allerhande studiomedewerkers, is er nog heel wat onduidelijkheid over jaartallen. Zelfs de schrijfwijze van een paar namen verschilt. De Studios Hergé en zijn werknemers blijken tot hiertoe nogal stiefmoederlijk behandeld te worden. Hopelijk komt er ooit een degelijk boek over de Studios. Philippe Goddin zal ongetwijfeld meer duidelijkheid brengen in zijn reeks *Chronologie d'une oeuvre*. Hij is alleszins de meest betrouwbare bron vermits hij toegang heeft tot de archieven. Het volgende voor eind 2006 geplande deel zes begint met 1950.

De tekenaars

- Edgard Jacobs werkt nog free-lance, tot 1951, mee aan de chromo's.
- Arthur Vannoeyen maakt het schaalmodel van de maanraket en assisteert bij de decors van de maancyclus ongeveer vanaf 1950 tot De Moor hem vervangt.
- Bob De Moor publiceert in *Kuifje* weekblad vanaf 1949 en komt in dienst bij Studios Hergé volgens Peeters en Van Opstal op 6 maart 1951. Eerst werkt hij als freelancer tot 1954, drie dagen per week op maand factuur, daarna fulltime. Hij werkt er naast eigen strips aan decors van Kuifje-strip, Zien en weten, merchandising, remakes en tekenfilms. Volgens De Moor zelf, was de eerste plaat waaraan hij meewerktt echter plaat 16 van *Raket naar de maan*, gepubliceerd in nr 27 van 1950 en was hij Hergé's enige assistent bij de maancyclus, voor *Kuifje en de Picaro's* en voor de remake van *De zwarte rotsen*. De Moor bleef tot de opheffing van de studio eind 1986 in de hoop *Kuifje en de Alfa-kunst* te kunnen afwerken.
- Jacques Martin begint bij *Kuifje* weekblad in 1948 en werkt vanaf 1951 free-lance bij Studios Hergé aan Zien en weten (geassisteerd door Demarets en Leloup). Vanaf 1 februari 1954 tot 31 december 1972 is hij in dienst bij studio Hergé en werkt mee aan de Kuifje-strip, Zien en weten, merchandising en remakes (*De najavallei*, *De sigaren van de farao*).
- Michel Demarets, in 1953 assistent van Jacques Martin, treedt met Martin mee in dienst van de Studios vanaf 1954 en blijft er tot het einde. Hij werkt aan lettering, inkleuring en merchandising
- Roger Leloup was assistent van Jacques Martin in 1953 en volgt Martin naar Studios Hergé maar pas vanaf maart 1955 (na zijn legerdienst). Hij blijft er tot 1969 en werkt aan de decors van *De najavallei* en de Kuifje-strip, ook aan Zien en weten (reeks voertuigen).
- Jo Loeckx (alias Jo-El-Azara, de latere auteur van Taka Takata) van 1954 tot 1961 werkt aan de decors van de Kuifjestrip en aan merchandising
- Henri Ghion (Geri, de tekenaar van onder andere Mr Magellan) vervoegt het team in 1953. Hij helpt bij de inkleuring en de achtergronden. Vanaf 1954 vervult hij zijn legerdienst. Daarna gaat hij voor het weekblad en in de Studio Lombard werken.
- Johan De Moor verzorgt vanaf 1982 tot het einde van de studio reclamewerk en de stripreeks Kwik en Flupke

De inkleursters/ders

Na Germaine Kiekens, Alice Devos en Lea Ninove:

- Frans Jagueneau van 1947 tot 1950 volgens Huub Van Opstal maar dit zou ook tot 1953 kunnen zijn (cfr de schets)

Ondertussen in Italië...
Nu we het toch weer hebben over onbekende covers. Sinds de oproep in aflevering 2 zijn twee onbekende covers van Macherot ontdekt in de Italiaanse Tintin. Opnieuw danken we hiervoor speurneus Mike van der Veer.

die we tot nu toe behandelden, Vandersteen en zijn strips haast niet vernoemd worden.
- **Ondertitel :** met de nieuwe look verdwijnt ook het legendarische onderschrift "Weekblad voor jongens van 7 tot 77 jaar". Met nr. 42 van 1950 was het onderschrift "Iedere donderdag" vervangen door "Lijfblad voor jongens van 7 tot 77 jaar". Vanaf nr. 30 van 1951 vervangt 'weekblad' het vreemde 'lijfblad'.
Tintin onderging een gelijkaardige wijziging, van "Chaque jeudi" naar "Le journal des jeunes de 7 à 77 ans". In de colofon van Tintin France staat nog jaren een andere formule: "Tintin, Le journal de tous les jeunes et de tous les amis des jeunes".
- **Datering :** Tintin vermeldt, in tegenstelling tot Kuifje, elke week de datum van verschijnen. In overeenstemming met de oorspronkelijke ondertitel is dit de datum van donderdag. Vanaf nr. 48 van 29 november 1950 wordt de datum van Tintin echter die van een woensdag. Kuifje vermeldde geen datum tot nr. 33 van 1951. Vanaf dan wordt merkwaardig genoeg de datum van donderdag op de cover vermeld, terwijl Tintin al bijna een jaar op woensdag gedateerd wordt. Op nr. 19 van 1953 staat voor de laatste keer de datum op de cover van Kuifje namelijk 14 mei, wat nog steeds een donderdag is. Hieruit concluderen dat Tintin in deze periode een dag vroeger verspreid werd, is echter voorbarig. In aflevering 2 schreven we, afgaande op de datum op de cover, dat Kuifje toen op donderdag verscheen. Maar uit een later editoriaal (in nr. 15 van 1953) blijkt dat ook Kuifje tot en met dit nummer op woensdag verscheen, dus één dag vroeger dan de op de cover vermelde datum. Vanaf wanneer dit het geval was, is ons nog een raadsel. We merken op, dat er bij de aankondiging van een volgende aflevering van een vervolgverhaal of strip zowel in Tintin als Kuifje tot nr. 8 van 1951 sprake is van "jeudi prochain/volgende donderdag". Vanaf nr. 9 1951 werd het "la semaine prochaine/volgende week".
- **Maan? :** De titel van het artikel van Fernez wordt in Kuifje: "Hergé antwoordt op zes vragen Kuifje en zijn vrienden op weg naar de maan".
- **Radio-Luxembourg :** Tintin brengt geen sportrubriek maar een verslag van het bezoek van Hergé aan de opname voor Radio-Luxembourg. Deze zender bracht elke zondag om 18:53 het programma *Que les meilleurs l'emportent!* (Dat de besten mogen winnen!) Dit programma werd vooraf met publiek opgenomen. Vanaf begin maart 1953 zal het programma specifiek voor de lezers van Tintin bestemd zijn. Het wordt opgenomen op donderdagnamiddag in zaal Patria, Broekstraat/rue du Marais 23 te Brussel.
Donderdagnamiddag was er destijds geen school en de lezers werden in het blad dan ook uitgenodigd op "votre émission". Vermits Tintin op woensdag verscheen, konden de Franstalige lezers de dag voordien uitgenodigd worden om de opnamen bij te wonen. In Tintin nr. 9 was ook al een verslag van een dergelijke opname verschenen met volgende uitnodiging: *"Allen naar Patria op donderdag. Morgen 5 maart om 15 uur is er de opname van "uw" uitzending "Que les meilleurs l'emportent!" met spelletjes, wedstrijden en vele prijzen. Komt allen naar Zaal Patria, rue du Marais te Brussel, morgen donderdag. De deuren openen om 14:30h. Vrije en gratis inkom".*

- Guy Dessicy van 1947 tot 1953. Hij wordt daarna directeur van Publiart, het aan Le Lombard verbonden reclameagentschap.
- Monique Laurent van 1951 waarschijnlijk tot de komst van Fanny Vlamynck en France Ferrari in 1955. Op het einde van 1954 is ze zeker nog op de Studios want ze signeert toen samen met alle medewerkers het relatiegeschenk Dans le courier, dans la presse: een map met fanmail en persfragmenten.
- Josette Baujot vanaf februari 1954 tot 1979. Vandaag is ze al 25 jaar de levensgezellin en helpende hand van Jo-El Azara.
- Fanny Vlamynck, de latere tweede vrouw van George Rémi, van juli 1955 tot september 1959.
- France Ferrari vanaf november 1955 tot het einde van de studio
- Nicole Thenen-Van Damme, een nicht van Hergé, waarschijnlijk de opvolgster van Fanny Vlamynck tot het einde van de studio.

De secretarissen
- Marcel Dehaye is de eerste officiële secretaris van Hergé van 1944 tot 1953, dus tot de oprichting van de studio aan de Louisalaan. Vanaf maart 1949 is hij ook halftijds correcteur-redacteur bij het weekblad Tintin. Hij woont op de Livornostraat 86, rechtover Hergé.
- Baudoin van den Branden de Reeth van maart 1953 tot 1978. Hij wordt om gezondheidsredenen bijgestaan (feitelijk vervangen) door zijn vrouw Jacqueline in de periode 1974-1978. Zij is vanaf maart 1953 redactiesecretaresse bij het weekblad Tintin en is jarenlang een belangrijke bron van informatie voor Hergé over wat er gebeurt bij de Lombard uitgeverij.
- De laatste secretaris is Alain Baran, de zoon van een vriendin van Hergé, vanaf 1978.
Hun taak was het afhandelen van de briefwisseling maar ook het verbeteren van de teksten van de strips. Vooral Baudoin van den Branden heeft een grote rol gespeeld bij het tot stand komen van de definitieve teksten in de Tintinstrip. Hergé beschouwde Baudoin van den Branden niet alleen als een medewerker maar ook als een vriend.

De archivarissen
Alexis Rémi, Hergé's vader, was sinds 1947 met pensioen en overleed op 87 -jarige leeftijd (6 juni 1970). Heel die tijd blijft zijn naam staan op een deur in de studio als 'administrateur' (beheerder). Zelfs na zijn hartaanval, halverwege de jaren '60 blijft hij, niettegenstaande zijn zwakke gezondheid, naar de studio komen.
Roger Ferrari, de echtgenoot van de inkleurster France Ferrari, neemt na het overlijden van Alexis Rémi de rol van archivaris over.

De scenaristen
In de loop der jaren is er veel te doen geweest over scenaristen. Maar een echte scenarist van de Tintinstrip is er nooit geweest (voor film en tekenfilm wel). Hergé heeft wel een aantal keer op het punt gestaan om andermans scenario te gebruiken maar uiteindelijk heeft hij zich enkel laten inspireren en vondsten of gags gebruikt maar ze dan wel telkens op zijn manier in zijn eigen scenario's geïntegreerd. Als namen kunnen we in chronologische volgorde citeren: Phillippe Gérard en Paul Jamin, Jacques Van Melkebeke en Jacobs, Bernard Heuvelmans, Albert Weinberg, Greg en daarnaast al zijn medewerkers en leden van de Studios met wie Hergé over zijn scenario's discussieerde *(zie ook BSM 67, Hergé en Jules Verne – red.).*

Verslag van dinsdag 17 februari 1953 om 15 uur
Aanwezig: MM Hergé (voorzitter), Van Milleghem, Evany, Dehaye, Fernez (secretaris)

(R) Hergé brengt de raad op de hoogte van het scenario en de bladindeling door Cuvelier voor het volledig verhaal dat in nr. 13 (het Paasnummer) zal verschijnen. Gezien dit te wensen overlaat, werd aan Duval gevraagd om er meer fictie en intrige in te brengen. Fernez legt aan de Raad de samenstelling voor van nr. 13 op 24 pagina's. Deze inhoud werd goedgekeurd. De pagina's 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13 en 19 zullen volledig of gedeeltelijk aan Pasen gewijd zijn. Het volledig verhaal van Cuvelier zal verschijnen op pagina's 4-8 en het Paasverhaal in het midden van het blad op pagina's 12 en 13. De pagina's, voorbehouden voor de bijkomende reclame, zijn 18 en 22.

(R) **Beoordeling nr.7**: Dit nummer roept verschillende bedenkingen op: 1. verschuiving naar links van het zwart in het Tintin-logo op de cover; 2. *De verloren wereld*: de bladschikking van de cover is niet aantrekkelijk: de achtergrond had soberder gemoeten en het ware beter geweest moest de tekenaar het voorhistorische monster meer in de kijker gezet hebben. Verder vertonen de tekeningen van dit volledig verhaal enkele zwakheden: de leestijd is onvoldoende, de eindtekening is veel te groot in verhouding tot de andere tekeningen, de plaats die de tekenaar hiervoor voorziet is niet verdedigbaar. 3. Op pagina 8 had de schikking van de brieven zich moeten aanpassen aan de tekening in kleur op de achtergrond.

(F+V) **Planning nr. 12**. geen bijzonderheden

Het verslag van 10 februari met de beoordeling van nr. 6 en de planning van nr. 11 ontbreekt.

Raymond Macherot maakt er zich in de laatste plaat iets te gemakkelijk van af, oordeelt de Raad...

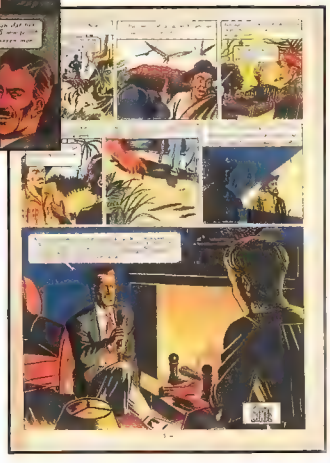

Analyse vergadering 17 februari

-Beoordeling nr. 7: in tegenstelling tot het Kuifje logo dat op zijn normale plaats staat, is het logo bij Tintin iets naar links opgeschoven, ook nr. 7 staat niet in het witte rondje. De andere opmerkingen gelden ook voor Kuifje.

-Paasnummer : de inhoud van dat nummer moet en zal over Pasen gaan en het moet goed zijn. Begrijpelijk, na het mislukte Kerstnummer van 1952, dat bijna niets met Kerstmis te maken had (zie BSM 117).

Toch is er een kleine uitzondering: in 1943 verschijnt in Le Soir na *De schat van Scharlaken Rackham* een tekstverhaal in 41 afleveringen : *Dupont et Dupond Détectives*. Het verhaal is van Paul Kinnet en de 41 illustraties van Hergé. Dit is de enige keer dat Hergé (wegens tijdsgebrek) andermans verhaal met personages uit Kuifje illustreert en we van een tekstschrijver kunnen spreken. Dit verhaal werd (in het Frans) herdrukt achteraan in de, bij Ciso verschenen, *Kuifje Index* door Har Brok.

Het einde van de studio

Hergé overlijdt op 3 maart 1983. De studio bestaat op dat moment uit: Alain Baran administratief directeur, Bob De Moor artistiek directeur, Michel Demarets en Johan de Moor tekenaars, Nicole Thenen en France Ferrari inkleursters, Roger Ferrari archivaris, Annemie De Moor secretaresse en Alphonse Slachmuylders chauffeur. De studio, die in 1956 verhuisd was van Louisalaan 194 derde verdieping naar nummer 162 vijfde verdieping, houdt zich nog een paar jaar in stand, onder andere met de Quick en Flupke tekenfilms. Maar vermits er geen nieuwe albums meer mogen gemaakt worden, heeft de studio zijn hoofdreden van bestaan verloren en in 1987 wordt de studio ontbonden. De Fondation Hergé wordt dan opgericht, ter bescherming van het oeuvre van Hergé. Een jaar voordien was al door Alain Baran en Fanny Rémi de sprl Baran International Licensing opgericht, waarin de rechten op de afgeleide producten werd ondergebracht. Na het vertrek van Baran in 1990 werd de firma omgedoopt tot het huidige nv Moulinsart *(zie BSM 75, Kuifje en de merchandising –red.)*.

Hergé's erfenis

We kunnen ons afvragen wat het resultaat geweest is van het Studiowerk. Hergé maakte 15 Kuifjes in de 20 jaar vóór de officiële oprichting van de Studios. Daarna verschijnen er slechts 8 nieuwe verhalen (plus het onvoltooide *Kuifje en de Alfa-kunst*) in meer dan 30 jaar.

Na de maancyclus (*Raket naar de maan* en *Mannen op de maan*, verschenen in het weekblad met vele onderbrekingen van 30/03/50 tot 30/12/53) worden er in de periode van de studio, naast volledig of gedeeltelijk hertekende verhalen, nog zes nieuwe Kuifjes gemaakt: *De zaak Zonnebloem* van 22/12/54 tot 22/02/56, *Cokes in voorraad* van 31/10/56 tot 01/01/58, *Kuifje in Tibet* van 17/09/58 tot 25/11/59, *De juwelen van Bianca Castafiore* van 04/07/61tot 04/09/62, *Vlucht 714* van 27/09/66 tot 28/11/67 en *Kuifje en de Picaro's* van 29/09/75 tot 13/4/76. De remake van *De sigaren van de farao* verschijnt in 1955 zonder voorpublicatie in album, die van *De zwarte rotsen* verschijnt eerst in het weekblad van 01/06/65 tot 28/12/65. Ook de andere albums van vóór de oprichting van de Studios zijn geheel of gedeeltelijk getekend, hertekend of herwerkt.

Het Studiowerk heeft dus niet geleid tot een grotere verhaalproductie, wel tot een intensief uitdiepen en perfectioneren van de Hergéstijl, op het maniakale af. Dat heeft er wel voor gezorgd dat de herwerkte albums tot op de dag van vandaag als een echte internationale standaard van het beeldverhaal beschouwd worden.

Daardoor wordt Hergé geroemd als de grootste tekenaar. Zijn erfenis is blijvend, 24 Kuifje-albums worden vandaag nog steeds in de winkel verkocht. Merkwaardig genoeg kan alleen van het eerste, *Kuifje in het land van de Sovjets*, en van het laatste album, *Kuifje en de Alfa-kunst*, gezegd worden dat de tekeningen voor 100% oorspronkelijk van de hand van Hergé zijn.

Verslag van woensdag 4 maart 1953 om 15 uur
Aanwezig: MM Hergé (voorzitter), Van Milleghem, Evany, Dehaye, Fernez (secretaris)

(R) Bespreking van de volledige verhalen op 5 pagina's. Uit de commentaren die we van onze lezers hebben opgevangen, blijkt dat de formule van volledige verhalen, gebaseerd op een film, niet echt gelukkig is. Onze jonge vrienden klagen erover dat wat ze in Kuifje lezen niet hetzelfde is als wat ze op het witte doek zien (bvb. *Scaramouche*). Als we nog film-adaptaties brengen dan is het raadzaam om ze zeer lang voor het in omloop brengen van de film te publiceren.

De ring van Baldewijn de 1°: Er waren verschillende opmerkingen bij dit verhaal. Het ontbreekt de tekeningen aan klaarheid en leesbaarheid, vooral de twee pagina's in zwart. Er is niet genoeg onderscheid tussen voor- en achtergrond. Het verhaal zelf is een beetje naïef en het ritme is niet overal gelijk. Nochtans getuigt het al bij al van een ontegensprekelijke verjongingsinspanning. Uit de onderwerpen die weerhouden werden voor de 5 pagina - verhalen kunnen we de volgende citeren: Het leven van Pater Damiaan, Het leven van Rubens, Het leven van Dunant en Het leven van Karel Martel. De raad heeft 2 voorstellen voor een volledig verhaal van Fred Funcken bekeken: Godfried van Bouillon en Waterloo. De twee voorstellen werden aanvaard. Fernez heeft aan Hergé het scenario en de bladindeling overhandigd van een beeldverhaal getiteld *Zijn eerste koers* door François Daste.

(R) **Beoordeling nr. 9** : geen bijzonderheden

(F+V) **Planning nr. 14** : Het editoriaal op pagina 6 wordt een antwoord op een brief van een lezeres over een onderwerp van algemeen belang. Dit initiatief zou het begin kunnen zijn van een nieuwe rubriek binnen de gebruikelijke brieven-rubriek, een soort vrije tribune tussen de lezers en de redactie. Het is evident dat de onderwerpen voor deze rubriek met de grootste voorzichtigheid moeten gekozen worden.

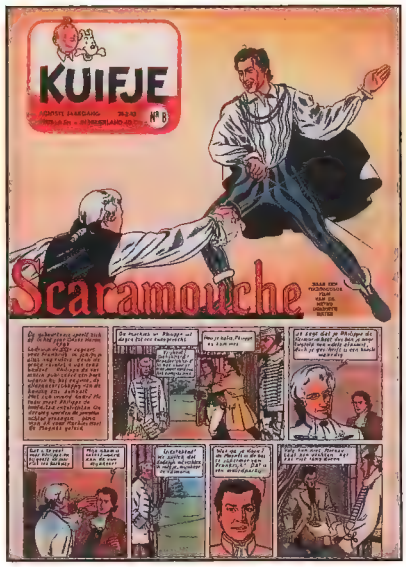

Het verslag van 24 februari ontbreekt met de beoordeling van nr. 8 en de planning van nr. 13.

Opmerkingen verslag 4 maart

-Film : De nieuwe formule blijkt geen overdeeld succes, ook al omdat strip en film niet zo makkelijk te verzoenen zijn. Zo lieten zelfs wij ons beetnemen in aflevering 2, waar we spraken over de strip-adaptatie van *Jody en de pauw* in plaats van *Jody en het hertenjong*. In het verslag stond 'paon', Frans voor pauw, in plaats van 'faon', Frans voor hertenjong. Deze film was al vanaf 1947 in roulatie maar kreeg begin jaren 50 een tweede leven in parochiezalen en kleinere cinema's voor de schoolgaande jeugd. Dit volledig verhaal verscheen in nr. 14 van 1954 *(met dank aan Roger Decadt, lid van die schoolgaande jeugd)*. Godfried Van Bouillon verschijnt in 19/53, Waterloo in 24/53, Zijn eerste ronde in 25/53 en Dunan in 20/53.

- Planning nr. 14. Het onderwerp van algemeen belang gaat over een onjuiste uitspraak over de Kozakken in een verhaal van Yves Duval. Kuifje stapt niet in deze formule en brengt een artikel over 142 weesjes.

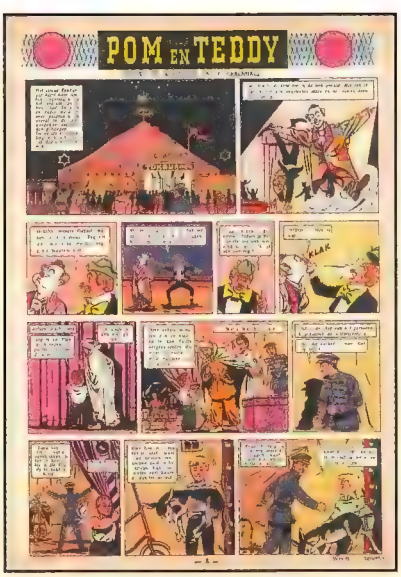

Toelichting : Pom en Teddy

In nummer 9 begint het eerste verhaal van Pom en Teddy door François Craenhals. Over het ontstaan van deze strip vertelde hij aan Hugues Dayez het volgende: *"Toen de gevolgen van de industrialisering ter sprake kwamen in een gesprek met de hoofdredacteur, André Fernez, hadden we het over het feit dat in de Zuiderse landen de ezel meer en meer vervangen werd door machines voor het transport van pakjes en dat ze met die ezels geen blijf meer wisten… Dat heeft me aan het denken gezet en samen met Evany ben ik op het idee van Pom, de kleine ezel, gekomen.* Als men hem wijst op het melodramatisch karakter van dit eerste verhaal met onder andere de scènes in de kostschool, vertelt Craenhals: *Ik ben zelf naar de kostschool geweest. Ik herinner mij nog goed de sfeer die er in een kostschool kon hangen. Het mijne was bij nonnen en erg proper. Er werd Vlaams gesproken (Craenhals woonde op de taalgrens -red.). De herinneringen aan die kostschool zijn me erg bijgebleven. En als ik in Pom en Teddy een brand beschrijf, dan is dat gebaseerd op een brand die ik zelf bij een vriendje heb meegemaakt: we zijn beginnen lopen, roepen. We hadden grote schrik… Pom en Teddy was in het begin misschien wat melodramatisch maar het was zeker niet gratuit".*

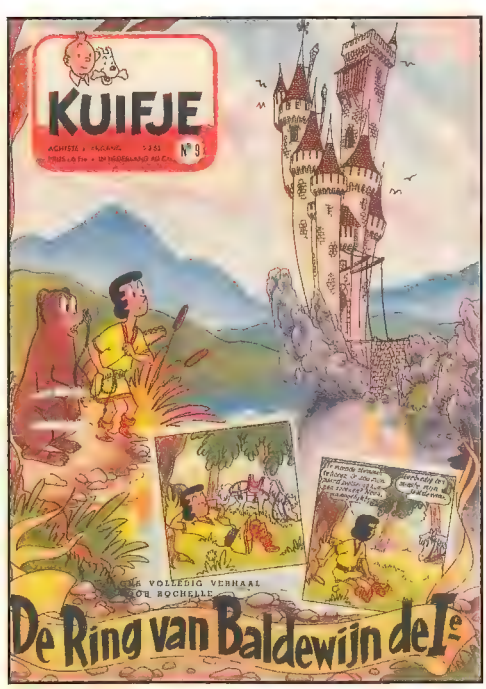

Verslag van dinsdag 10 maart 1953 om 15 uur
Aanwezig: MM Hergé (voorzitter), Van Milleghem, Evany, Dehaye, Fernez (secretaris)

(R) De raad beslist om in nr. 14, in de plaats van de sportrubriek, een tweede foto van de maquette van de maanraket te publiceren als antwoord op de 1 aprilgrap uit nr. 13.

(R) De raad stelt in onderling akkoord de tekst samen van de oplossingen van de Grote prijsvraag, die in nr. 15 op pagina 19 dienen te verschijnen. Hierdoor vervalt Tintin-Mondial.

(R) **Beoordeling nr. 10**. In zijn geheel een uitstekend nummer. Enkele detailbemerkingen: Het was beter geweest moest de titel Cochise Het grote opperhoofd op de cover horizontaal geweest zijn. Wat de illustratie van Texas Slim betreft, is het wenselijk dat René Follet wat meer grijstinten zou gebruiken. In druk komen zijn tekeningen over als samengesteld uit witte en zwarte vlekken en er ontbreekt diepte. Mannen op de maan verscheen uitzonderlijk op 2 pagina's.

(F+V) Planning nr. 15. De eerste vijf pagina's worden gereserveerd voor het volledig verhaal: De jeugd van Charlie Chaplin. Op pagina's 10 en 11 een artikel over de sneeuwman.

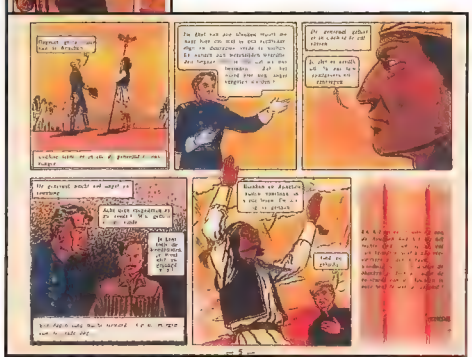

Links : weer kritiek voor Follet, daarnaast : het verslag van Hergé's optreden voor Radio-Luxembourg

Opmerkingen verslag 10 maart
Het verslag van 24 februari, waarin de aprilvis bedacht werd, ontbrak.
Beoordeling nr. 10: De dubbele pagina Mannen op de maan is de spannende maanlanding, waarbij iedereen (en Bobbie als laatste) bewusteloos valt onder de druk van de landing.

Verslag van dinsdag 17 maart 1953 om 15 uur
Aanwezig: MM Hergé (voorzitter), Van Milleghem, Evany, Dehaye, Fernez (secretaris)

(Goujon) Door de verschillende meningen binnen de raad over de roman *Bento, de zwarte hengst*, gaat Hergé aan Leblanc vragen om dit manuscript te lezen.

(R) Hergé heeft aan al de leden van de raad gevraagd om tegen volgende dinsdag eens na te denken over wat voor ieder van hen de ideale samenstelling van het blad zou zijn: verhouding tekst en strips, dosering van de verschillende genres in de strip. Zijn bedoeling is om hiermee een grote meerderheid van de lezers aan te spreken, waarvan de leeftijd tussen 9 tot 14 jaar ligt.

(Funcken en Weinberg) *Waterloo* van Fred Funcken, dat in nr. 24 zal verschijnen, en *Fawcett* van Albert Weinberg, dat in nr. 16 zal verschijnen, werden door de raad bekeken. *Waterloo* werd als uitstekend werk bestempeld. Wat *Fawcett* betreft, zal Evany aan Weinberg vragen om de cover te hertekenen. Volgens de Raad spreekt ze niet voldoende aan.

(R) **Beoordeling nr. 11 :** De tweede versie van de cover door Jacques Laudy is niet mis. De zwarte pagina's van dit verhaal komen beter over dan die in kleur. Het artikel *In de burcht van de hyena's* komt goed over (uitstekende typografie). Hoewel ze nog niet voldoen aan wat men zou kunnen verwachten op de middenpagina's van een blad. Pagina's 14 en 15, Texas Slim: de tekening van Follet is goed, maar is slecht afgekapt. Wat de tekst betreft, die is in een veel te klein lettertype. Een uitstekende pagina 16: Kleine sportwereld en *Le renard qui louche*. Pagina 18 (Kuifje vertelt over de walvisvangst) is zeer behoorlijk.

(R) **Planning nr. 16 :** In dit nummer zit het eerste tussengeschoven blad in typo. De inhoud van deze vier pagina's zal pas op het laatste moment vast gelegd worden om zo de actualiteit op de voet te kunnen volgen. Twee van deze vier pagina's dienen om de 14 dagen gedrukt te worden. De raad oordeelt dat men de twee binnenste pagina's voor het nieuws van de week moet laten. Op pagina 1 komt het editoriaal en het begin van Tintin Mondial/De postiljon, op pagina 4 *Fort Amsterdam*. De eerste vijf pagina's van nr. 16 worden gereserveerd voor het volledig verhaal: *Leeft Fawcett nog?* Op pag. 6 de knutselrubriek en Le sac à malices. De roman komt op pagina 14 en 15 met de Kuifje's bon. Het kortverhaal, *Les grandes chasses d'Olive*, staat op pag. 19. Pagina 16, in 4 kleuren, brengt een artikel over Haendel. Met uitzondering van de pagina's 18 (*Le renard qui louche*) en 19 (het kortverhaal) is de inhoud van Tintin en Kuifje identiek.

Analyse verslag 17 maart
Planning nr. 16. Raymond Leblanc heeft dus het voorstel over de tussengeschoven pagina's aanvaard (zie verslag van 3 februari).
Les grandes chasses d'olives wordt in Kuifje vervangen door een artikel over de Vlaamse toneelschrijver Jos Janssens.

Verslag van dinsdag 24 maart 1953.
Zitting geopend om 15 u. door Mr. Hergé, Mr. Fernez
Aanwezig: MM Hergé (voorzitter, Evany, Van Milleghem, Dehaye, Fernez (secretaris)

(Goujon) Hergé leest het rapport voor van Leblanc over *Bento*. Onder zeker voorbehoud is hij voorstander van een publicatie in Tintin. Fernez zal contact opnemen met Goujon en hem vragen om de tekst te bewerken en in afleveringen te gieten.
(E) Om montagefouten bij het drukken te vermijden of om te vermijden dat er nieuwe fouten in de gemonteerde pagina's sluipen tussen het nazicht en de gravure, zal Evany er bij de drukkerij op aandringen dat we de gemonteerde pagina's van Tintin in Ozalid kunnen nazien en dit juist voor de gravure. *(zie artikel over druktechnieken pag. 20 -red.)*
(R) Opdat in het vervolg de volledige verhalen aan alle kwaliteitseisen zouden voldoen, zal de Raad iedere week bij het begin van de zitting een scenario in detail bekijken op het vlak van bladindeling en tekst.
(F) Als opvolger van *De trouwe Paddy*, de aangekochte strip, stelt Fernez een nieuw verhaal van Mark Trailer voor: *Drama in het woud*. De raad gaat akkoord. Dit verhaal zal in Tintin verschijnen vanaf nr. 17.
(R) **Beoordeling nr. 12 :** *Leve de sport!* Verschillende bemerkingen bij dit verhaal: 1.de bladschikking van de cover is niet echt gelukkig. De introductietekeningen nemen te veel plaats in, de titel is moeilijk leesbaar en niet opvallend, de vermelding "ons volledig verhaal" loopt verloren in de kleur. De staart van de stier wordt afgekapt door de titel;
2. de volgende vier pagina's zijn zeer leeg. Over de hele lijn is de leesduur onvoldoende. De leesduur is eveneens onvoldoende voor Pom en Teddy op pagina 8. Zeer goede bladschikking van Texas Slim (pagina's 14/15). De bladschikking van pagina 15 (Hans Holbein) is mooi maar te strak. De tekst is te ernstig en "Hans Holbein" als titel is een verkeerde keuze. Het geeft het artikel een te pedagogisch karakter.
(F+V) **Planning nr. 17 :** De eerste 4 pagina's worden gereserveerd voor het volledig verhaal van Macherot, *Het avontuur van de Flandre impérial*. Op pagina 6 *Interdit aux garçons*, het vervolg van het knutselhoekje over fotograferen en de Victoriastrip. De roman komt op pagina 14 en 15 met de Kuifje's bon. Het kortverhaal in kleur, *Stromend water voor Moynalty!* komt op pagina 16. Het nieuwe aangekochte verhaal, *Drama in het woud*, staat op pagina 18 en pagina 19 is gereserveerd voor de test over de Studebaker 1953. Met uitzondering van de pagina's 6 en 7 (*Le renard qui louche*) zal de inhoud van Kuifje identiek zijn aan die van Tintin.

Analyse verslag 24 maart
Vanaf deze vergadering wordt het verslag op papier met een nieuwe lay-out gemaakt.
De kolom "exécuté le" vervalt en de kolom DECISIONS wordt breder.

Het kadertje "N'oubliez jamais que" dat toch al lang niet meer ingevuld werd, is verdwenen en de gegevens in de hoofding zijn herschikt.
Planning nr. 17
Het kort-verhaal *Stromend water voor Moynalty!* verschijnt pas in nr. 18, in nr. 17 staat *Zo ontstond de Watermuziek.*

Ai, een onvoldoende voor François Craenhals. Er staat niet genoeg op, is de kritiek.

Hergé bewierookt zijn medewerkers

We ronden ons thema af met enkele uitspraken van Hergé zelf. Begin jaren zeventig vertelt Hergé over zijn toenmalige medewerkers het volgende aan Numa sadoul [6] :

"Mijn vriend (en niettemin medewerker) Baudoin van den Branden de Reeth heeft de taak en de verdienste dat hij zich bezighoudt met alles wat niet met tekenen te maken heeft. Het is te zeggen: het opmaken van de teksten, de briefwisseling, de interne organisatie, de externe contacten. Hij is de secretaris in de volledige betekenis van het woord. Met hem beschik ik sinds 20 jaar op elk uur van de dag over een ultra-gevoelig apparaat: schrijfmachine, databank en probleemoplosser. Nauwgezet tot in het extreme, fanatiek ordelijk, niets uitstellend tot morgen wat hij gerust overmorgen zou kunnen doen. Hij is daarenboven uiterst hoffelijk en toegewijd.
Van zodra de dialogen van één of meerdere platen vlug-vlug hun plaats hebben gekregen, doe ik op hem beroep om ze samen na te kijken. En dan leveren we soms een Homerische strijd over een leesteken, over een komma, over de formulering van een zin om de tekst beter bij de tekening te laten aansluiten.
Op het vlak van de tekeningen is Bob De Moor mijn naaste medewerker. Een prachtige man, vrijgevig, trouw. Hij loopt over van het talent (kijk maar eens naar zijn reisschetsen). Hij is zelf de auteur van excellente reeksen (Barelli, Balthazar), veeleisend tegenover zichzelf maar tegelijkertijd bezorgd om de anderen. Hij is altijd bezig met zich verder te vervolmaken in zijn stiel en begenadigd met een uitzonderlijke werkkracht. Hij heeft zich perfect weten aan te passen aan de stijl van Kuifje.
Jacques Martin, de auteur van Alex en Lefranc, speelt meer en meer de rol van mijn criticus: urenlang discussieert hij over de waarde van een grap, over de indeling van een pagina. En dit met een strengheid waarvoor ik hem dankbaar ben, zelfs wanneer het irritant wordt.
Wat mijn andere medewerkers betreft, het zijn ondertussen allemaal anciens. Zij hebben al jaren hun kwaliteiten bewezen en ik heb met elk van hen een uitstekende relatie op menselijk vlak".

Hieruit mag blijken dat Hergé bovenal zeer hoffelijk was voor zijn medewerkers, zelfs als ze hem vreselijk op de zenuwen werkten...

Verslag van woensdag 1 april 1953

Zitting geopend om 15u door Mr. Hergé, Mr. Fernez

Aanwezig: MM Hergé (voorzitter), Fernez (secretaris), Van Milleghem, Evany, Dehaye

(Goujon) De raad bekijkt de door Tintin-Paris voorgestelde scenario's: de reportage in beeld van Joe Hammam *Mes aventures au Far West* en het scenario over Maarschalk Juin door Raoul Auger. Wat het werk van Hamman betreft, zijn de tekeningen eerder zwak, onhandig en verouderd. Voor hierover een definitieve beslissing valt, zou de raad dit eerst met Goujon willen bespreken. *Juin*: erg biografisch scenario en te Frans. De raad vindt dat het niet in aanmerking komt voor publicatie.

(F) Fernez heeft ter evaluatie aan Hergé volgende scenario's voor de volledige verhalen overhandigd: *Zijn eerste ronde* door François Daste, *Het spookschip* door Albert Weinberg en *De parels van de koningin* door Macherot. De drie scenario's werden aanvaard.

(R) **Beoordeling nr. 13 :** (paasnummer). In zijn geheel een goed nummer. Hoewel de illustraties bij het gedicht op pagina 2 niet bestemd zijn voor kinderen. Zelfde opmerking voor de tekeningen van Jacques Laudy bij het kortverhaal *De klok van Cantersteen*. Het verhaal van Paul Cuvelier *In illo tempore* werd goed ontvangen hoewel er een grote evolutie merkbaar is in vergelijking met de Cuvelier uit 1946-47. Zonder echt storend te zijn, neemt de reclame nogal aanzienlijk wat plaats in. De leesduur van Pom en Teddy op pagina 20 is onvoldoende.

(F+V) **Planning nr. 18 :** De eerste vijf pagina's zijn gereserveerd voor het volledig verhaal *Meester Mus met vakantie* door Bob De Moor. Op pagina 6, een fotoreportage over hondenafrichting. Op pagina's 14 en 15, de roman met de Kuifje's bons-rubriek. Op pagina 16, het kortverhaal *Stromend water voor Moynalty!* met een illustratie in kleur. Op pagina 19, het knutselhoekje, Schud het uit je mouw en de Victoriastrip. De inhoud van Tintin en Kuifje zijn identiek.

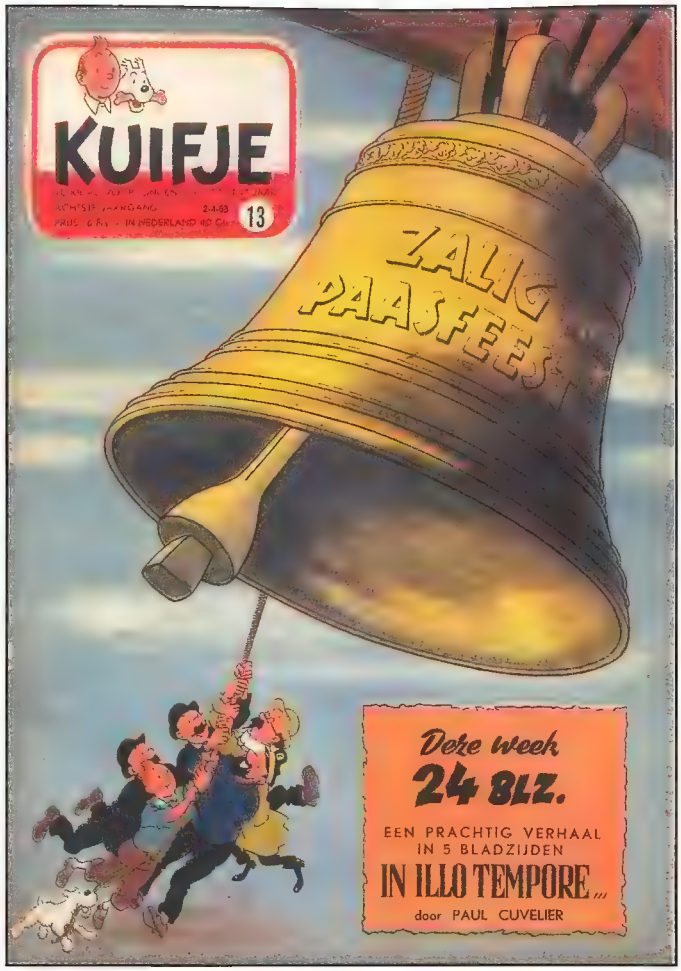

In nr. 13 verscheen eindelijk het artikel "Professor Ananoff stelt zijn maanraket ten toon op de Heysel", de aprilgrap die al gepland was sinds 24 februari.

Het artikel besloot met: We zijn er van overtuigd dat die maanraket jullie interesseert en jullie ze graag zouden zien. Schrijf ons dus NOG VANDAAG om een uitnodigingskaart te vragen. Alleen aan de eerste tweehonderd aanvragen die ons toekomen kan voldoening geschonken worden. Verlies geen tijd, schrijf dadelijk! Tot kijk, vrienden!

Was getekend : Kuifje.

Analyse verslag 1 april

- Beoordeling nr. 13 : De opmerking over pagina 2 geldt niet voor Kuifje, wel die over de illustraties van Laudy. Op 2 april verscheen ook een paasnummer in Frankrijk met dezelfde cover als in België. Qua paasinhoud gaat Tintin France wel zijn eigen weg, onder andere met het reeds vroeger in België verschenen *Les mésaventures de Monsieur Lambique, Les cloches ont passé* op de achterkant. De Suske en Wiske-strips verschenen trouwens ook in Tintin France, Tyl Uilenspiegel niet.

- *Zijn eerste ronde* door François Daste verschijnt in nr. 25,

Het spookschip door Albert Weinberg in nr. 21 en *De parels van de koningin* door Macherot in nr. 27.

In het Paasnummer is er naar gestreefd dat alles in het teken zou staan van Pasen, om de miskleun met Kerstmis 1952 te doen vergeten (zie BSM117). Alleen pagina 19 gaat niet over Pasen maar brengt een grappige versie van de foto met al de medewerkers, die we publiceerden in BSM 113. Iedereen heeft de vreselijke baardkoorts gekregen, waarmee Janssen en Janssens toen tijdens de maanreis ook nog af te rekenen hadden. Rechtsonder herkennen we "de eerwaarde pater Willybrordus Van der Steen, O.F.M., geestelijk raadgever van de redactie.

Op de foto onderaan trouwens nog een uiterst stemmige foto van "het verteluurtje van Willy Vandersteen".

Verslag van woensdag 8 april 1953

Zitting geopend om 15 u door Mr. Hergé, Mr. Fernez
Aanwezig: MM Hergé (voorzitter), Fernez (secreataris), Evany, Dehaye ; Verontschuldigd: Mr. Van Milleghem

(R) De raad neemt kennis van de reactie van de lezers op de 1 aprilgrap, die verscheen in nr. 13. Het was een succes.

(Funcken) De covertekening van *Het avontuur van de Flandre Impériale* getekend door Funcken en het ontwerp voor *Godfried van Bouillon* van dezelfde tekenaar worden door Evany aan de raad voorgelegd. Beiden worden aanvaard.

(E+F) Het scenario *De heldhaftige verdediging* van Pe T'Hang zal voor uitvoering aan Mr. Funcken toevertrouwd worden. Wat het scenario *Het dossier Samarang* van R. Macherot betreft, dat zal aan Fr. Craenhals gegeven worden.

(R) **Beoordeling nr. 14 :** In zijn geheel een erg goed nummer. Hoewel: in het volledig verhaal *De man die de duivel naar de hel joeg* ontbreekt het aan inhoud in de eerste prentjes. De lezer komt slecht voorbereid in het verhaal terecht. Prachtige illustraties door Fred Funcken op pagina 6 (editoriaal) en pagina 7 (Mijn paasvakantie). De titel "Kuifje maakt een proefrit De Volkswagen" is nog steeds onevenwichtig. Hergé zal het hoofd van Kuifje hertekenen.

(F+V) **Planning nr. 19 :** De eerste vijf pagina's zijn gereserveerd voor het volledig verhaal *Godfried van Bouillon* door Fred Funcken. Op pagina 6 een artikel over *l'école des phoques* en de Tissot-reclame. Op pagina 7 *Le renard qui louche*. Op pagina 14 en 15, de roman met de Kuifje's bons-rubriek. Op pagina 17 in kleur, het kortverhaal *Operatie Ananas*. Het vervolg komt op pagina 18 met de Victoriastrip. Op pagina 19, *Drama in het woud*. De inhoud van Tintin en Kuifje zijn identiek.

Analyse verslag 8 april

Enkel de illustraties op pagina 7 van Funcken staan in Kuifje.

De heldhaftige verdediging van Pe T'Hang verschijnt in nr. 23 en *Het dossier Samarang* in nr. 22.

Het artikel over zeehonden, *l'école des phoques*, is in Kuifje vervangen door *Huizen verhuizen.*

Ja, beste lezertjes, het was een aprilvis... Prof. Ananoff adviseerde Hergé overigens voor de Maancyclus

Over het volledig verhaal, *In illo tempore*, *(lat. in die tijd)* door Cuvelier, vertelt Yves Duval in het eerste deel van *Le Lombard 1946-1996* het volgende :

Toelichting : Paul Cuvelier

"Door mijn samenwerking met Laudy aan David Balfour *wou ik ook graag werken met andere grote auteurs en meer specifiek met Cuvelier. Maar hij was opnieuw beginnen schilderen en hij walgde van het maken van strips. Hij wou er niets meer over horen! Maar ik wist dat jonge adolescenten één van zijn favoriete thema's waren en ik heb welbewust twee kinderen aan het verhaal toegevoegd. Zo heb ik hem kunnen verleiden en is hij tijdelijk op zijn beslissing terug gekomen.*

Uit de vorige verslagen blijkt dat dit verhaal op een iets andere manier is tot stand gekomen. Cuvelier had een jonge knaap ingelast die als ooggetuige zou optreden. Yves Duval heeft waarschijnlijk het jonge meisje toegevoegd.

Het is wel een feit dat Cuvelier strips maken totaal niet meer zag zitten en zich volledig op de kunst wou toeleggen. Na *Corentin bij de roodhuiden,* dat afliep in 1950, was het tot 1958 wachten op *De magische dolk*. Na een reis naar Amerika eind 1950, vestigt hij zich als artiest te Bergen.

Goddin schrijft in zijn boek over Cuvelier, Corentin en de wegen van het wonderlijke, over deze periode het volgende: *in Bergen drukt hij zich werkelijk artistiek uit: schilderen, tekenen, beeld-houwen... Nochtans ondervindt hij vlug dat het door hem gekozen artiestenleven een waar avontuur is. Het is dan ook begrijpelijk dat hij af en toe van zijn gedragslijn afstapt en voor het blad Kuifje, steeds geïnteresseerd, de één of andere illustratie levert en een enkele keer een korte stripverhaal (...) In illo tempore, vijf platen met als thema het passieverhaal van Christus naar een scenario van Gine Victor, een kennis uit Bergen.* We kunnen hieruit interpreteren dat G. Victor de auteur was van het initiële, door de redactieraad afgekeurde scenario. Zij ligt volgens Goddin ook aan de basis van het scenario van *De magische dolk*.

Verslag van dinsdag 14 april 1953

Zitting geopend om 14u door Mr. Hergé, Mr. Fernez
Aanwezig: MM Hergé (voorzitter), Fernez (secretaris), Van Milleghem, Evany, Dehaye

(R) De raad bekijkt de voorstellen voor 3 volledige verhalen: *De parels van de koningin* van R. Macherot, *Het dossier Samarang* van F. Craenhals en *Dunant* van A. Weinberg. Ze worden alle drie goedgekeurd. Wat *Het dossier Samarang* betreft, gaat Evany aan Craenhals vragen om één van zijn personages te wijzigen. De moordenaar is te realistisch.

(R) **Beoordeling nr. 15 :** In zijn geheel een goed nummer. De cover is echter te kaal, vooral het bovenste gedeelte. De illustraties van Funcken voor het editoriaal op pagina 6 en de oplossingen van de Grote Prijsvraag zijn excellent. Goede lay-out van het artikel *Bestaat er werkelijk een "sneeuwman"?* op pagina's 10 en 11. De details van de illustraties bij Texas Slim komen in druk niet genoeg tot hun recht. Dit komt door de techniek van Follet. Evany heeft hem er al herhaaldelijk op gewezen.

(F+V) **Planning nr. 20 :** De eerste vijf pagina's zijn gereserveerd voor het volledig verhaal over *Dunant* door Weinberg. Op pagina 6, het knutselhoekje, Neem je fototoestel en trek naar buiten, Schud het uit je mouw en de Kuifje's bons. Op pagina's 14 en 15, de roman. Op pagina 16, het artikel *Van Nieuw Amsterdam tot New-York* en een reclame in kleur voor Dylex. Op pagina 19, un écrivain, un livre: La Fontaine.

De inhoud van Tintin en Kuifje zijn identiek.

(R) De raad vindt dat het de vaste rubrieken ten goede zou komen moest de naam van een auteur vermeld worden en er een handtekening onder staan. De artikels zouden bij voorbeeld met L'ami Randole kunnen ondertekend worden.

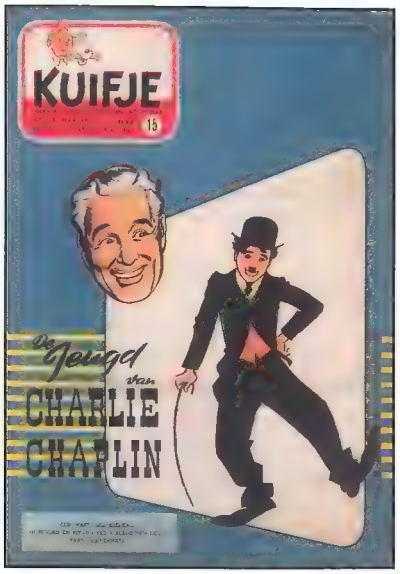

Onze nieuwe Postiljon

BRENGT JE DE ACTUALITEITEN VAN DE WEEK

Van volgend nummer af verschijnt « KUIFJE » weer IEDERE DONDERDAG

DONDERDAG is de dag van de jeugd. Iedere week krijgen alle scholieren en studenten aan collèges en athenea een vrije namiddag. Op verzoek van ontelbare lezers, leraars en ouders, heb ik besloten je een blad in plaats van 's Woensdags voortaan iedere Donderdag te bezorgen. 's Woensdags krijgen vele lezers thuis of in de kostschool, wanneer ze veel lessen hadden te leren en een moeilijk huiswerk te maken, de gelegenheid niet om hun blad te lezen van A tot Z.

Deze kleine verandering heeft ons ook in de mogelijkheid gesteld onze « Postiljon », het nieuwsblad van « KUIFJE », onder een nieuwe en aantrekkelijker vorm voor te stellen en de actualiteiten van dichtbij te volgen, zoals alle grote weekbladen dat doen. Wanneer er nu 's Zondags een grote match doorgaat, dan zal je daarover in « KUIFJE » van dezelfde week nog echo's vinden ! Ik zal je ook betere reportages en nieuwsjes van het laatste moment kunnen brengen, en ook een nauwer contact kunnen onderhouden langs de « Brievenbus ». Je zult ook geen weken meer op de resultaten van onze openbare onderzoeken « Jullie krijgen het Woord » moeten wachten. In één woord : met nummer 16 van 23 April, brengt « KUIFJE » je weer een hele reeks verbeteringen. Is dat niet fijn ?

Tot volgende Donderdag, vrienden !

Kuifje

Analyse verslag 14 april

-Verschijningsdatum : In nr. 15 verschijnt het opmerkelijk editoriaal over de verschijningsdag van het weekblad (zie ook opmerking bij het verslag van 3 februari). Samengevat komt het erop neer dat het blad om studieredenen beter verschijnt op donderdag, de dag met de schoolvrije namiddag. Hierdoor wordt het mogelijk om in de Postiljon de actualiteiten op de voet te volgen: *Wanneer er nu 's zondags een grote match doorgaat, dan zal je daarover in Kuifje van dezelfde week nog echo's vinden!*

-Beoordeling cover : de kritiek is vreemd, want het ontwerp is van Hergé zelf (zie BSM 117 pag.20)

-Minderwaardig :

Vanaf nr. 16 begint ook de nieuwe formule van het tussengeschoven blad in typo (zie de verslagen van 3 februari en 17 maart) en wordt De postiljon een soort bijlage op minderwaardig papier en in minderwaardige druk, die sterk lijkt op Tintin Actualités, de bijlage van Tintin France. De actualiteit op de voet volgen zoals in Frankrijk is al lang de wens van de Belgische redactie gezien het grote succes van Tintin Actualités.

Verslag van woensdag 22 april

Zitting geopend om 15u door Mr. Hergé, Mr. Fernez
Aanwezig: MM Hergé (voorzitter), Fernez (secretaris), Van Milleghem, Evany, Dehaye

(R) Gezien het ongunstige effect dat *Fort Amsterdam* ondergaan heeft door het nieuwe drukprocédé van het tussengeschoven blad, vindt de raad het wenselijk dat dit verhaal in de 16 heliopagina's zou opgenomen worden en in het tussengeschoven blad vervangen wordt door het aangekocht verhaal *La foret tragique*, gemaakt in functie van typo-druk.

(F+E) De raad heeft *De witte man van Solferino* (Dunant) van A. Weinberg en de potloodtekeningen van *Het spookschip* van J. Laudy bekeken. Ze zijn allebei goed bevonden. Aan Weinberg werden enkele aanpassingen van zijn cover gevraagd. De raad heeft het scenario *Queen Mab's eerste koers* van Y. Duval goedgekeurd. Het tekenen zal ofwel aan Cuvelier ofwel aan Funcken gevraagd worden. *Het dossier Samarang*: Evany zal Craenhals vragen om de tweede versie van de cover opnieuw te herwerken.

(F+E) *Het manuscript van Bento*, dat momenteel herwerkt wordt door de Parijse redactie en dat vanaf nr. 26 zal gepubliceerd worden, zou best geïllustreerd worden door iemand die goed dieren kan tekenen. Moest het niet tot een akkoord komen met Cuvelier, aan wie het eerst zal gevraagd worden, dan kan dit aan Follet toevertrouwd worden.

(R) Dehaye stelt naar aanleiding van De ronde van Frankrijk een pronostiekwedstrijd voor met als vraag: "Wie wint de ronde?" Onder voorbehoud van de goedkeuring van Leblanc, zou een prijslijst kunnen voorzien worden met als eerste prijs een fiets. Fernez stelt voor om de wedstrijd over de 4 weken uit te smeren met volgende vragen: "Wat is het inter-landen klassement? Wie wordt de beste klimmer van 1953? Wie wint er de meeste etappes?"

(DE) De raad vraagt om op de losse reclamebijlagen de vermelding "Supplément à Tintin nr..." te vermelden, wat trouwens gevraagd wordt door de Posterijen.

Voorts lijkt het aangewezen om de Franse en vooral Nederlandse teksten op het vlak van zinsbouw en stijl door de redactie te laten nalezen.

(F+V) **Beoordeling nr. 16 :** In zijn geheel een goed nummer. De cover komt tegen de verwachting in, niet verward over. Het is wel spijtig dat de achtergrond de leesbaarheid van de titel schaadt. Goede lay-out van het knutselhoekje op pagina 6. De tekening van Follet op pagina 14 (Texas Slim) getuigt van vooruitgang van de auteur. Het tussengeschoven blad komt in zijn geheel goed over maar *Fort Amsterdam* lijdt onder het typo drukwerk (zie begin van dit verslag)

(Goujon) De raad onderzoekt het ontwerp van de maquette van Tintin-Paris en keurt ze goed onder voorbehoud van enkele

Verslag van dinsdag 28 april 1953

Zitting geopend om 15u door Mr. Hergé, Mr. Fernez
Aanwezig: MM Hergé (voorzitter), Fernez (secretaris), Van Milleghem, Evany, Dehaye

(R) Opdat het tussengeschoven blad niet langer zou lijken op een supplement en opdat het beter een geheel zou vormen met de rest van het tijdschrift, wenst de raad dat het op korte termijn tussen pagina 6 en 15 zou geschoven worden. Leblanc, die hierover geconsulteerd werd, heeft hiermee ingestemd. Maar om de inbinder toe te laten zijn werk anders te organiseren, zal deze verandering pas vanaf nr. 22 ingaan.

(R) Er is een nieuw voorstel over de Ronde van Frankrijk wedstrijd. Dit vervangt het vorige. Het aantal vragen wordt herleidt tot 3: 1) Wie wint de Ronde en hoeveel uur heeft hij erover gedaan? 2) Welke ploeg wint het inter-landen klassement en in hoeveel uren? 3) Wie wint de laatste etappe en met welke tijd? De mogelijkheid van een bijlage op postkaartformaat dient nog bestudeerd te worden. De verso kant is voor reclame, op de voorkant staat het adres van de Lombarduitgaven, de dubbele vraag van elke wedstrijd evenals de naam en het adres van de deelnemer. Deshayes zal het probleem bekijken en zal er Leblanc begin volgende week over aanspreken.

(F+E) De raad heeft twee volledige verhalen in uitwerking beoordeeld: *De heldhaftige verdediging van Pe T'Hang* en *De parels van de koningin*. Ze zijn allebei goed bevonden. Daarentegen werd het scenario *Les rubis de la couronne* van F. Funcken niet weerhouden. Het scenario *Boksen is gevaarlijk!* van Y. Duval werd aanvaard.

(F+V) Van Milleghem deelt aan de raad mee dat P. Cuvelier het illustreren van *Bento* aanvaard heeft. Deze roman zal vanaf nr. 26 verschijnen.

(Goujon) Fernez heeft 4 scenario's ter goedkeuring naar Goujon van de Parijse redactie gestuurd: *Le charpentier de Zan-Dam, Le jongleur de dieu, Boksen is gevaarlijk!, Queen Mab's eerste koers*. Deze vier scenario's zijn in principe reeds aanvaard door de raad. Fernez heeft het scenario met bladindeling van *Courrier de Lyon* naar Goujon teruggestuurd met de vraag het te laten herwerken door een andere scenarist.

wijzigingen, die binnenkort in onze Belgische maquette zullen doorgevoerd worden.

(F+V) **Planning nr. 21 :** De eerste vijf pagina's zijn gereserveerd voor het volledig verhaal *Het spookschip* door J. Laudy. Op pagina 6 en 7 een fotoreportage: *De roodhuiden dansen nog.* Op pagina 17, een kortverhaal van John Flanders: *De les der dieren*. Op pagina 18, *Le renard qui louche* en op pagina 19 Fort Amsterdam. De inhoud van Tintin en Kuifje zijn identiek.

Analyse verslag 22 april

Queen Mab's eerste koers verschijnt in nr. 28

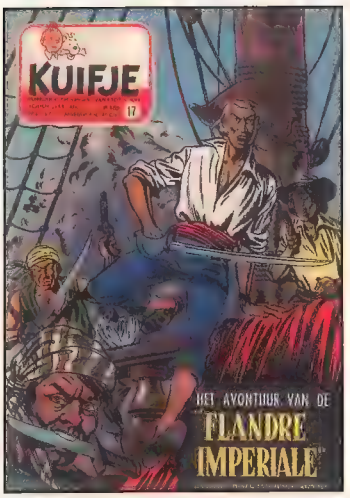

(F+V) **Planning nr. 22 :** De eerste vijf pagina's zijn gereserveerd voor het volledig verhaal *Het dossier Samarang*. Op pagina 6, *Jullie krijgen het woord*, dat zijn plaats in de 16 helio-pagina's opnieuw inneemt. Het tussengeschoven blad, De postiljon, beslaat de pagina's 7, 8, 13 en 14. De roman verschijnt op pagina 15 met vervolg op pagina 19 naast de Kuifje's bonsrubriek en de Tissot-reclame. Het resultaat van de Grote Wedstrijd met bespreking en interview van de winnaar komt op pagina's 17 en 18, kleur en zwart-wit. De inhoud van Tintin en Kuifje zijn identiek.

Analyse verslag 28 april

Merkwaardig genoeg geen bespreking van nr. 17.

Alhoewel de planning van nr. 22 de pagina's 7, 8, 13 en 14 voorziet, heeft het tussengeschoven blad, alias De postiljon, toch sinds nr. 16 zijn definitieve formule gevonden. Het zal als een soort bijlage blijven bestaan tot nr. 40 van 1953 en het middenblad (pag. 9 10 11 en 12) innemen. Was het door de inbinder die niet wou inbinden of was het door Leblanc, die een mogelijke meerkost niet wou dragen? Zoals we hem in de vorige aflevering hebben leren kennen, valt het laatste zeker niet uit te sluiten. Toch doet hij vanaf nr. 40 een serieuze inspanning want het weekblad wordt vanaf dan helemaal in helio gedrukt en op hetzelfde betere papier waardoor er daarna van tussengeschoven blad geen sprake meer zal zijn. *(oef! -red.).*

Eindelijk wordt ingezien dat een strip als Fort Oranje/Fort Amsterdam het niet verdient om op minderwaardig papier gedrukt te worden in slechte kwaliteit.

De Striepclub

www.striepclub.be, de actieve site vol promoties, acties, activiteiten, speciale uitgaven, posters en prentkaarten, enkel te verkrijgen in of via De Striepclub.

Schrijf je in op onze wekelijkse nieuwsbrief via info@striepclub.be

www.striepclub.be

Stripwinkel

HET „B"-GEVAAR

ERIK DENEYER
Greepstraat 15
1000 Brussel

Open
maandag tot zaterdag
van 10u30 tot 19u.
tel/fax: 02/513.14.86

STRIPWINKEL

GOBELIJN

GOBELIJN

MECHELSESTRAAT 35
LEUVEN
TEL. 016 / 23.55.86

Open van 10 tot 13 uur en van 14 tot 18 uur, van maandag tot en met vrijdag. Zaterdag doorlopend geopend.

HET BESLOTEN LAND

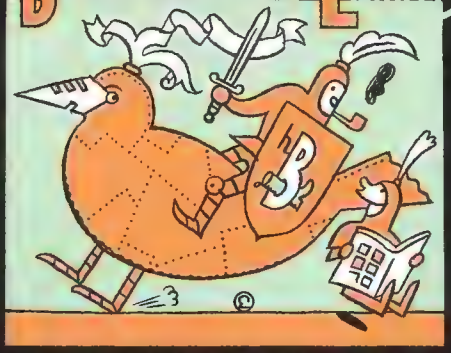

STRIPS-COMICS-COOL MEDIA

Parijsstraat 16 Leuven
016-225840
info@hbl.be
www.hbl.be

STRIPWINKEL

COMICS!
NIEUWE, TWEEDE-HANDS EN ANTIQUARISCHE STRIPS
OOK AANKOOP VAN JOUW STRIPS.
PIERKE
F. VAN RYHOVENLAAN 312 (HOEK ANJELIERSTR.) 9000 GENT
TEL: 09 227 70 86

Weekblad Kuifje deel 3 : conclusie van deze aflevering

Net zoals in BSM 122 (Tillieux), moeten we ook hier in diverse citaten constateren dat het geheugen van de meeste stripauteurs niet onfeilbaar is en de interviews niet altijd voor 100% betrouwbaar. Dit bewijst het belang van authentieke en objectieve documenten zoals deze redactieverslagen.

Verder blijkt uit de verslagen van dit trimester dat het wekelijks volledig verhaal nauwgezet besproken wordt op elke vergadering. Dat is normaal, vermits het de coverstory is over een relatief groot pagina's.

Wat opvalt, is dat er thema's gezocht worden, dan een scenarist en pas als het scenario goedgekeurd is, de gepaste tekenaar. Ook al komt het scenario van een tekenaar, toch kunnen de tekeningen door iemand anders gemaakt worden. Het gebeurt ook dat de cover nog door iemand anders gemaakt wordt. Er wordt dus aan werkverdeling gedaan en voor de meest geschikte vakman gekozen. Zowel aan scenario als aan tekenwerk worden hoge eisen gesteld. Scenario's worden grondig gelezen (ook door Hergé, die na de verhuis duidelijk de vinger op de pols houdt) en soms zelfs afgekeurd. Regelmatig worden tekenaars gevraagd om hun tekeningen te verbeteren. Zo mag Craenhals tot tweemaal toe de cover van *Dossier Samarang* herwerken *(zie verslag van 22 april)*.

Het is een pijnlijke vaststelling dat de beste tekenaars die ooit voor het blad gewerkt hebben, Cuvelier en Follet, eerder afgekeurd worden dan aangemoedigd. Misschien is dit wel één van de redenen waarom Cuvelier de kunst verkoos boven het tekenen-om-den-brode voor een handvol kruideniers.

De tussenkomsten van Hergé over het bezoek aan Tintin-Paris en zijn vraag naar ieders idee over de inhoud van een blad voor jongeren tussen 9 en 14 jaar, zijn een duidelijk bewijs dat het commerciële primeert op het artistieke en dat het blad bestemd is voor een afgelijnde doelgroep. Van 9e kunst is hier nog geen sprake, wel van streven naar een zo goed mogelijk ambachtelijk product op een zo efficiënt mogelijke manier. In het volgende trimester gaat de controle zo ver dat de redactie de schaar zet in de door Jacobs ontworpen weekblad cover voor het begin van *Het gele teken*. Wordt vervolgd!

Voetnoten

(1) in *Essay RG*, Huub Van Opstal, Delange, 1994

(2) In *Duizend bommen!* nrs 13-14-15 (april, augustus en december 2003) verscheen *Van Cranzstraat tot Dieweg,* een rijkelijk met foto's geïllustreerde artikelreeks van Jeroen Denters over de diverse adressen uit het leven van Hergé.

(3) Over de Nederlandse vertaling en vooral de verspreiding in Nederland verscheen er een interessant artikel, *Hoe Kuifje Nederland veroverde* door René Van De Weijer in *Duizend bommen!* nr 16, april 2004

(4) schrijfwijze Philippe Goddin, in *Chronologie d'une oeuvre 5 1943/1949*, 2004. Andere auteurs schrijven 'Jageneau'

(5) schrijfwijze Goddin, in *Chronologie d'une oeuvre 5 1943/1949*, 2004. Andere auteurs schrijven 'Van Noeyen' Van Opstal situeert in *Essay RG* diens medewerking verkeerdelijk in de periode 47-50, Mouchard en Peeters beperken zijn carrière in de Studios tot 1950

(6) in *A l'ombre de la ligne claire* , Benoit Mouchard, Vertige Graphique, 2002

(7) in *Entretiens avec Hergé édition définitive*, Numa Sadoul, Casterman, 1989

Toelichting : druktechnieken

In deze aflevering is heel wat te doen over de gebruikte durktechnieken. Dat vraagt om een woordje uitleg van een professor in de materie. We kennen vier klassieke druktechnieken: hoogdruk, vlakdruk, diepdruk en zeefdruk. Ze onderscheiden zich door de manier waarop de inkt van de drukvorm op het papier wordt overgebracht. Naast deze klassieke technieken kennen we intussen ook nieuwere vormen als fotokopie, laserprint en inkjet, ook wel non-impact drukken genoemd. Om een beeld volledig in kleur weer te geven zijn vier drukgangen nodig, hiervoor gebruiken we de basiskleuren geel, magenta, cyaan en zwart.

Hoogdruk of typo

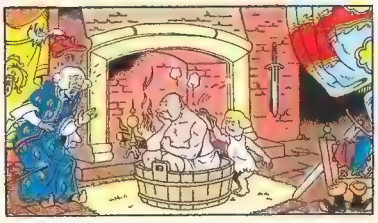

Net zoals bij stempels bestaat de drukvorm uit hoger gelegen beelddelen en lager gelegen niet-beelddelen. Denk hierbij aan de klassieke loden letters en aan zinken clichés. Klassieke hoogdruk met loden letters wordt nu nog enkel gebruikt voor luxe drukwerk in kleine oplages. Hoogdruk wordt wel nog veelvuldig gebruikt voor het bedrukken van o.a. plastic folie, dit gebeurt dan met kunststofclichés (flexografie). Typische albums in typo zijn o.a. de Suske en Wiske albums uit de blauwe reeks en de eerste albums van Chick Bill. Ook het tussengeschoven blad van het weekblad Kuifje werd op het einde in typo gedrukt.

Vlakdruk of offset

Offset vindt zijn oorsprong in de vroegere steendruk (lithografie), een procédé dat gebaseerd is op de natuurlijke afstoting tussen water en vet. Beeld en niet-beelddelen liggen in eenzelfde vlak. Het beeld bestaat uit een vette, waterafstotende laag. De drukvorm wordt eerst bevochtigd, de beelddelen stoten dit water af, de niet-beelddelen nemen het op. Vervolgens wordt de vorm ingeïnkt. De bevochtigde niet-beelddelen stoten de vette inkt af, de nog steeds droge beeldlaag neemt hem op. Met druk wordt de inkt vervolgens op het papier overgedragen. Bij offset verloopt het vrijwel identiek, we werken nu met een dunne drukplaat die op een cilinder gespannen wordt, het beeld wordt echter niet rechtstreeks van de drukplaat op het papier gedrukt. Eerst wordt het overgedragen op een tweede cilinder, bekleed met een rubberdoek. Deze drukt het vervolgens op het papier.

O.a. de eerste Kuifje albums in kleur werden bij Casterman in offset gedrukt. Inmiddels is dit het geval voor vrijwel alle stripalbums.

Diepdruk of heliogravure

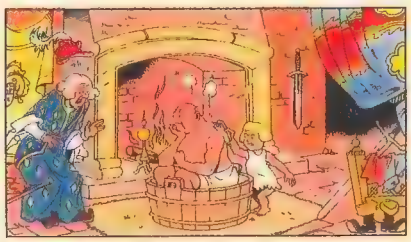

In een cilinder zijn de af te drukken delen zijn verdiept aangebracht (gegraveerd).

De cilinder draait in een bak met een vloeibare inkt. Met een rakel wordt de overtollige inkt van het cilinderoppervlak verwijderd. Enkel de inkt uit de verdiepte delen wordt op het papier overgedragen (door absorptie). Het weekblad Kuifje en de eerste albums van de Lombard collectie werden in diepdruk gedrukt bij Van Cortenbergh in Brussel.

Zeefdruk

Op een fijn gaas dat strak op een raam gespannen is, wordt een sjabloon aangebracht. Dit zorgt ervoor dat bepaalde delen van het gaas afgedekt worden. Met een rubberen rakel wordt de inkt door de open delen van het gaas op het papier (of op een voorwerp) gedrukt. Zeefdruk (in het Frans sériegraphie) kenmerkt zich door mooie, dikke, egale lagen inkt. Voor boeken wordt het in regel niet gebruikt.

Ozalid

Een andere naam (eigenlijk een merknaam) voor een blauwdruk. Het was een vaak gebruikt procédé voor drukproeven. Alvorens (dure) drukvormen te maken worden de films eerst met UV licht op een lichtgevoelig, met chemicaliën behandeld, papier belicht. Hierop verschijnt na ontwikkeling (met ammoniakdamp) het beeld (in een blauwe kleur). Als er hierop fouten gevonden worden, kan er nog ingegrepen worden. Wanneer er van de montage van een volledig katern (van bv. 8 of 16 pagina's) een blauwdruk gemaakt wordt, kan men door deze te vouwen ook de paginavolgorde controleren.

Blauwdrukken werden ook lange tijd gebruikt om inkleuringen op te realiseren.

Ter illustratie, hetzelfde fragment uit De schat van Beersel, in typo in het album uit de Blauwe reeks en in diepdruk in het weekblad Kuifje.

(met dank aan Marnix Cachet)

Wie vindt

Het groene parfum?

blijven zoeken!

Marc Sleen : Van boerendorp tot stad

Van lezer Peter De Roeck kregen we foto's van een bijzondere brochure die al een paar jaar in zijn bezit is. Wij lazen nog nergens een beschrijving van deze brochure en nemen aan dat ze weinig bekend is bij de fans.

De brochure is 21 cm hoog en 14cm breed en telt 64 pagina's. Het bijzondere is, dat de brochure geen titel of hoofding draagt, maar voorzien is van een titelloze strip, door **Marc Sleen** getekend. Op de achterzijde staat het vervolg.

In feite gaat het om een collage van tekeningen, die samen het thema voor de gemeenteraadsverkiezingen 1952 illustreren van de C.V.P., afdeling Sint Niklaas. De weldaden van de C.V.P. mogen niet ongedaan gemaakt worden, dat is de boodschap.

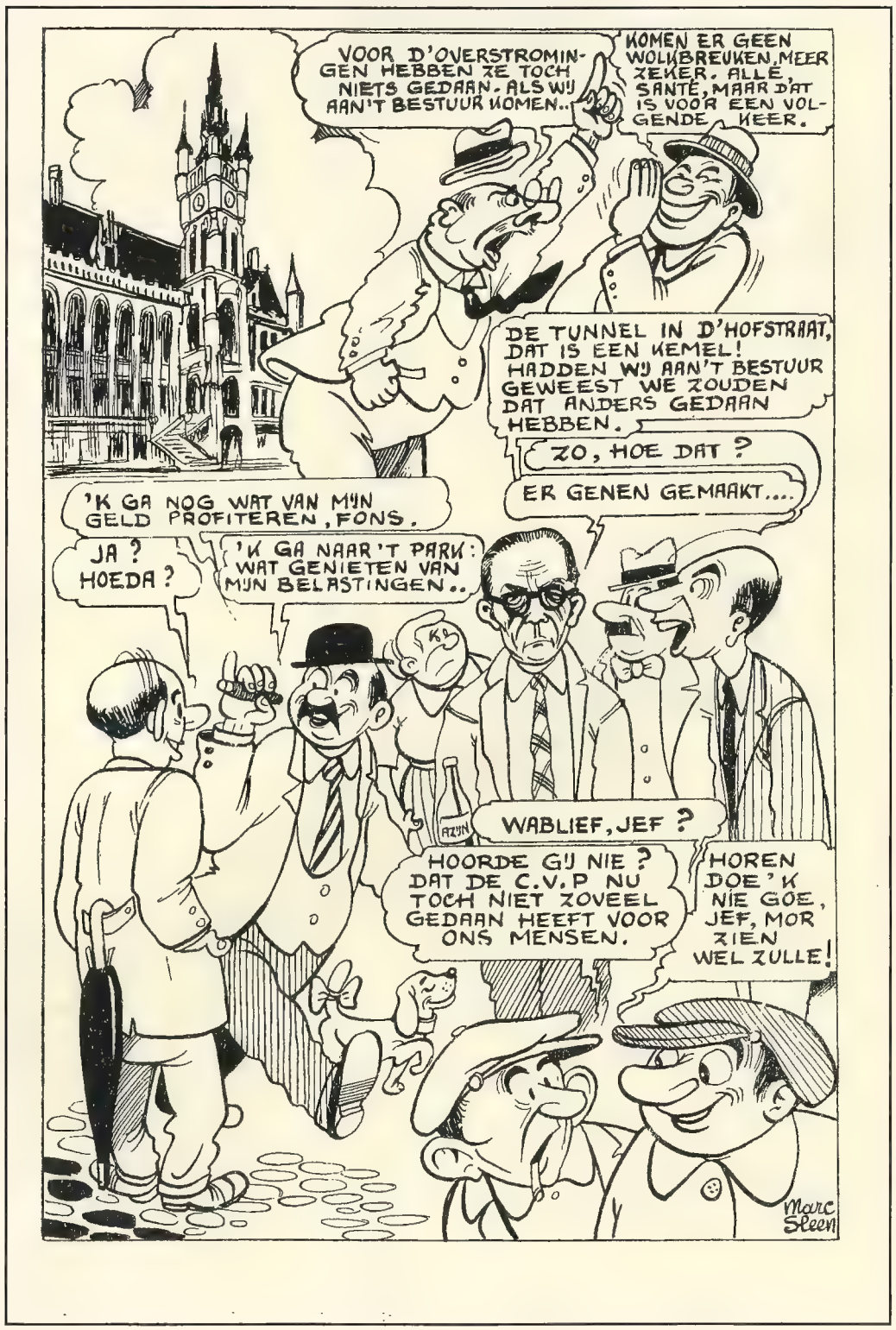
VOOR D'OVERSTROMINGEN HEBBEN ZE TOCH NIETS GEDAAN. ALS WIJ AAN'T BESTUUR KOMEN..
KOMEN ER GEEN WOLKBREUKEN, MEER ZEKER. ALLE SANTÉ, MAAR D'AT IS VOOR EEN VOLGENDE KEER.
DE TUNNEL IN D'HOFSTRAAT, DAT IS EEN KEMEL! HADDEN WIJ AAN'T BESTUUR GEWEEST WE ZOUDEN DAT ANDERS GEDAAN HEBBEN.
ZO, HOE DAT ?
ER GENEN GEMAAKT....
'K GA NOG WAT VAN MIJN GELD PROFITEREN, FONS.
JA ? HOEDA ?
'K GA NAAR 'T PARK: WAT GENIETEN VAN MIJN BELASTINGEN..
AZIJN
WABLIEF, JEF ?
HOORDE GIJ NIE ? DAT DE C.V.P NU TOCH NIET ZOVEEL GEDAAN HEEFT VOOR ONS MENSEN.
HOREN DOE 'K NIE GOE, JEF, MOR ZIEN WEL ZULLE!
Marc Sleen

Voorzijde van de brochure

MARIE KIND, IK WEET NIET WAT ER MET MIJN CHARELKE HAPERT....
DOE GELUK IK, EMMA. ZENDT HEM VOOR EEN TIJDJE NAAR DE SCHOOLKOLONIE..
EWEL MIE, WAT MOET GE NU MET DE AVOND BUITEN GAAN DOEN ?
NEN DRAAD IN DE NAALDE STEKEN, MANS; MET ONS VERLICHTING ZIEN WE BUITEN BETER ALS BINNEN!
1946
VAN WAAR BENT U MENEER ?.
VAN ST NIKLAAS.
VANWAAR??
1952
VAN WAAR BENT U. MENEER ?
VAN ST NIKLAAS
HA ZO, PROFICIAT. ST NIKLAAS IS NOGAL WAT GEWORDEN HE? BLOEMENSTOET, PARK, VERLICHTING, BALLONS, NIEUWE WIJKEN EN BANEN, RONDE VAN HOLLAND...
JA, WIJ ZIJN WIJ GEEN ACHTERLIJKE BOERKENS ZULLE; DE C.V.P. BESTUURT ONS!
PRIJS VAN DEZE BROCHUUR: UW STEM VOOR DE C. V. P. ONDER Nr 1
Verantw. Uitg. : C.V.P. Parkstr. 5, St-Niklaas - Drukk. M. Van Haver, Plezantstr. 99, St-Niklaas

De vergelijking 1946-1952 wordt hier gemaakt, omdat de C.V.P. (opgericht op 18 augustus 1945) in februari 1946 voor het eerst onder die naam naar de kiezer trok.
Bij die eerste na-oorlogse verkiezingen, die in het teken staan van de wederopbouw, wordt de CVP de grootste politieke formatie van het land. De nieuwe partij pakt uit met een vooruitstrevend en vernieuwend programma.

Sinds 1946 was de C.V.P. (Christelijke Volkspartij) ook aan de macht in Sint Niklaas.

Deze verkiezingsbrochure herinnert de kiezers aan de verwezenlijkingen en pleit ervoor om ze niet te vergeten in het stemhokje. Helemaal zoals dat gaat in een verkiezingsstrijd.

Op 22/6/1951 zorgt overvloedige neerslag voor wateroverlast in het Land van Waas, in de streek van Moerbeke. Wellicht wordt daarnaar verwezen op de eerste pagina van de brochure.

Achterzijde van de brochure

Wie vindt

Het groene parfum?

blijven zoeken!

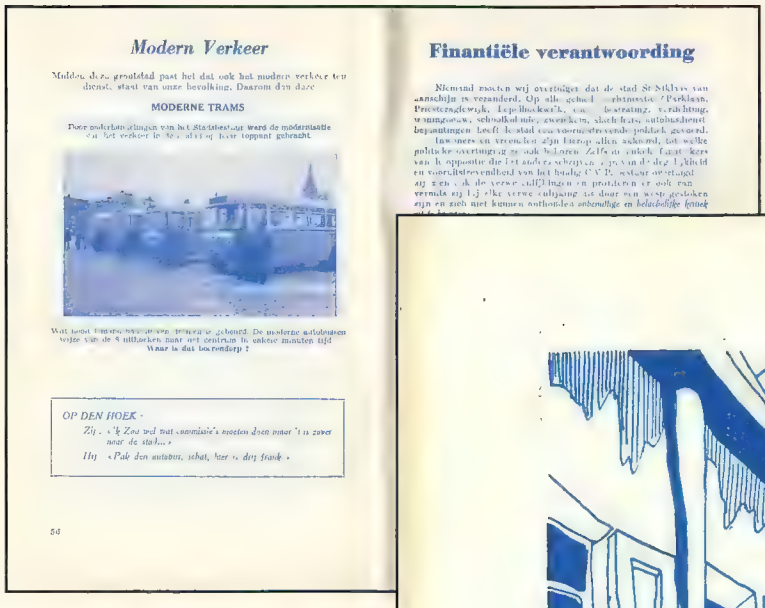

Modern Verkeer

MODERNE TRAMS

OP DEN HOEK :

Zij : « 'k Zou wel wat commissie's moeten doen voor 't is zover naar de stad... »

Hij : « Pak den autobus, schat, hier 's dey frank. »

Finantiële verantwoording

Doorheen de brochure zien we verschillende foto's met nieuwbouw, rioleringen, enzovoort, uitgebreid voorzien van de nodige propaganda. Vreemd genoeg treffen we de titel van

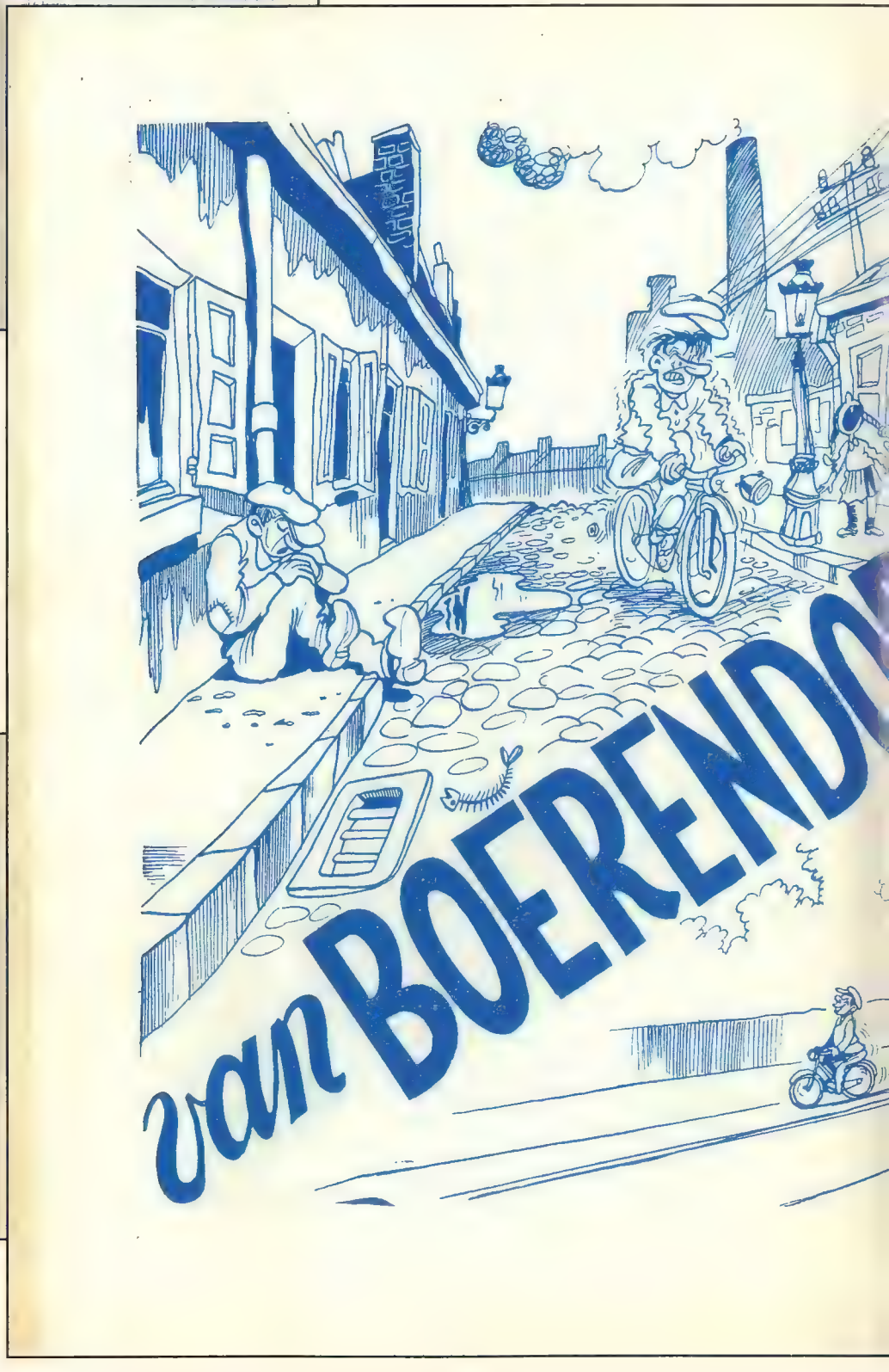

De keuze van Marc Sleen als illustrator van deze brochure is niet toevallig. Hij tekende voor wat we toen "de katholieke zuil" noemden, het ACW, de bladen van Het Volk.
Bovendien is Marc Sleen opgegroeid in Sint-Niklaas, dus de keuze lag voor de hand. Bekend is dat Marc Sleen voor dezelfde verkiezingen ook de campagne van de Gentse burgemeester Emiel Claeys illustreerde.

RIOLERINGSWERKEN.

AAN DEN HOEK :

— *« Maar voor de overstromingen hebben de Cévipêkes niets gedaan Als wij aan 't Bestuur komen... »*

— *«, komen er geen melkbeenkes meer zeker. Alla, jongen santé, naar dat is voor de volgende keer, zulle ! »*

de brochure pas aan op de middenpagina's : Van boerendorp tot stad. Daar vat Marc Sleen de slogan samen in een grote tekening.

Tenslotte, heeft de verkiezingscampagne succes gehad? Jazeker. De C.V.P. won de verkiezingen en zou in Sint-Niklaas nog aan het bewind blijven tot in 1989. Sindsdien heeft de S.P., onder leiding van Freddy Willockx, het roer in handen genomen.

In Gent had Emiel Claeys in 1952 daarentegen minder succes met zijn Sleencampagne. Hij moest het afleggen tegen socialisten en liberalen en de C.V.P. belandde in de oppositie.

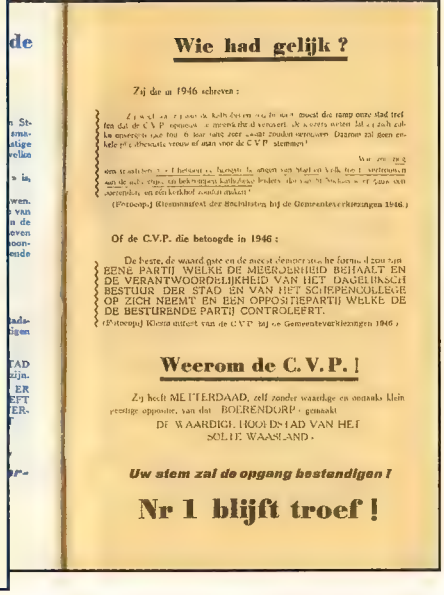
Wie had gelijk ?
Zij die in 1946 schreven :
Of de C.V.P. die beloogde in 1946 :
Weerom de C.V.P. !
Uw stem zal de opgang bestendigen !
Nr 1 blijft troef !

STRIPWINKEL WONDERLAND

wonderland productions

Paardsdemerstraat 19
3500 HASSELT
✆ 011/22 82 00

www.collectioneur.nl

Dé site voor het uitbreiden van uw verzameling stripboeken.

Eenvoudig & doelmatig

STRIPFESTIVAL ZEEDIJK MIDDELKERKE

van 16/7 tot 7/8

50 jaar JOMMEKE

Meer informatie :
0495/20.56.73
www.stripbdmiddelkerke.be

AGENDA

Stripevenementen

29 okt tot 28 nov **Leopoldsburg**
Tentoonstelling 15 jaar Mediastips Swerts & Vanas
In cultuurcentrum, Kastanjedreef 1 van 9u00 tot 12u00 en 13u00 tot 17u00 (behalve 1, 2, 11, 12 & 13 november)
Inlichtingen : 011/34.65.48 of info@ccleopoldsburg.be

18 november tot 18 april **Bergen op zoom**
Tentoonstelling Marec in het Historisch Centrum Het Markiezenhof, Steenbergsestraat 8 van dinsdag tot en met zondag van 11u00 tot 17u00

19 tot 27 nov **Sint-Pieters-Leeuw**
Tentoonstelling Dirk Stallaert in kasteel Coloma, J. Depauwstraat 25, gratis van 10u00 tot 18u00. Inlichtingen : 02/ 378 12 67. Meer details: www.dirkstallaert.be

20 nov 2005 **Vilvoorde**
Jaarlijkse stripbeurs in zaal Star, Nowlet de Brauwerestraat van 10u tot 18u. Signeersessie Jeff Broeckx Meer info bij Eric 02/252.21.68, of mailen naar Eric.Silverans@pandora.be
Brabant Strip (Etienne) is aanwezig met stand !

27 nov 2005 **Gent**
Gentse stripbeurs deel 2. Info: jp.kesteloot@skynet.be
of www.gentsestripbeurs.be
Brabant Strip (Patrick) is aanwezig met stand !

2 tot 24 december **Gent**
Tentoonstelling Bond Girls van Maarten Van De Wielei in het Magazijn, Penitentenstraat 24.
Info : info@magazijn.be, 09/234.07.08 of www.bries.be

2006

8 januari **Aarschot**
Stripbeurs in de stadfeestzaal van 10u00 tot 18u00

22 januari **Putte**
Strip-Platen-CD-DVD-Video Beurs Toegang van 10u tot 18u.
Tentoonstelling "Willy Vandersteen" al vanaf zaterdag.
Meer info op 0495/21.01.63 of 0473/35.11.78

26 tot 29 januari **Angoulème (Frankrijk)**
33ste editie Festival International de la bande dessinée
Meer info op www.bdangouleme.com

12 februari **Lichtervelde**
Ledendag Brabantstrip in zaal LICHTENHOVE ,Torhoutstraat 36 C., vanaf 13u. Leden krijgen gratis één tafel om strips en materiaal uit te stallen. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met :
Filip Vanderper, tel 051/724136 (na 19u)
E-mail : filip.vanderper@skynet.be

12 februari **Maasmechelen**
2de editie Maaslandstrip. Toegang van 10u tot 17u in zaal St.-Remigius, Boudewijnlaan 101. Met signeersessies van o.a. Claus Scholz, Martin Lodewijk, Paul Geerts, Kamagurka, Dirk Stallaert.
Meer info op http://users.pandora.be/toerismelinks/mm/index.html

15 tot 19 februari **Brussel**
Foire du livre In Tour & Taxis, avenue du Port
Info : http://www.foiredulivre.com

18 en 19 februari **Le Roeulx**
12e rencontre BD in Institut Saint-Joseph
Info : http://rencontrebd.be.tf/

Ledendagen TURNHOUT!

17&18 dec.

De Stripgidsdagen zijn Strip Turnhout geworden, maar wij gaan door met onze ledendagen. Leden krijgen opnieuw een gratis tafel om strips en ruilmateriaal uit te stallen, vanaf 8u. De beschikbare ruimte wordt verdeeld onder de aanwezigen. Neem contact op met Paul de Bondt. (0032) (0) 14.65.73.79

Bestelde albums kunnen afgehaald worden aan onze stand.

Tot dan, voor twee dagen stripplezier. zie ook : stripturnhout.be

19 februari **Opwijk**
Stripbeurs 2006 10u tot 18u in zaal Hof Ten Hemelrijck, kloosterstraat 7. Met signeersessies van o.a. Luc Morjaeu, Thomas Du Caju. Meer info bij Griet Van Buggenhout griet.vanbuggenhout@nijdrop.be of op http://www.nijdrop.be/

4 en 5 maart **Seraing**
12e fête du livre in château du Val St-Lambert, Esplanade du Val
Info : http://users.swing.be/fetelivreas/

Organisatoren sturen alle info naar :
johan.van.ransbeeck@pandora.be
met als onderwerp : Brabant Strip Agenda

De agenda wordt afgesloten op de 1ste van iedere maand. De aangekondigde informatie valt onder de verantwoordelijkheid van de organisatoren.

SCHOON LIER

25

Fl. Van Cauwenberghstr. 32
2500 Lier
Tel. 03-480 76 36

INKOOP EN VERKOOP VAN

STRIPS en het BETERE BOEK

Dagelijks van 11 tot 18 u
Donderdag
gesloten

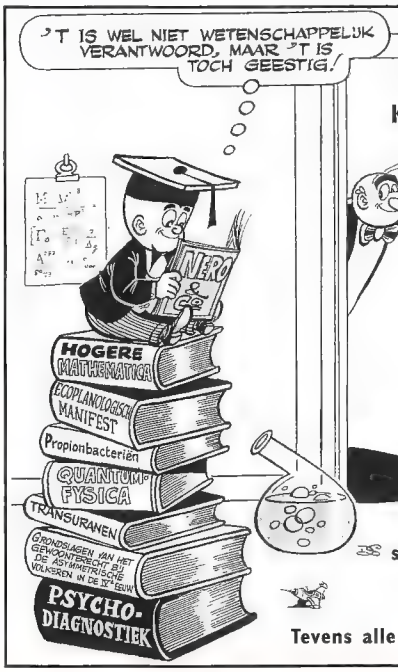

Stripwinkel Adhemar
Kammerstraat 25, 9000
Gent

Geopend
woensdag t/m vrijdag:
10.30uur-19.00uur
zaterdag:
10.00uur-18.00uur
zondag:
10.00uur-12.30uur
tel. 09/224.32.39

In-en verkoop oude stripverhalen, zeefdrukken, curiosa, luxe's,

Tevens alle nieuwe strips in voorraad!

Haal een echte Bosschaert in huis!

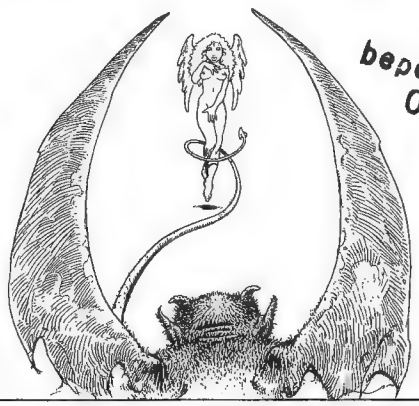

uniek & beperkt aanbod!
OP = OP!!

slechts 99 ex.

© 2005 JAN BOSSCHAERT

SERIEGRAFIE VAN JAN BOSSCHAERT EXCLUSIEF VERKRIJGBAAR BIJ

ARCADIA vzw

BORGERSTEINLEI 60
B 2860 SINT-KATELIJNE-WAVER
INFO • TEL|FAX 015 55 14 88

INFO@ARCADIASTRIPS.BE • WWW.ARCADIASTRIPS.BE

Privé-verzamelaar is geïnteresseerd in

ORIGINELE STRIPTEKENINGEN

van zowel Amerikaanse als Europese tekenaars.

Contacteer mij:

0495/32.38.48

TISTJEN DOP

strips en games

http://www.tistjendop.be

e-mail: info@tistjendop.be

patersstraat 96 - 2300 turnhout - tel. 014 / 42.88.29

Open : **maandag**, woensdag, donderdag en vrijdag:
10 - 12 en 13.30 - 18 uur
zaterdag: 10 - 17 uur

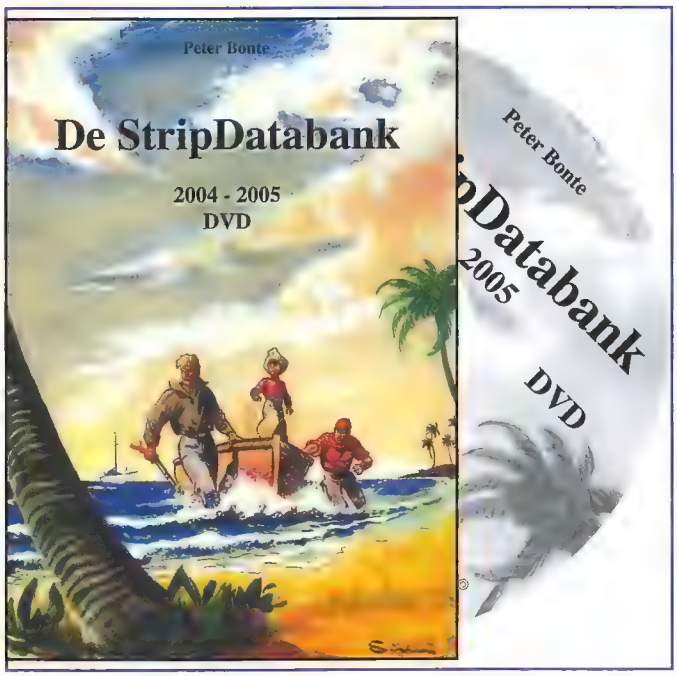

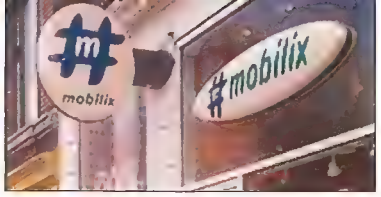

ets **Koffie** Klets **Koffie** Klets **Koffie** Klets **Koffie** Kle

Verkopen doet het toch

Het jongste (en laatste?) album van Asterix, *Het geheime wapen*, dat onlangs op de markt verscheen, is een groot succes: er gingen al 4 miljoen exemplaren van over de toonbank. Dit is precies de helft van de oplage die in 27 landen wordt verkocht, meldde de Franse uitgever vrijdag. *"De helft van ongeveer 8 miljoen albums die worden verkocht, is reeds de deur uit"*, zegt Ainara Ipas, verantwoordelijke voor de buitenlandse edities voor Les Editions Albert-René. Op de twee belangrijkste markten van Asterix, Frankrijk en Duitsland (respectievelijk 2,8 en 2,5 miljoen albums die werden verkocht), bevinden de resultaten zich in deze verhouding, met de helft van de reeds verkochte oplage, geeft Ipas aan : *"Zelfs uit India bereikt de positieve informatie ons. Asterix is daar een bestseller"*, aldus Ipas. In totaal werden ongeveer 320 miljoen albums van de 33 avonturen van Asterix in de wereld verkocht sinds 46 jaar, waarvan 110 miljoen in Frankrijk (zijn geboorteland), 100 miljoen in Duitsland, en 110 miljoen in de rest van de wereld.

Dossier ix

Zege en nederlaag liggen dicht bij elkaar. Het Europees Hof van Justitie heeft donderdagmorgen een beroep verworpen van uitgeverij Editions Albert René tegen de bescherming van het merk Mobilix door telecomgroep Orange. Het Hof stelt dat het Europees merkenbureau die bescherming mocht toekennen in 1997. De Franse uitgever van de gekende stripreeks was tegen de toegekende bescherming in beroep gegaan. Volgens Les Editions Albert René lijkt 'Mobilix' veel te goed op de eerder beschermde naam Obelix. De rechtbank van eerste aanleg van het EU-Hof heeft beide merken vergeleken.

Uiteraard zijn de meeste letters gelijk, wat een sterk gelijkaardige uitspraak meebrengt. Visueel is er echter een groot verschil. Ook qua concept zijn er duidelijke verschillen. Mobilix verwijst naar mobiliteit, Obelix is een gekende dikzak, die met kledij met verticale strepen slanker probeert te lijken. Voor de rechtbank is er dan ook geen verwarring mogelijk. De uitgeverij van Uderzo's geesteskind kan bovendien geen claim leggen op de suffix 'ix'.

Stripbeeldjes

Jiver, pseudoniem van Jimmy Verbeeck, dook reeds eerder op in deze kolommen. Hij is namelijk de ontwerper van de Rode-Ridderbuste. Net als vele kinderen was Jimmy (38) verzot op modelbouw. Maar hij had nooit durven dromen dat hij er ooit zijn beroep van kon maken. Tientallen miniatuurtanks knutselde hij in elkaar tot hij overstapte naar bouwpakketten met fantasyfiguren, die hij al snel beu was. Waarom dan zelf geen modellen ontwikkelen ? In zijn atelier vinden talrijke replica's van striphelden een onderkomen. Absolute kwaliteit is zijn handelsmerk. Hij is waarschijnlijk de enige in België die alles zelf doet, van ontwerpen tot produceren. Graag zou hij een collega vinden, om wat werk uit handen te geven. Maar een zoektocht leverde nog geen geschikte kandidaat op. Het is ook niet simpel om de stiel te leren : *"Alles wat ik kan leerde ik door experimenteren"*. Zijn beeldjes zijn exclusief . *"1500 euro voor een beeld van vijftien centimeter lijkt veel geld, maar vergeet niet dat daar 50 werkuren inkruipen. Het zijn collector items"*, zegt Jimmy die Uderzo tot zijn klanten mag rekenen. *"Hiervoor ontwierp ik een driedimensionale totempaal op basis van een vroegere stripreeks van de tekenaar, die verschijnt in beperkte oplage met de handtekening van Uderzo. Ik veronderstel dat elk exemplaar verkocht is voor het af is"*. Meer info op: www.jiverminiatures.com

Nemo jarig

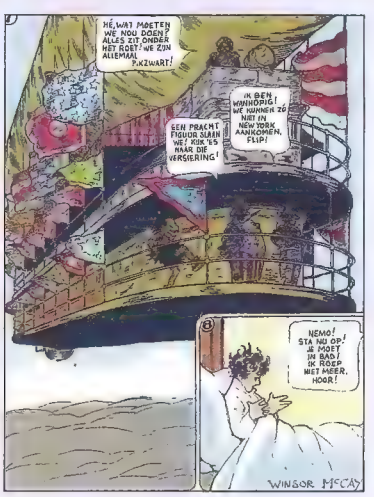
HÉ, WAT MOETEN WE NOU DOEN? ALLES ZIT ONDER HET ROET! WE ZIJN ALTIJD PECHVOGELS!
IK BEN WINDHOND! WE HEBBEN ZO HUN NIET IN NEW YORK AANKOMEN, FLIP!
EEN PRACHT FIGUUR SLAAN WE! KIJK 'S NAAR DIE VERSIERING!
NEMO! STA NU OP! JE MOET IN BAD! IK ROEP NIET MEER, HOOR!
WINSOR McCAY

Honderd jaar geleden verscheen de eerste aflevering van Little Nemo van Winston Mc Cay, op 15 oktober 1905 in de zondagse kleurenbijlage van *The New York Herald*. Alle verhalen gaan over een jongetje dat avonturen beleeft in zijn dromen, met bijna telkens als afronding van de droom een val uit zijn bed, of zijn moeder die hem wakker roept... Slechts enkele verhalen werden vertaald in het Nederlands. Er verscheen één album bij Real Free Press in 1969 en vijf albums bij uitgeverij Landshoff in de periode 1974-1975. Deze vijf albums brengen verhalen die verschenen van 1905 tot 1910. Wie kennis wil maken met unieke tekenwerk van Winsor McCay en een reeks hommages gemaakt door belangrijke tekenaars kan nog tot 8 januari 2006 terecht in het Autriquehuis, Haachtsesteenweg 266 te Brussel. Open woensdag tot zondag, tussen 12 en 18 uur, gesloten: maandag, dinsdag en feestdagen. Tel: 02/21.56.600, of info@autrique.be of www.autrique.be

Comix
Wie niet genoeg kan krijgen van Amerikaanse krantenstrips, moet zeker ComiX eens proberen. Het is een klein, gratis programma dat dagelijks de nieuwe afleveringen van een zestigtal strips ophaalt en in een simpel venstertje toont. U kunt bovendien een aantal dagen terugbladeren in de tijd. Of het allemaal auteursrechtelijk in orde is, is niet helemaal duidelijk. De strips worden opgehaald van een website die Ucomics.com heet, en waar u (tegen betaling) een gepersonaliseerde pagina kunt aanmaken met strips uit een veel groter aanbod. Maar het is in ieder geval een goede manier om strips te volgen die niet in de krant staan. De klassieker Doonesbury bijvoorbeeld, of Boondocks (een agressieve strip over rassenrelaties), twee in Amerika zeer populaire strips die ver afstaan van de brave massaproductie à la Garfield of Hagar. Die laatste twee vindt u niet in ComiX, evenmin als Dilbert. Het programma is duidelijk nog niet afgewerkt. De huidige versie heet 'beta 4' en schijnt prima te functioneren, maar de auteur is bij het toevoegen van strips nog niet verder geraakt dan de letter H. Meer info op: http://gravityfx.org (Bron Tijdnet)

In Memoriam
Tom Gill, die bekend werd met de stripboekenreeks Lone Ranger, is dood. Hij overleed maandag 17/10/2005 op 92 jarige leeftijd aan een hartaanval in zijn woning in New York. Tussen 1950 en 1970 tekende Gill de moedige revolverheld Lone Ranger, die samen met zijn indiaanse maat Tonto voor gerechtigheid in het Wilde Westen strijdt. Gil tekende ook Hi-Ho Silver en Bonanza.

Noortje werd dertig
Sinds Noortje, het geestelijke kind van tekenaar Jan Steeman en scenariste Patty Klein, debuteerde in het Nederlandse blad Tina (oktober 1975), is al ruim dertig jaar verstreken. Geloof het of niet, deze roodharige puber lijkt net als haar gezin nooit ouder te worden, ze heeft schijnbaar, net als alle andere stripfiguren, het eeuwige leven. Los van alle gedoe rond haar verjaardag gaat deze tiener ongestoord verder met blunderen, uitkijken naar nieuwe liefdes en de bijhorende teleurstellingen, en vooral : het zich onttrekken aan diverse huishoudelijke klusjes, waaronder afwassen en haar kamer opruimen.

Steeman in de prijzen
En laat nu net tekenaar Jan Steeman (23/05/1933) de Stripschapprijs 2005 ontvangen. Dit voor zijn lange staat van dienst die teruggaat tot eind jaren vijftig. Hij werkte mee aan diverse Nederlandse bladen waaronder Taptoe, Sjors, Eppo en Tina, maar ook voor de Toonder Studio's, waar hij tekende aan Panda. Hij was één der initiatiefnemers van het satirische Nederlandse stripblad *De Vrije Balloen*.

Zijn meest bekende striphelden zijn voetballer Roel Dijkstra en Noortje. De P. Hans Frankfurtherprijs, de jaarprijs van Het Stripschap voor Bijzondere verdiensten, werd dit jaar toegekend aan Stripster (www.stripster.nl). Drie stripmakers die aan de wieg van het Nederlandse stripverhaal stonden ontvingen de Bulletje en Boonenstaak Schalen 2005. Het gaat hier om drie heren die ondanks hun hoge leeftijd nog altijd actief zijn op de stripscène : ten eerste Dik Bruynesteyn (07/07/1927), de geestelijke vader van voetbalwonder Appie Happie; vervlogens Dick Vlottes (19/12/1932), die al meer dan vijftig jaar strips tekent , waarvan de strip *Senmoet de Egyptenaar* waarschijnlijk tot het collectief geheugen behoort. Als laatste in de rij hebben we Jan van der Voo (18/07/1938), bekend geworden door Pipo de Clown en Ketelbinkie. Volgende strips vielen in de prijzen: Nederlands avontuur & Vermaak: Agent 327 nr 19: *De vlucht van vroeger* (Martin Lodewijk) , Nederlands Literair: Rampokan 3: *Celebes* (Peter van Dongen) ; Nederlands Jeugd: *De zaak Sven* (Eric Heuvel) ; buitenlands avontuur en vermaak: Green Manor 3: *Dodelijke fantasieën* (Bodart & Vehlmann) ; buitenlands Literair: De dagelijkse worsteling 1 & 2: *Tegen het vergeten* (Manu Larcenet) ; Buitenlands Jeugd; Jojo 14: *Ballade van de vier seizoenen* (André Geerts). De uitreiking der prijzen vond plaats op 22 oktober 2005 tijdens de eerste Stripdag in Houten (Euretco Expo Center in Houten op 22 en 23 oktober 2005).

De gestolen Henk
Leen je even je werk uit, dan wordt het gestolen door één of andere onverlaat. Dit overkwam Herr Seele, tijdens de afbraak van "talent?" een beurs van jonge beeldende kunstenaars, ontwerpers, componisten, dansers en theatermakers die liep van 6 tot 9 oktober 2005 in Tour & Taxis in Brussel. De Oostendse kunstenaar en mediafiguur maakte de schilderijen afgelopen zomer in samenwerking met een atelier. Het gaat om vier olie op doek-werken van 50 op 50 centimeter, voorstellende stripheld Cowboy Henk. De werken werden op de beurs afzonderlijk uitgestald in een soort van kijkkast. Een verantwoordelijke van de afbraakwerken verliet even de zaal, en toen hij terugkwam, waren de schilderijen verdwenen. De vier schilderijen zijn samen 5000 euro waard. Gelukkig zijn ze verzekerd volgens Herr Seele.

Fantastische film
Het 24ste Brusselse Internationaal Festival van de Fantastische Film, kortweg BIFFF genaamd komt eraan. En net als de vorige jaren, dit sinds 1983, deden de organisatoren een beroep op een bekend striptekenaar om de affiche te ontwerpen. En wie beter dan Midam kon de klus klaren ? Zijn stripheld Kid Paddle leeft immers al albums lang in hogere sferen. Midam ontwierp in zwarte en felrode kleuren een in het oog springende affiche. Het festival loopt van 10/03/2006 tot en met 25/03/2006. Meer info en de affiche op bifff.org/nl . Via het forum van BIFFF kan je ontdekken welke striptekenaars reeds eerder meewerkten aan het ontwerpen der affiches. Verzamelaars van affiches kunnen meteen aan de slag.

SuperFrog
De Chinezen overspoelen langzaam maar zeker de gehele wereld. Is het niet met auto's, kleding of om het even wat, ze willen absoluut de nummer 1 worden op industrieel gebied. Nu open ze eveneens de aanval op de animatiewereld. De Chinezen hebben namelijk geen zin meer om saai uitvoerend werk van Japanse en Amerikaanse studio's te verrichten. Ze zijn niet langer bereid om achter de computer te kruipen voor een tiende van de prijs. Gangmaker in dit geval is de 37-jarige Xu, eigenaar en creatief directeur van SJS, een jonge Chinese tekenfilmproducent met grootse plannen. Pas twee jaar op de markt groeide SJS uit tot een firma van 140 medewerkers die werken met de meest professionele driedimensionale software die er op de markt te krijgen is. SJS wil de wereld veroveren met SuperFrog, de eerste moderne Chinese tekenfilm over een vergelder met de genen van een mens en een kikker. Deze creatie ontsnapt uit een geheim laboratorium en bestrijdt fanatiek het kwaad dat her en der in het universum opduikt. Xu wordt volop gesteund door zijn regering, die graag zou willen dat de animatie wereldwijd doorbreekt. Xu kijkt met argusogen naar de toekomst en voorspelt dat er binnen tien jaar zo'n 200 bedrijven met meer dan 20.000 mensen werkzaam zullen zijn in de animatiesector. De creatieve Xu wil de Chinese Disney worden.

Tover mijn verhaal
Gerrie Hondius, een Nederlandse stripmaakster, is bedenkster en drijvende kracht achter de stichting Teken Mijn Verhaal, een organisatie waarvoor diverse stripauteurs strips tekenen voor kinderen die zelf niet kunnen tekenen omwille van hun handicap, maar die wel iets te vertellen hebben. Het eerste stripboek *Teken Mijn Verhaal* was een schot in de roos. Al snel werd er geopteerd voor *Tover mijn verhaal*, een tweede stripboek, dat op 7 oktober 2005 werd voorgesteld in Cinema Palace in Haarlem. Het nieuwe album, in harde kaft en met voorwoord van Herman van Veen, is verkrijgbaar voor 12,50 euro. Niet echt veel voor een 80 pagina's tellend album, waarvan de verhalen getekend werden door ondermeer Guido van Driel, Martin Lodewijk, Gerrie Hondius, Arend Smit, Raymond Hendriks, Wilma van den Bosch en Peter Pontiac. Het boek werd uitgegeven door Gottmers uitgeversgroep en gefinancierd door de Rotary Club Bloemendaal. De opbrengst van het boek komt ten goede van de stichting Teken Mijn Verhaal. Meer info op www.tekenmijnverhaal.nl

Bob Evers
De voorpublicatie van de nieuwste Bob Eversstrip stond oorspronkelijk voor begin volgend jaar op de planning. In het Algemeen Dagblad (AD) liep het derde deel van *Geheim van de Tijd*, maar omdat het AD samen ging met een aantal regionale dagbladen op het moment dat dit verhaal al halverwege was, werd deze strip eensklaps ruw afgebroken. Het nieuwe AD wilde graag meteen een nieuwe vervolgstrip beginnen. Het enige wat er (al) was, waren 12 pagina's Bob Evers. Dit nieuwe Bob Eversverhaal, een vervolg op *Avonturen in de Stille Zuidzee*, wordt nu in twee delen gepubliceerd : de eerste 20 pagina's nog dit jaar en de volgende 23 in 2006. In totaal werden door scenarist Frank Jonker twee halve pagina's uit het scenario geschrapt, zodat de cliffhanger van pagina 21 naar pagina 20 kon schuiven. De oorspronkelijke pagina's tekent Hans van Oudenaarden naderhand nog wel voor het album. Het tweede Bob Eversalbum laat nog even op zich wachten. Net als bij deel één is er ook nu weer vertraging. Waarschijnlijk komt het ergens begin volgend jaar uit. Tekenaar en scenarist hopen dat de twee daarop volgende delen van deze trilogie er vrij snel achteraan komen, zodat de fans niet te lang op een vervolg moeten wachten. Het eerste album van Bob Evers, *Kabaal om een varkensleren koffer*, werd genomineerd door Het Stripschap als beste stripalbum van het jaar in de categorie Avontuur en vermaak.

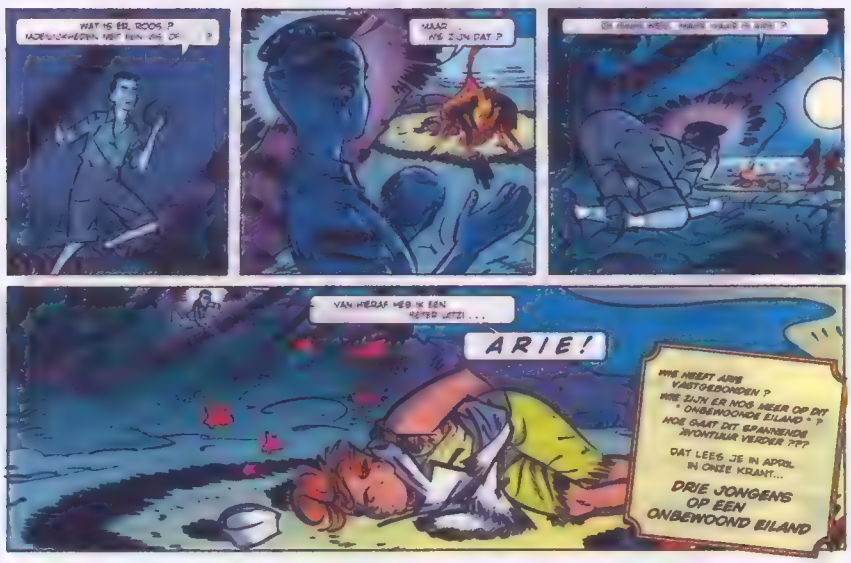

Badr Shamsoon
De niet echt doordeweekse Simpsonsfamilie heeft plots Arabisch geleerd. Zelfs hun namen werden aangepast. Simpsons werd Shamsoon, Bart heet voortaan Badr en Homer gaat door het leven als Omar. Reden van dit alles is de in Dubai gevestigde satellietzender MBC, die dertig afleveringen van de populaire familie in het Arabisch dubde, maar dan Arabisch met een Egyptische tongval, omdat MBC hiervoor enkele populaire Egyptische acteurs inhuurde. In tegenstelling tot Amerika en Europa mikt MBC niet op de jeugd, maar probeert men via de Simpsons een nieuwe categorie animatie voor volwassenen te creëren. De Arabische versie van de spraakmakende tekenfilmserie The Simpsons leidt tot verdeelde reacties. Veel fans vinden de bewerkte reeks niet grappig, meldden Amerikaanse media. Een Arabische hoogleraar aan een universiteit in Californië velde zelfs een vernietigend oordeel. MBC kocht de serie aan om zijn televisiekijkers te verrassen tijdens de vastenmaand. Om de moslims niet voor het hoofd te stoten werden Homers favorite Duff-pils en zijn favoriete varkenskoteletten weggecensureerd uit de animatie. Mocht de eerste reeks in de Arabische wereld een succes blijken, wil MBC ook de zestien andere series uitzenden. Los van dit alles heeft het Britse tijdschrift Men's Health tekenfilmfiguur Homer Simpson uitgeroepen tot filosoof van het decenium. 'Homerus' Simpson heeft volgens de redactie "een generatie geleerd hoe de uitdaging van het moderne vaderschap aan te gaan en te winnen".

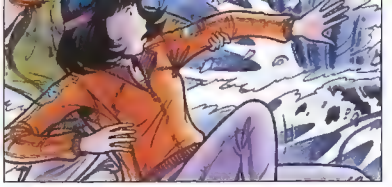

Mandela's leven verstript
In Zuid-Afrika is op 28/10/2005 het eerste stripboek gepresenteerd over het leven van Nelson Mandela. *"Nu ben ik dus een stripfiguur"*, concludeerde de Zuid-Afrikaanse ex-president tijdens een bijeenkomst op zijn kenmerkende bescheiden manier. Het genre wordt volgens Mandela zwaar ondergewaardeerd. Het voordeel van stripboeken zijn volgens hem onder meer dat hij ondanks slechter wordende ogen toch tekeningen kan zien. En serieuzer: *"Ik hoop dat het beginnen lezen van strips bij de jeugd uiteindelijk zal leiden tot het plezier dat het lezen van goede boeken geeft. Dat plezier wens ik alle Zuid-Afrikanen toe"*. Het boek wordt in een oplage van een miljoen exemplaren gratis verspreid op scholen en als strip afgedrukt in kranten. Het eerste boek uit de waarschijnlijk negen delen tellende serie is getiteld *Een zoon van de Oostkaap*. Het loopt vanaf de geboorte van Mandela in de regio Transkei op 18 juli 1918 tot zijn aankomst als tiener in Johannesburg. Ook zijn de strips bedoeld om de herinnering aan Mandela, hét symbool van de strijd tegen de Apartheid, levend te houden voor de komende generaties. (bron Telegraaf.nl en Het Nieuwsblad)

Kermit gevierd
In de Amerikaanse staat Kansas werd het startschot gegeven voor de wereldtournee van Kermit de Kikker, die tot eind 2006 zal duren. De ondertussen 50-jarige kikker zal onder meer het Vrijheidsbeeld, de Eiffeltoren en de Chinese Muur bezoeken. Kermit maakte zijn debuut in 1955 in de comedy *Sam and Friends* als 60 cm grote kikker. Zijn naam dankt hij aan een oude jeugdvriend van Jim Henson. Kermit maakte in 1969 eveneens zijn opwachting in Sesamstraat en trad vanaf 1976 op als boegbeeld in de populaire Muppet Show. In de show werd hij ondersteund door diverse andere creaties van Jim Henson. Deze creaties, waaronder Fozzie Bear, Sam the Eagle, Miss Piggy, Statler & Waldorf, The Swedisch Chef, Animal, Dr. Bunsen Honeyday en assistent Beaker, hond Rowlf en The Great Gonzo kregen ondertussen van de Amerikaanse posterijen een gepast eerbetoon. Allen prijken ze voortaan op een postzegel van 37 cent. Jim Henson de ontwerper van de Muppets die in 1990 overleed vervolledigd de collectie. Toch wordt de 50ste verjaardag van Kermit overschaduwd door de dood van Amerikaan Jerry Juhl, ooit de belangrijkste tekstschrijver van de Muppets (tussen 1977 en 1981). Deze eerste werkmer van het bedrijf van Jim Henson overleed op 67-jarige leeftijd aan kanker.

Blogo.nl
Webloguitgever Blogo voegt een stripweblog toe aan zijn stal, met medewerking van veertien striptekenaars.
Op strips.blogo.nl zullen dagelijks een cartoon en een strip verschijnen, bij toerbeurt door de zeven deelnemende striptekenaars en cartoonisten verzorgd.
Bovendien bericht de site over strip- en cartoonnieuws en biedt ze links naar buitenlandse strip- en cartoonsites. Onder de deelnemende tekenaars bevinden zich Lectrr, Floor de Goede, Michiel van de Pol, Nozzman, Margreet de Heer en René Leisink. Strips.blogo.nl is een initiatief van Stichting Clickburg, dat zich ten doel stelt om de Nederlandse webcomics (strips op internet) te promoten. Voorzitter René van Densen is zelf één der deelnemende tekenaars. Via deze brede weblog hoopt men een nieuw publiek aan te boren, dat op internet nog niet zo goed zijn weg naar leuke online strips weet te vinden. De site is uiteraard ook interessant voor doorgewinterde stripliefhebbers. Blogo. nl is een eerder in 2005 opgericht netwerk van weblogs voor en door liefhebbers. Oprichter is Stephan Fellinger.

Bruna huis
Dick Bruna's droom komt uit. Hij krijgt nog einde dit jaar een eigen stripmuseum in zijn geboortestad Utrecht. Al sinds 1999 waren er plannen voor een museum omheen Dick Bruna, die steevast vastliepen op financiële begrotingen. Maar na al die jaren komt het Dick Bruna Huis, zoals het museum gaat heten, eraan. Het wordt gerealiseerd in het kader van de viering van de Vrede van Utrecht, het einde van de Spaanse Successieoorlog in 1713. Utrecht was immers in die tijd het centrum van Europa. Nu 300 jaar later, wil Utrecht opnieuw op de kaart staan als centrum van creativiteit en Europese samenwerking, met als uiteindelijke doel Culturele Hoofdstad van Europa in 2018. Een museum over de wereldberoemde Bruna zou de titel dichterbij kunnen brengen. Het museum brengt niet alleen Nijntje, Bruna's meest bekende creatie maar alle andere figuurtjes die hij in de loop der jaren ontwierp. Ook diverse boekomslagen voor de Zwarte Beertjes-reeks vinden hier een plaatsje. Educatie zal een grote rol spelen in het geheel. Er komen workshops voor scholen, waar kinderen de basisbeginselen van beeldende kunst zoals kleuren, vormen en lijnen kunnen leren. Maar zelfs voor volwassenen is er naar verluidt veel te leren.

Luxe Yoko alleen Frans
Het lijkt er soms op dat wij Nederlandssprekenden van weinig of geen belang zijn voor Belgische Franstalige uitgeverijen. Keer op keer presteren ze het om een prachtalbum uitsluitend op de Franstalige markt te lanceren, met als drogreden te weinig belangstelling van het Nederlandstalige publiek. Larie, waarschijnlijk zouden er diverse belangstellenden zijn voor de luxeversie van het Franstalige album *Le Septiéme Code*, dat in het Nederlands als *De zevende code* verscheen in de serie

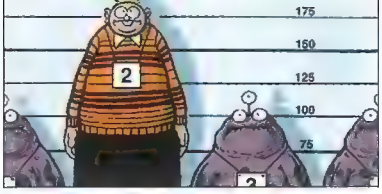

Yoko Tsuno. Wie zijn verzameling net iets meer cachet wilde geven, kon zich het prachtige *Le Septiéme Code – Esquisses d'une oeuvre* aanschaffen, een gelimiteerde luxe-uitgave op 80 pagina's, formaat 25 cm x 36 cm, die het originele verhaal bevat, aangevuld met 32 pagina's schetsen, tekeningen en teksten van de auteur.

Brusselse prijzen

Op 07/10/2005, tijdens het vierde Stripfestival van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, heeft striptekenaar Jean Graton de Grote Prijs Sint-Michiels in ontvangst mogen nemen. Graton is vooral bekend van Michel Vaillant, de stripreeks die zich afspeelt in de wereld van het autoracen. Samen met zijn vrouw werkte hij aan de series De Labourdets en Julie Wood. De Grote Prijs Sint-Michiels is de oudste stripprijs van Europa en wordt uitgereikt aan een auteur voor heel zijn werk. Buiten deze prestigieuze prijs werden er nog zeven andere prijzen uitgereikt. We zetten ze even op een rijtje. Beste Franstalig album: In de schaduw van de Bougainvilles van Maryse en J.F. Charles uit de serie India Dreams. Beste Nederlandstalige album: *Bye, bye, kluit!* door Vincent en Adriaenssens uit de reeks Orphanimo. Beste tekening: *Terra incognita* door Floch uit de reeks Naufrages d'Ythaq. Beste scenario door Pelejero voor Goelagwals. Persprijs: reeks Les editeurs de BD. Prijs Sint-Michiels van de toekomst: *En attendent Hemmingway* in de reeks Fisherman story. Als afsluiter: Prijs van de jeugd voor Blork Raider uit de serie Game Over.

DirkJan tentoon

De grootste nerd van Nederland wordt volop in het zonnetje geplaatst in het Nederlandse Stripmuseum in Groningen. Vanaf nu tot en met 26 maart 2006 staat de populaire stripheld DirkJan uit Veronica en Algemeen Dagblad centraal in een uitgebreide tentoonstelling. In deze expositie worden de eerste tekeningen van DirkJan getoond uit studentenbladen uit 1985 tot en met zijn hedendaagse strips. DirkJan is een creatie van striptekenaar Mark Retera die in 2004 de Stripschapprijs in de wacht sleepte. Speciaal voor deze tentoonstelling in Het Nederlands Stripmuseum Groningen heeft Retera een tekening van de schoolklas van Van Druten, een stripfiguur uit DirkJan, gemaakt. Deze meer dan levensgrote tekening wordt in het Nederlands Stripmuseum Groningen getoond. In de expositie is ook aandacht voor de karikaturen van Retera in het tijdschrift Panorama, die als wonderlijk goed worden beschouwd. Tevens wordt informatie gegeven over hoe Retera steeds maar weer nieuwe grappen bedenkt. Meer info op http://stripmuseum.lectric.nl

Killroy nog steeds here

In juni 2004 konden we voor het eerst kennismaken met de nieuwe stripreeks *Killroy was here* getekend door Walter Laureysens. In de stripreeks is Killroy een kapitein uit de 17de eeuw met heel bijzondere gaven. Daarom wordt hij opgejaagd door de tijdwachters. Zijn galjoen wordt gekaapt, maar hij ontsnapt via een tijdmachine en komt terecht in de Tweede

Wereldoorlog. Wie of wat Killroy eigelijk is, blijft een mysterie dat naar het einde van de reeks toe verder wordt opgebouwd. Laureysens heeft in het verleden gewerkt bij Studio Vandersteen voor de stripreeks Bessy en heeft veel illustratiewerk gemaakt voor diverse magazines. Killroy verscheen eerder in het SF-tijdschrift *Essef* en heeft Walter nooit meer losgelaten. Daarom besloot hij om, in eigen beheer en op een kleine oplage (1000 exemplaren), Killroy opnieuw leven in te blazen. De reeks zal waarschijnlijk een achttal albums beslaan, die niet in de handel verschijnen, maar te verkrijgen zijn bij de auteur op diverse stripbeurzen waar Walter signeert. Deel twee, *De ark van Teragh*, verschijnt eind november 2005.

Alternatieve gids

Wie denkt dat hij Brugge en Damme als zijn broekzak kent, zal opkijken als hij zich het boekje *Brugge en Damme in de strip* aanschaft. De auteur Thibaut Vandorselaer bekijkt Brugge vanuit een andere invalshoek dan de plaatselijke gids. Thibaut combineert in dit boek zijn twee passies op een treffende wijze, namelijk toerisme en strips. Hij stippelde een lus uit die men zowel te voet als met fiets kan afhaspelen. De liefhebber kan er een dagtrip van maken, of eventueel beslissen om zich maar enkele uurtjes op pad te begeven. In zijn gids illustreert Vandorselaer de trekpleisters met prenten uit strips van Bakelandt, Rik Ringers, Suske en Wiske, De Rode Ridder, Yoko Tsuno, de Vijfde man en anderen. Men krijgt zowel toeristische als historische info over de stad mee, maar ook over striptekenaars en scenaristen. Een mooi initiatief dat men alleen maar kan toejuichen. Wie nog niet genoeg heeft van het wandelen doorheen een stad kan zich van dezelfde auteur het boek *Brussel gestript, de strip in Brussel* aanschaffen. *Brugge en Damme in de strip* verscheen bij uitgeverij Versant Sud voor de prijs van 17,00 euro.

Coentje

In het Nederlandse Algemeen Dagblad is op 19/10/2005 een nieuwe strip van start gegaan, *Coentje*. De karikaturale avonturenstrip gaat over voetballer Coentje en wordt gemaakt door Z-Design BV. Achter deze BV zitten de volgende namen Minck Oosterveer (tekeningen), Jan Booister (scenario), Willem Ritstier (kleur), Carel Zorg (productie en uitgever) en Martin Lodewijk (ontwerp karakters en creatieve supervisie). Coentje werd ooit door Martin Lodewijk ontworpen voor de "Kameraadjes" de jeugdfanclub van de Rotterdamse voetbalclub Feyenoord, en losjes gebaseerd op de legendarische Feyenoord-voetballer Coen Moulijn en bedacht met o.a. de strips Roel Dijkstra en Kick Wilstra in het achterhoofd. Het is eveneens de bedoeling om de verhalen in album uit te geven.

© Wep & Moor BV i.o.

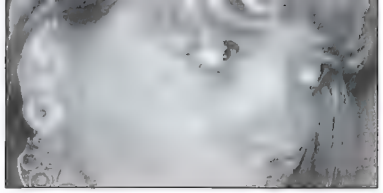
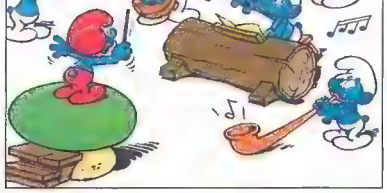

Cartooncentrum
Sinds 1978 organiseert Kruishoutem om de twee jaar een internationale cartoonwedstrijd. Het Cartoonfestival is niet alleen een van de oudste maar naar verluidt ook één der belangrijkste ter wereld. Dat bewijzen telkens weer de honderden inzendingen vanuit alle hoeken van de wereld waarmee de vzw Euro-Kartoenale telkenmale overspoeld wordt. Om cartoonisten een soort van ankerplaats te bieden heeft de organisatie plannen ontworpen om een "European Cartoon Center" te bouwen in de Brugstraat in Kruishoutem. Het wordt een cartooncentrum, dat volgens de vzw in Europa zijn gelijke niet kent. Naast een bibliotheek met uiteraard uitsluitend cartoonboeken, verschillende vergaderzalen en tentoonstellingsruimten, zal het complex ook een cartooncafé en vier gasten-verblijven omvatten. Als alles volgens plan verloopt en de bouwvergunning goedgekeurd wordt, hoopt het cartooncentrum midden 2006 te openen.

Saxx
Er waren plannen om Nicky Saxx de realistische strip van Minck Oosterveer en Willem Ritstier, in het Engels uit te geven, maar daarvan is voorlopig nog niets in huis gekomen. Nicky Saxx, een powergirl, en Elja Steiner, haar boezemvriendin die over paranormale gaven beschikt, delen de hoofdrol in deze vrouwelijke detectivereeks. In december 2005 verschijnt bij uitgeverij Boumaar Nicky Saxx deel 6 met twee verhalen: 11: *Fataal* en verhaal 12, *Link*.

Raven
Erika Raven moet voor een tijdje noodgedwongen de teken- en schrijverspen neerleggen wegens oogproblemen. Ondertussen is haar eerste verhaal *Nan Madol* bij Boumaar verschenen en wordt haar nieuwe strip *City Ville* in het najaar verwacht. De verwachtingen zijn hoog gespannen. Andere projecten die op stapel stonden en staan zijn een roman (*Menemto Mori)* en een expo rond City Ville. Tevens ligt er een stripscenario genaamd *Het gebouw* in de lade. We wensen haar alvast een goed herstel toe.

Smurfen niet plat te krijgen
We lazen al een lezersbrief van een bezorgde moeder in de krant over de campagne rond het thema "Oorlogskinderen", waarvoor Unicef België het Smurfendorp liet platbombarderen, met als gevolg een zwaargewonde Smurfin, een huilende Babysmurf en diverse bewusteloze Smurfen (zie ook vorig nummer). Maar het kon nog erger : volgens IMPS, het bureau dat eigendom is van de dochter van tekenaar Peyo en de exploitatie van de Smurfenrechten beheert, moest de spot nog schokkender. Unicef wilde onthoofde Smurfen, smurfenbloed en afgerukte ledematen laten zien. IMPS heeft er drie maanden over nagedacht en toen een veto gesteld : geen bloed en geen lijken, de Smurfen liggen bewusteloos maar ze leven.

Schrödix bij de Gothen
In de nasleep van de Duitse verkiezingen verscheen onder de noemer *Sieben Jahre Schrödix sind genug* een nieuwe illegale Asterix-parodie. Schrödix verwijst uiteraard naar de aftredende Duitse bondskanselier Schröder. Zijn tegenstrever op stripgebied is Merktnix, beter bekend als Angela Merkel, zijn politieke tegenstreefster. De parodie werd naar verluidt ontworpen onder de schuilnaam Deep Thought. Of het om een man of vrouw gaat is onbekend, maar waarschijnlijk had de ontwerper wel weet van het illegale album *Asterix en de kernsentrale, of het recht van de sterkste*. Net als in deze zwart-wit uitgave uit 1979 wordt het verhaal in elkaar geknutseld met uitgeknipte plaatjes uit de reguliere albums. Met veel knip- en plakwerk stelde Deep Thought een 44 pagina's tellend album samen : een hele prestatie om alzo zijn politiek ongenoegen aan de buitenwereld bekend te maken.

Nix optimistisch
Volgens Leuvens tekenaar Nix is het verhaal van de Vlaamse stripwereld er één van vergane glorie. Nix is de tekenaar van onder meer Kinky en Cosey, docent aan Sint-Lucas en één der drijvende krachten achter Spirou. Volgens Nix zitten we in het dal van de golf : *"Brussel noemt zich striphoofdstad, maar dat is allemaal blabla. Brussel was de striphoofdstad, nu is het een vergane glorie.In de uitgeverswereld is het nog erger. De enige nieuwe reeksen na Kiekeboe zijn spin-offs van televisie:*

De Pfaff's, K3, Kim Clijsters. Het mag, maar eigenlijk is dit pure commercie. Men is bang om iets te ondernemen. Een enorm verschil met Frankrijk en Wallonië. Hier houden uitgeverijen wel een vinger aan de pols. Ze willen mee zijn, je ziet er meer strips in hardcover, het zijn bijna echte boeken. Bij ons hebben strips nog altijd het imago van iets voor kinderen te zijn. Om strips te maken hoef je eigenlijk niet goed te kunnen tekenen. Ik zie het nut niet in van een realistisch beeldverhaal. Dat is gewoon een slechte kopie van de cinema. Strips ontwerpen draait veel meer om het creëren van een illusie. Je tekenstijl moet gewoon goed genoeg zijn om een verhaal te vertellen. Op dat vertellen leggen we ook de nadruk op Sint-Lucas. Ik zie soms jongeren die waanzinnig goed kunnen tekenen, maar nauwelijks iets kunnen zeggen". (pasuit magazine Oost-Brabant 30/09/2005, Thomas Van Baelen).

Clash der fanfares
De animatiefilm *De Sussen en de Geuzen* van Dieter Dresselaers uit Itegem werd vertoond op het filmfestival van Gent en wordt binnenkort uitgezonden op de Nederlandse televisie. Dieter vond zijn inspiratie in het carnavalsleven van Herenthout. In juni 2005 sleepte hij met zijn animatie al een afstudeerprijs in de wacht. De film duurt zes minuten en Dieter werkte er ongeveer twee jaar aan. Hij maakte het zichzelf niet gemakkelijk, en hanteerde de zogenaamde leg-animatietechniek. *"Ik knip de figuurtjes uit, en leg ze in een bepaalde houding. Hiervan*

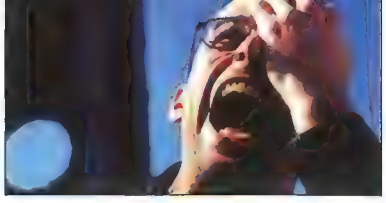

wordt een foto genomen, waarna de figuren een fractie herlegd worden. Voor één seconde film heb ik 25 beelden nodig."
In de film gaan twee rivaliserende muziekkorpsen elkaar met instrumenten te lijf. Concurrerende fanfares zijn een typisch Vlaams gegeven. Dialogen zitten er niet in de prent. Het beeld en de muziek, een begrafenismars uit 1920 en een oude carnavalshit uit Herenthout vertellen alles. Meer info op dieterdress.be

Vance geeft niet op
Topscenarist Van Hamme heeft genoeg van XIII en kondigde *Het goud van Maximiliaan* dat onlangs verscheen, aan als het 'voorlaatste deel'. Maar Vance (70) is niet van plan er het bijltje bij neer te gooien. *"Wie denkt dat XIII zonder Van Hamme onleefbaar is, heeft het bij het verkeerde eind. Voor het volgende verhaal, het 18de en laatste, zijn alle elementen al op een rijtje gezet. Dat zal mij niet veel problemen opleveren. Ik houd er niet mee op. Als ik een reeks opstart en ik zie dat het scenario op tijd komt, dat de band met de scenarist zakelijk goed is en dat de reeks "marcheert", waarom zou ik ze dan willen beëindigen?"* Na Van Hammes publieke bekendmaking aan de media dat hij XIII zou stoppen, bleek dat hij dit niet vooraf verteld had aan Vance : *"Ik heb het nieuws vernomen via Vernes, een oude scenarist van mij. Hij had het op televisie gehoord. Ik heb gezegd dat dit geen probleem was. Vance ging voortdoen, was mijn reactie. Ik heb hem bedankt dat hij mij verwittigde, want niemand anders had het gedaan. Wat er ook van zij, ik blijf het wat triest vinden dat een scenarist zijn tekenaar over zoiets belangrijks niet inlicht. Ik wist dat het op één of andere dag stond te gebeuren. Maar het blijft jammer dat hij de moed niet heeft gehad me dat gewoon te zeggen. Zulke dingen vergeet je niet. Ik ben hierover niet kwaad. Nee hoor. Maar ik ga verder, na Van Hamme komen er andere. We zijn nooit echt goede vrienden geweest, maar op professioneel vlak lukt het goed. Hij gaat wel een deel van de rechten bezitten als een nieuwe scenarist aantreedt. Alles is contractueel geregeld, ik heb laten vastleggen dat de reeks mag verder gezet worden wanneer één van ons beiden stopt. Vanaf nu heb ik de volledige controle over alle operaties inzake XIII en ook over de scenarist. Er komt nog één scenario van Van Hamme het 18de en laatste scenario. Grappig, dat is hetzelfde eindnummer als van mijn Bob Morane-reeks".*
(Bron 04/10/05, Geert De Weyer).

De vloek van het ondergronds schaap
Het duo Wallace en Gromit zijn vast en zeker oude bekenden. Reeds eerder maakten we kennis met deze uit plasticine opgebouwde animatiefiguren. Oorspronkelijk draaften ze op in drie kortfilms van Nick Park en Peter Lord. Hun eerste langspeelfilm verscheen oktober 2005 in de bioscopen. Niet alleen in de Belgische bioscopen, want met *The Curse of the Were-Rabbit* proberen ze wereldwijd door te breken, iets wat hen waarschijnlijk zonder problemen zal lukken, want ze hebben meer ziel dan acteurs van vlees en bloed. Even leek het zelfs dat er een vloek rustte op de productie. Zo moesten de makers van Wallace en Gromit hun reclame aanpassen op het Zuid-Engelse schiereiland Portland. Dit omdat op de posters het woord konijn vermeld staat. Een naam die in Portland al meer dan 100 jaar taboe is. Volgens een oud bijgeloof graven de konijnen gangen, die aardverschuivingen veroorzaken. Een konijn wordt in het plaatselijke dialect een ondergronds schaap genoemd. Maar erger dan ondergrondse schapen was de brand op 10/10/2005 in de opslagplaats waar honderden rekwisieten voor de animatiefilms van Wallace en Gromit gestockeerd lagen. Hiermee ging de volledige geschiedenis van het bedrijf in vlammen op. De opslagplaats was gevestigd in Bristol in het zuidwesten van Groot-Brittannië.

Jef Nys gevierd
Op zondag 30/10/2005 was het precies een halve eeuw geleden dat Jommeke op het grote publiek werd losgelaten. Niet meteen bij uitgeverij Het Volk, maar bij het toenmalige Parochieblad. Wie had toen ooit gedacht dat er meer dan 52 miljoen albums van het knaapje met het strooien dakje over de toonbank zouden schuiven ? Om 50 jaar Jommeke en zijn bedenker Jef Nys te huldigen organiseerde Scheldegemeente Temse op zondag een spetterend feest. Dat net deze gemeente fungeert als feestlocatie is geen toeval. Ze bouwden doorheen de jaren een flinke reputatie uit als stripcentrum, met bijzondere aandacht voor Jommeke en Jef Nys. Jommeke is er zelfs permanent aanwezig met een beeld dat prijkt voor de gemeentebibliotheek, en op de voorgevel van het toekomstige gemeentehuis worden Jommeke en zijn vrienden vereeuwigd in een bas-reliëf in witte steen. Jef Nys blijft bescheiden bij dit alles, en drukt het als volgt uit: Mijn eerste Jommekesalbums verschenen in 1959 en werden meteen een succes. Waarschijnlijk was dit een gevolg van de ruime bekendheid die de strip al genoot dankzij de voorpublicaties. Ook de lage verkoopprijs van de albums heeft mee het succes bepaald, want iedereen kon zich veroorloven. Het succes van Jommeke is altijd maar in stijgende lijn gegaan : sinds 1971 worden er jaarlijks meer dan een miljoen albums verkocht.

Orphanimo
Op 7 december 2005 verschijnt bij Standaard Uitgeverij *De wezen van de wind* het zevende Orphanimo-album, meteen het eerste deel in de tweede cyclus. Orphanimo is een samentrekking van orphan (Engels voor wees) en Geronimo. De personages uit deze stripreeks bieden tijdens hun avonturen onverzettelijk het hoofd aan hun vijanden. De broers Luc en Michaël Vincent en Ivan Adriaenssens ontmoetten mekaar in de

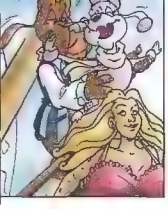

Gentse Academie op de afdeling animatie. Het klikte meteen. Tijdens hun studie leggen de drie de basis voor films die ze later maken, maar ook het oerscenario voor Orphanimo krijgt al vorm. Met Marc de Bel zijn Boeboeks zetten ze de eerste stappen in de stripwereld. Iets later verschijnt hun eerste Orphanimo-album. Door hun kennis van animatietechnieken resulteren de albums in knappe gedetailleerde tekeningen en adembenemende achtergronden. Het geheel wordt gedragen door actuele thema's waaronder de multi-culturele achtergrond van de stripfiguren, het milieu en sociale bewogenheid. Met dit zevende album zijn ze weer vertrokken voor minstens zes albums. Hun strip kent volgens de makers succes, maar voorlopig kunnen ze niet opboksen tegen BV-strips als De Pfaff's, Spring, enz. Gelukkig geeft Standaard Uitgeverij de reeks kans om te groeien. De makers zijn blij met dit initiatief, want zo kunnen ze de reeks nog eens extra lanceren zonder steun van een BV. En naar verluidt hebben ze het uiteindelijk liever zo.

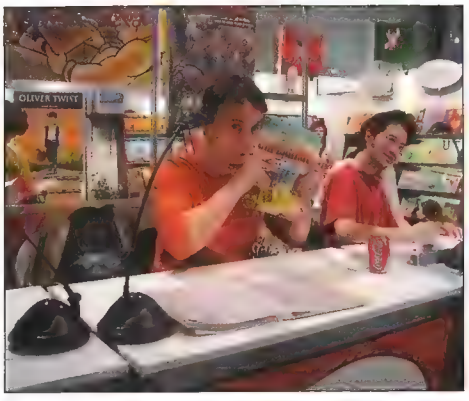

Suikerklontjes

Vanaf 30 september 2005 wordt via de basisscholen weer het stripblad **Jippo** verspreid. Dit jeugdblad is weer terug na een afwezigheid van 21 jaar.Het allereerste nummer van Jippo kwam uit in augustus 1974, het laatste nummer verscheen 16 juni 1984. Er verschenen in totaal 392 nummers, en nu dus weer opnieuw van start***Tekenaar **Servais** werkt aan een nieuw album van Boslieffje. Deze uitgave is voorzien najaar 2006. Maar eer het zover is, verschijnt in heruitgave *De Almanach van Servais*, dit in twee delen. Eerste deel voorjaar 2006, tweede deel najaar 2006***Naar verluidt wordt de sciencefictionstrip **Storm**, een creatie van Don Lawrence, verder gezet. Scenarist van dienst blijft Martin Lodewijk. Wie de serie in beeld gaat brengen is op het ogenblik nog een raadsel*** Het grote interviewboek van **Willy Vandersteen** dat reeds eerder werd aangekondigd in BSM 128 komt eraan. Het boek verschijnt op 7 december 2005 in een oplage van 3000 exemplaren en is een waar pareltje dat zeker en vast in geen enkele boekenkast mag ontbreken. Het boek werd samengesteld door Graficart, de uitgever is Standaard uitgeverij*** Vanaf 17 oktober 2005 verschijnt in Het Belang van Limburg en Gazet van Antwerpen de voorpublicatie van het eerste **Senne & Sanne** verhaal *Rebecca R.* Volgens Marc Verhaegen mag hij zich bij uitgever Mezzanine beperken tot twee strips per jaar. Iets wat volgens de auteur alleen maar goed kan zijn voor de kwaliteit***Op 12/10/2005 kwam de Disney-tekenfilm ***Assepoester*** uit in een speciale één-disc dvd uitvoering. Deze film uit 1950 werd voor deze nieuwe dvd speciaal opgefrist. Kleur en geluid werden bijgewerkt, en er is een extra pak bonusmateriaal toegevoegd van ongebruikte scènes, een blik achter de schermen van Disney, enz. Er is nog een tweede beperktere twee-disc uitvoering met nog meer bonusmateriaal, waaronder zeven niet gebruikte liedjes en nooit eerder vertoonde beelden*** **De zoon van Hermann** heeft voor uitgeverij Casterman een trilogie geschreven dat in het Frans *Sur les traces de Dracula* gaat heten. Deel 1 wordt getekend door Hermann, over Dracula (15de eeuw). Deel 2 wordt getekend door Sera, over Bram Stoker (19de eeuw). Deel 3 wordt getekend door Dany, over het hedendaagse Roemenië. De drie boeken zouden normaal gesproken in 2006 moeten verschijnen*** **Marvano** werkt momenteel aan een vervolg op *De zeven dwergen*, waarvan het 1ste deel ooit in collectie Vrije Vlucht bij Dupuis verscheen. Dit eerste deel, dat al jaren uit verkocht is, zal als herdruk bij Dargaud verschijnen. Hierna verschijnen nog twee nieuwe albums, naar verluidt enkel in slappe kaft.***Na bijna een halve eeuw zwoegen aan Michel Vaillant geeft geestelijke vader **Jean Graton**, ondertussen al 82 geworden, de fakkel door aan zijn zoon Philippe. Met album *China Moon* treed superracer Michel Vaillant een nieuw tijdperk binnen***De definitieve verschijningsdata van de volgende **Sabbatini**-albums is bekend. In maart 2006 ligt Sabbatini nr 2, *De codex robotica* in de winkel. Nummer 3, die nog geen titel heeft, zal zich afspelen in Wenen, en verschijnt in oktober 2006 ***Het Duits-Vlaamse duo Thilo Graf Rothkirch en Piet De Rycker brengen animatiefilms in uiterst sobere stijl. Hun nieuwste animatie ***Laura's ster*** is gebaseerd op het gelijknamige kinderboek van Klaus Baumgart, over een vriendschap tussen een eenzaam zevenjarig meisje dat pas naar de stad verhuisde, waar het niet makkelijk is om vriendjes te maken. Tot op een avond een sterretje uit de hemel valt. Er ontstaat een warme vriendschap tussen het meisje en het sterretje dat zich bezeerde***Vanaf 26/10/2005 verschijnt in Het Belang van Limburg dagelijks de gagstrip *Jep* op pagina 2. Ontwerper is **Borly**, pseudoniem van Nederlander Paul Kusters. Het zijn tijdloze grappen over van alles en nog wat*** Uitgeverij De Harmonie brengt in december ***Fokke & Sukke:*** *Het afzien van 2005, een eigenzinnige kritische kijk op 2005*. Met als hoogtepunten de tsunamislachtoffers, het referendum over de Europese grondwet, de huisartsenstaking en andere ellende*** Ter gelegenheid van het Autosalon 2006 in Brussel, dat loopt van 11/01/2006 tot en met 22/01/2006, is er plaats voorzien voor een grote tentoonstelling ***Kuifje en de auto's.*** Moulinsart ontwierp zelfs een nieuw logo voor dit evenement***

Met dank aan Alex Benoit, Wallie Hakkens, Joop Schreurs, Rob Bosman, Ine en Martin Van Meenen, Athoc Produkties, Henri Christiaen, http://stripeljee.web-log.nl, Stripwinkel Gobelijn & Stripwinkel Het Besloten Land.

Ook een leuk item gevonden, stuur het als de bliksem naar Koffieklets, Van der Nootstraat 42, 3012 Leuven of e-mail: willem_gay@hotmail.com

Zoekertjespagina

GEZOCHT :

* **Robbedoesbundeling** 218+231+232 ; Suske en wiske - sprekende testament 2 kleuren (1e druk - zie brabantstrip 130) Guns Frank 0477/955507 (132)
* **Originelen** van Marc sleen of Willy vandersteen,en eerste drukken uit de eerste reeksen zoals Matsuoka, erfenis,beo,het eiland amoras,rikki e.a.Het mogen zowel zeer mooie alsook te restaureren exemplaren zijn. claesen.dirk@pandora.be 089 357161 of 0477 204846 (132)
* **Publiciteitsfolders** van de uitgeverijen Dupuis, Lombard en Casterman uit de periode 1945 tot ± 1975.Goede prijs geboden! Rik Lok 0031.(0)6.2834.1849 (131)
* **Kuifje :** DIKKE verzamelalbums 1 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 10 - 15 - 24 - 25 - 26 - 28 - 31 ; dunne verzamelalbums 1ste reeks (oranje rug) 1 - 2 - 3 - 4 - 6 - 7 - 8 - 14 - 16 - 18 - 22 - 23 - 24 - 28 - 35 - 36 - 38 - 39 - 40 - 46 - 47 - 48 - 49 - 50 - 51 - 53 - 54 - 56 - 62 - 65 - 68 - 69 ; 2de reeks (gele rug) 1 - 3 - 6 - 7 - 8 - 14 - 16
3de reeks (rode rug) 1 - 2 - 4 - 6 - 7 De verzamelalbums moeten in goede staat en vooral VOLLEDIG zijn !
Rudi.Roelandts@skynet.be Tel. : 0494 61 28 07 (131)
* **Oostende** : in het kader van de festiviteiten van vzw Het Kasteeltje(Oostende,Zandvoorde),organiseren wij volgend jaar (2006) een tentoonstelling'Oostende stad aan zee' in het stripverhaal. Wij zijn nog op zoek naar informatie,zo bestaat er een reclameuitgave van Suske en Wiske-Welkom in de wereld van Suske en Wiske, tentoonstelling Casino Oostende jaren '90 ; zo was Bakelandt eens te gast in het fort Napoleon ; De drie sleutels van Divanty ; Cowboy Henk... Kortom, wij zijn op zoek naar stripfiguren die ooit eens in Oostende vertoefden. Deze nuttige informatie mag je gerust doormailen naar bart-beernaerts@skynet.be, tel 059/25.10.53. Met die informatie kunnen wij de stripverhalen zelf opsnorren en gebruiken in onze tentoonstelling. (131)
* **Buitenlandse Nero** : - 1 nederlandse het volk-uitgave nero / de groene patreel
- 2 franse nero's : pol de la pipe (pol de pijpegeest) en le gant qui vole (de vliegende handschoen)
- marc sleen / nero-kalender 1960. in zeer goede staat aub, geef goeie prijs !!!
Mark Landrieux 0479/453765 mark.landrieux@telenet.be (132)
* **Lombard Uitgaven** : BRAN, Legenden geboren uit de Maalstroom van de Noorderwinden ; Arthur in het Legendarische Koninkrijk (col. Verhalen en Legenden) ; Richard Leeuwenhart, Het Zwaard en het Kruis (col. Verhalen en Legenden). Paul Matthijs@skynet.be (131)
* **Stripalbums** : nr.3 Remy uit het oosten (De as van katharem) ; nr.6 Bad Lands (Red Road-Derib) ; Oktaaf Keunink Geeft gas ; Ridder Reinhart, De rode leeuw ; Reeks:M ooie verhalen, mooie levens, DeHeilige Bernadette
marnix.vdv@telenet.be (131)
* **Plakprentjes** - plakplaatjes - zakjes (lege/volle) van plakplaatjes van :
Asterix (americana munchen)1972 (heb dubbele) - asterix verovert Rome (rossel) 1976 (heb dubbele) - Kuifje en het haaienmeer (vanderhout) 1973 (heb dubbele) - Biebel (TicTac) - Lucky Luke de ballade van de daltons (rossel) 1978 (heb dubbele) - Lucky luke (vanderhout) 1972 (heb dubbele) - Lucky Luke (monty) 1970 - Kid paddle (panini Frankrijk) 2005 (heb dubbele) - asterix (dargaud) 1972 (heb dubbele) - een ongewone smurf (kwatta) 1967 (heb dubbele) - de jonge toversmurf (kwatta) 1967 - de 100 smurfen (kwatta) 1970
jos.greven@telenet.be , 089-50 31 16 (131)
* **t Kapoentje** los nr 31 (1964) ; Knipsels Eddy Wally strip in Dag Allemaal 1991 ; Nieuwjaarskaarten Clumzy 1985 en 1986 Wim Huygens, GSM +32 (0)473 32 24 94, wim.huygens@cnaeurope.com (119)
* **Vlaamse Filmkes** : nummers onder de 500 ; OHEE 20,92,184 in goede staat; Suske&Wiske tweekleuren in mooie staat: *Het sprekende testament, De geverniste zeerovers* ; Bob et Bobette oude reeks ; Tintin in kleur of zwart-wit tot 1946; 't Kapoentje 1948 : 23,25,26, 27,29,30,31,33 t/m41,43,44,45,51,52; 1949 : 1-21, 38,39,41,42,44 t/m 50; PEP 1963: 1,2,4 - 1965: 4, 22,28,49 ; Robbedoes 1155,1156,1159,1170,1197,1198, 1205,1208, 1354, 1368
Patrick Vranken 052/31.23.46 of brabant.strip@worldonline.be

AANGEBODEN :

* **Kuifje weekbladen.** Volledige jaargangen van 1950 tot en met 1957 + 47 nummers van 1948. Zelf ingebonden.
Paul Van Opstal 016/ 69 62 84 (131)
* **Reclamestrip Jacques** ; Stickeralbum Quick&Flupke leder op zijn beurt
Wim Huygens 32 (0)473 32 24 94 - wim.huygens@cnaeurope.com (124)
* **Kapoentje bundeling 14 -** SOS op de planeet Jupinus (E. De Rop-1960) - Rode Ridder 4 (zeer mooi) - CISO 4 Marc Sleen witte kaft - CISO 9 Eerste maanraket (Vandersteen) - NERO Rode keizer - AVERBODE : Geheim van Stormwind (2° druk) - Geheim rond den spookput - 12 stielen...13 ongelukken - Peter en Polly (Ernest Claes) - Kleurblokken Demoen + Rikske en Fikske
Paul De Bont - 014 / 65 73 79 (127)

Zoekertjes schriftelijk meedelen (brief of e-mail). Telkens naam en telefoonnr. vermelden a.u.b.

Een kijk op...
Reclamestrips!!!

Nieuws vanuit het hoofdkwartier van de Reclamestripclub aan de Vlaamse Westkust, waar voorzitter Jean-Pierre Legein een oogje in het zeil houdt.
Voor alle info : neem contact op met de Reclamestripclub,
Ter Weide 9, 8670 Oostduinkerke
Tel & fax 058/5123.02 (NL :) 003258512302
email : *Reclamestripclub@Skynet.be*

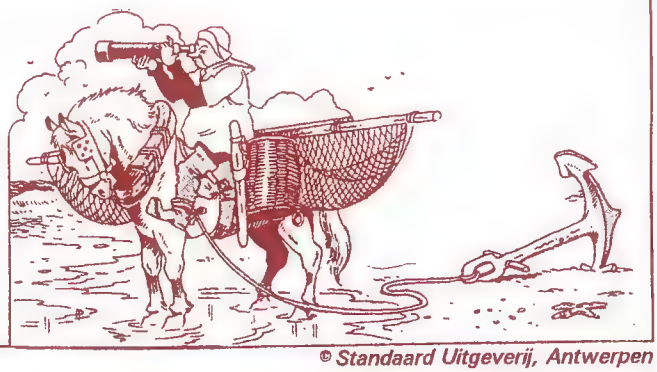

© Standaard Uitgeverij, Antwerpen

Nieuwigheden november2005

Reclamestrips in kranten, tijdschriften, enz...

10 klassiekers van Jommeke: onder deze titel verschijnen 10 van de eerste avonturen van ons Vlaams strooiendakje bij de kranten van de VUM-groep, zijnde Het Volk, De Gentenaar en Het Nieuwsblad. Net als de klassieke Suske en Wiske-strips die je eveneens nog steeds bij dezelfde kranten kan blijven verzamelen, worden ook deze albums uitgegeven in hun originele 'Weer een kapoentjes-uitgave'-versie inclusief het typische 'gijlie'-taaltje van toen. Blijkbaar hoopt men met deze actie een zelfde succes te kunnen oogsten als met de Suske en Wiske-actie, want deze spaaractie verloopt op een identieke manier. Elke donderdag knip je de bon uit die je op de voorzijde van de eerder vermelde kranten vindt. In ruil voor deze bon én één euro krijg je dan van je dagbladhandelaar een Jommeke-strip in originele uitvoering. Als men er in slaagt om deze strips aan de man te brengen voor één euro, dan is dat alvast een kunststukje. De zwart-wit-Jommekes zijn immers zo vaak gedrukt en herdrukt, dat elk huisgezin in Vlaanderen de meeste van deze albums in huis heeft. Overigens kan je ze

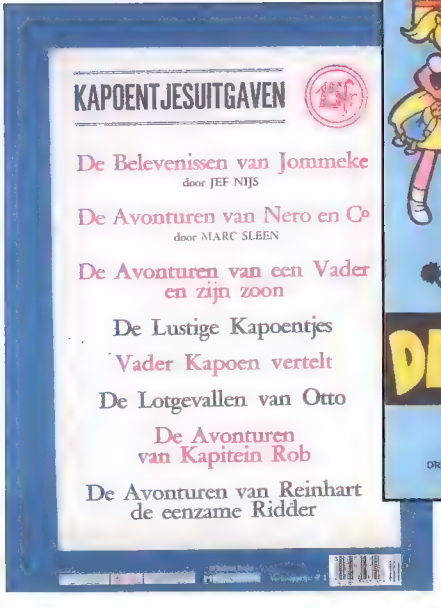
KAPOENTJESUITGAVEN
De Belevenissen van Jommeke
door JEF NIJS
De Avonturen van Nero en Co
door MARC SLEEN
De Avonturen van een Vader en zijn zoon
De Lustige Kapoentjes
Vader Kapoen vertelt
De Lotgevallen van Otto
De Avonturen van Kapitein Rob
De Avonturen van Reinhart de eenzame Ridder

Jommeke is 50 jaar jong en viert feest.
10 KLASSIEKERS van JOMMEKE
SLECHTS € 1 per album
JEF NYS
Knip nu donderdag de bon voor 'De zingende aap' uit uw krant en voor slechts 1 euro is de eerste uit de reeks van 10 originele Jommeke-strips van u.
Worden nog verwacht:
De koningin van Onderland 10/11
Purpere pillen 17/11
Het hemelhuis 24/11
De schildpaddenschat 01/12
De straalvogel 08/12
Het Jampuddingspook 15/12
Het staartendorp 22/12
Diep in de put 29/12
Wie zoekt die vindt 05/01
DE ZINGENDE AAP
JOMMEKE TOEN...
VERZAMEL ZE VANAF MORGEN
Het Nieuwsblad Het Volk DE GENTENAAR

tweedehands oppikken op elke rommelmarkt voor prijzen die schommelen tussen 25 en 50 cent! In tegenstelling tot Suske en Wiske waren de zwartwit-Jommekes overigens altijd identieke herdrukken van de originele versies, op de achterkant na dan. Een grote meerwaarde bieden deze heruitgaven dan ook niet. Misschien heeft men daar geen rekening mee gehouden maar hoe dan ook, wij juichen deze uitgave toe! Er moeten meer zwartwit-Jommekes gelezen worden! Een lovenswaardig initiatief én meteen een ideale gelegenheid om zelf nog eens wat jeugdsentiment boven te halen, want ze blijven natuurlijk steengoed die eerste Jommeke-verhalen. Oproep aan de Nederlandse lezers : steek de grens over en maak toch eens kennis met deze pareltjes van de Vlaamse stripkunst. Alleen jammer natuurlijk dat men er een aantal nummers uitgepikt heeft en niet gekozen heeft voor de eerste 10 albums. Maar zoals het inmiddels quasi een traditie geworden is bij deze uitgaven, zal ook hieraan ongetwijfeld een vervolg gebreid worden en kunnen dan alsnog de ontbrekende titels uitgebracht worden.

Als motivatie voor het uitbrengen van deze reeks werd de 50ste verjaardag van de immer jeugdige stripheld Jommeke aangegrepen. Op donderdag 3 november startte de spaaractie alvast met het album *De zingende aap* (oorspronkelijk het nummer 2 uit de reeks). In een eerdere actie verscheen immers al deel 1, De jacht op een voetbal. Misschien best even een kort overzicht van alle titels met hun verschijningsdatum en hun oorspronkelijk nummer in de reeks:

1. **De zingende aap** (nr. 2) – 03/11/05
2. **De koningin van Onderland** (nr. 3) – 10/11/05
3. **Purperen pillen** (nr. 4) – 17/11/05
4. **Het hemelhuis** (nr. 6) – 24/11/05
5. **De schildpaddenschat** (nr. 9) – 01/12/05
6. **De straalvogel** (nr. 10) – 08/12/05
7. **Het jampuddingspook** (nr. 13) – 15/12/05
8. **Het staartendorp** (nr. 15) – 22/12/05
9. **Wie zoekt, die vindt** (nr. 19) – 29/12/05
10. **Diep in de put** (nr. 17) – 05/01/06

Suske en Wiske klassiek bij de VUM: sinds de VUM-kranten De Gentenaar, Het Volk en Het Nieuwsblad op 11 februari besloten om ter gelegenheid van 60 jaar Suske en Wiske elke week een album uit de Klassiek-reeks uit te brengen voor telkens slechts één euro (en een bon uit de krant), is het succesverhaal nog niet gestopt. Opnieuw werden namelijk vijf titels bekend gemaakt die in de reeks zullen verschijnen. Hiermee komt het voorlopige eindtotaal op 46 albums. Daardoor is deze reeks intussen behoorlijk indrukwekkend geworden en vooral ook goedkoop! Opnieuw zullen deze nieuwe uitgaven telkens de vrijdag te krijgen zijn door middel van de inmiddels bekende coupon-actie mits bijbetaling van één euro. De volgende aangekondigde 5 albums in deze reeks worden respectievelijk:

42 – 25/11 – *De klankentapper*
43 – 21/10 – *De wilde weldoener*
44 – 28/10 – *Het hondenparadijs*
45 – 04/11 – *De kaartendans*
46 – 18/11 – *De kwakstralen*

Ook deze lijst wordt hoogstwaarschijnlijk nog verlengd. Wat ons betreft mag de hele reeks zo verschijnen! Enkel nog plaats vinden om deze op te bergen dan. Op de website van Het Nieuwsblad kan je trouwens een nabestelbon vinden; ideaal voor wie een nummer mocht gemist hebben. Hou er wel rekening mee dat de volgende titels inmiddels uitverkocht zijn en dus niet meer nabesteld kunnen worden: *De circusbaron, De ijzeren schelvis, De kleppende klipper, De straatridder, De bokkerijder, De brullende berg, De spokenjagers, De snorrende snor en De stemmenrover.*(B)

Gazet van Antwerpen & Het Belang van Limburg blijven strippen!: het einde is nog niet in zicht voor deze stripcollectie, want ze wordt nog maar eens verlengd wegens blijvend succes. Ook ditmaal wordt er niet van het verzamelprincipe afgeweken: iedere woensdag kan je een nieuw stripalbum kopen voor slechts 1 euro met een bon uit de kranten. En inderdaad, opnieuw verschijnt van elk album een blauwe HBVL-versie en een rode GVA-versie. Een overzicht van de nieuwe uitgaven in deze inmiddels tiende(!) verlenging van de reeks:

86 - 09/11/05 **- W817 -** De wakkere waarzegster
87 -16/11/05 **- Boeboeks -** Soezie Boebie - Kuif & de knagers
88 - 23/11/05 **- Boeboeks -** Soezie Boebie - Taurik
89 - 30/11/05 **- F.C. De Kampioenen -** De ontsnapping van Sinterklaas
90 - 07/12/05 **- De Kat -** De Kat op z'n best
91 - 14/12/05 **- Johan en Pirrewiet -** De woestijnroos
92 - 21/12/05 **- De Rode Ridder -** De nachtridders
93 - 28/12/05 **- Dirkjan -** Deel 7
94 - 04/01/06 **- Urbanus -** Humorosaurus Rex
95 - 11/01/06 **– Gilles de Geus -** Willem De Zwijger

Binnenkort staat ons dus misschien nog twee heugelijke gebeurtenissen te wachten: de verschijning van het honderdste nummer uit de reeks en het 2-jarig bestaan van de reeks (met de verschijning van het nummer 104).(B)

Curiosa

Scheur van het lachen!: bij de kranten aangesloten bij de VUM-groep (jawel, diezelfde als van de Jommeke- en S&W-spaaracties; zie elders in deze rubriek) kon je in de maand november sparen voor de unieke Marec Scheurkalender 2006. Deze scheurkalender, exclusief voor de lezers van Het Volk, Het Nieuwsblad en De Gentenaar bevat een verzameling van de leukste Marec cartoons van de afgelopen jaren. Tussen 5 en 19 november verscheen dagelijks een spaarpunt in de krant. Wie er zes uitknipte en ze op de spaarkaart kleefde, kon deze dan samen met

3 euro inleveren bij de plaatselijk dagbladhandelaar en kreeg dan in ruil deze scheurkalender quasi cadeau.(B)

Delacre viert België: Ze zijn er weer, de strip-koekjestrommels van Delacre. Reeds eerder zetten ze stripfiguur Kuifje in het zonnetje, met als gevolg een stormloop op de Kuifjesdozen die al snel tot collectoritem werden verheven. Hun nieuwste koekjestrommel, in beperkte oplage, is die met *Robbedoes* op het deksel. Op de zijkanten van de trommel staan andere personages uit de stripreeks, waaronder Kwabbernoot, de graaf van Rommelgem, enz. Met deze trommel brengt Delacre een eerbetoon aan 175 jaar België en waar kon de in het overwegend rood geklede stripheld in dit geval beter worden afgebeeld dan zittend op het Atomium? De combinatie van de grijze bollen met de groene doos, het rode Robbedoespakje en de kleuren van de Belgische vlag zorgen opnieuw voor een leuke aanvulling van de collectie van de stripliefhebber. Prijs per doos met inhoud 9,89 euro. Smakelijk! (B)

Suske en Wiske ingeblikt: Wat Delacre kan, dat kunnen wij beter! Dat moet de koekjesfabrikant Jules Destrooper gedacht hebben. Het gevolg: een serie bestaande uit maar liefst 6 verschillende koekblikken met daarop afbeeldingen van de immer populaire stripreeks Suske en Wiske. Op elk blik siert de cover van een ander S&W-album, respectievelijk *Sjeik El Rojenbiet, De dulle griet, Het zoemende ei, De nerveuze Nerviërs, De gouden cirkel* en *De straatridder*. De blikken zullen worden verkocht in zowel België, Nederland als Luxemburg en bevatten een assortiment bestaande uit drie bekende koekjes van Jules Destrooper: amandelbrood, natuurboterwafels en appelkoekjes. De uitgifte van deze blikken gebeurt in het kader van een dubbel jubileum: 120 jaar Jules Destrooper-koekjes en 60 jaar Suske en Wiske. (B/NL)

Unieke Asterix-kranten: op vrijdag 14 oktober kwam in heel Europa de nieuwe Asterix-strip *Het geheime wapen* uit, gedrukt op maar liefst 8 miljoen exemplaren. Vlaanderens grootste stripkranten Het Belang van Limburg en Gazet van Antwerpen (met elke woensdag een strip voor 1 euro en elk weekend de gratis stripbijlage 'Strip Weekend') besloten dit gebeuren op gepaste wijze te vieren. Alle redactionele foto's en illustraties uit beide kranten werden namelijk vervangen door illustraties uit de 33 Asterix-albums. Het resultaat? Een 'exclusiefix bewaarexemplarix' van je krant zoals GvA het zo treffend wist te verwoorden. Voor de allesverzamelaar volstaat het echter niet met één exemplaar van GvA, want deze verschijnt namelijk dagelijks in maar liefst vier verschillende regionale edities, met elk hun eigen regionaal nieuws en dus ook elk hun eigen aparte illustraties van deze Galliërs. Zo verschenen bijgevolg de volgende aangepaste regionale edities van Gazet van Antwerpen: Wasix & Denderix (Waas & Dender), Metropolix (Metropool), Mechelix – Lierix (Mechelen – Lier) en Kempix (Kempen). Rare Jongens, die Antwerpenaren en Limburgers!(B)

Reclamestrips

HOE LEEST LARS?
of het verhaal van
DE GELEIDEWURM
Lars is blind... Kan hij dan lezen??
Over dit raadsel vind je hier een toffe strip.
Het laatste prentje mag je zelf tekenen!
Meer uitleg over hoe blinde en slechtziende kinderen lezen, staat op de buitenpagina's van deze folder
Beste boekenwurmen,
sla bliksemsnel dit blad om en LEES!

Hoe leest Lars? of het verhaal van de geleidewurm: zo luidt de titel van een nieuw lessenpakket voor de derde graad lager onderwijs. Dit pakket voor het vijfde en zesde leerjaar werd speciaal samengesteld door de vzw Blindenzorg Licht en Liefde en bestaat uit 4 lessen of fasen. Hierbij gaan de leerlingen telkens op zoek naar een aspect van de leefwereld van kinderen met een visuele handicap. Bij dit lessenpakket hoort een gelijknamige folder waarin een 3 pagina's tellend stripverhaal werd opgenomen. Voor meer info over dit lessenpakket kan je terecht op de speciaal hiervoor ontworpen website www.tasten-in-het-duister.be.(B)

MS wat is er mis?: Alle kinderen vinden hun vader de beste, de sterkste, de grootste. Ook Viktors vader is zo'n superpa. Maar beetje bij beetje lijkt z'n vader in niets meer op die sterke papa die hij was. Alles gaat mis en de oorzaak zou een vreemde, ongeneeslijke ziekte zijn... Nu wil Viktor proberen om een zoon te worden waar z'n vader apetrots op kan zijn. Dit is zowat de korte samenvatting van deze nieuwe informatiestrip uitgegeven door de MS-liga Vlaanderen vzw en WOMS vzw (Wetenschappelijk Onderzoek MS). Tekst en tekenigen van dit stripverhaal zijn respectievelijk van de hand van Steven Selschotter, alias Stef, en Bart proost. Beiden waren trouwens laureaten van de VDAB-wedstrijd *De start van een loopbaan*. Deze strip kwam er omwille van het feit dat het vorige MS-stripverhaal (uit 2001) *Mieke en Sven* uitgeput was en de vraag naar een info-brochure op maat van kinderen van 8 tot 12 jaar toch groot bleef. Waar bij de eerste uitvoering, het verhaal en de tekeningen van de hand waren van een vrouw die zelf MS had, werd dus ditmaal beroep gedaan op

aankomend talent. Scenarioschrijver Stef leefde zich in via het bijwonen van enkele MS-leesmarathons en werd geboeid en geïnspireerd door het verhaal van een getuige. Bart Proost maakte dan op zijn beurt de tekeningen bij dit scenario, met deze knappe strip als resultaat. Dankzij de steun van enkele milde sponsors (Kiwanis International, de N.V.S.G. (Nationale Vereniging tot Steun aan Gehandicapte Personen), Rotary Club Izegem & Gistel en de KSA van Roeselare) is dit stripverhaal gratis verkrijgbaar vanaf de startdag van de MS-week (op zaterdag 10 september 2005). De strip, in full-colour, verscheen in een oplage van 10.000 exemplaren en zal voornamelijk terechtkomen in wachtzalen van dokter, ziekenhuizen,... Meer informatie over het album is te vinden op www.bartproost.be en www.ms-vlaanderen.be.(B)

Gelegenheidsuitgaven

Orphanimo!!: ter promotie van de verschijning van van het zevende Orphanimo!!-verhaal *De wezen van de wind* op 7 december 2005 werd een speciale promotiefolder verspreid op A4-formaat. Deze folder bestaat uit twee delen: op de eerste 6 pagina's vinden we uitgebreid informatie over de reeks en op de volgende pagina's vinden we de eerste 8 pagina's van het nieuwe verhaal in voorpublicatie. Een leuke smaakmaker voor het album en daarenboven nog gratis ook. Wie deze folder niet heeft weten te bemachtigen kan ook steeds terecht op www.orphanimo.be, waar al deze info eveneens terug te vinden is.(B)

Vous recevrez cette BD 'collector', créée spécialement pour notre 100ème anniversaire, très bientôt dans votre courrier!
BOB ET BOBETTE
LES FRIPONS ENERGIQUES
Dit collectors item, speciaal ontworpen voor onze 100ste verjaardag, krijgt u binnenkort in uw bus!
SUSKE EN WISKE
DE ENERGIEKE GUITEN
Electrabel

Reclamecampagnes

Suske en Wiske bij electrabel: in het vorige nummer van Brabant Strip Magazine hadden we het reeds uitvoerig over de speciale Suske & Wiske-strip *De energieke guiten*. Ondertussen zijn we ook nog te weten gekomen dat van deze actie zowel een Nederlandstalige als een Franstalige aankondiginsaffiche verscheen. Informatie die we jullie toch niet wilden onthouden.(B)

Stefaan Lezy

Met dank aan Peter Vansteenbrugge, Pierre Christiaens, Johan van Ransbeeck, Danny Bastlé, Willem Gay en Jean-Pierre Legein.

Stuur ons nieuws!

De reclamestripclub is een zustervereniging van Brabant Strip die zich specialiseert in reclamestrips en alle bijzondere uitgaven waarover je anders pas zou horen als het te laat is. Alle leden zijn ook lid van Brabant Strip.

Nuttige adressen : het hoofdkwartier, zie de hoofding
Het **Nederlands secretariaat** : Patrick van de Kerkhof, Waterhoenhof 8, 5672 VH Nuenen, t.040-2839941
e-mail : De.Reclamestripclub@iae.nl
Wie nieuwtjes inzake reclamestripmateriaal opmerkt, kan deze steeds doorsturen naar :
Stefaan.lezy@advalvas.be
Zo houden we samen deze rubriek zo volledig en zo actueel mogelijk. Ook de moeite waard : onze eigenste reclamestrip-webstek, te vinden op http://home.iae.nl/users/nuenen.

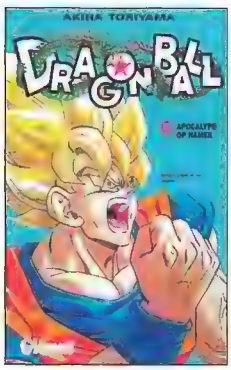

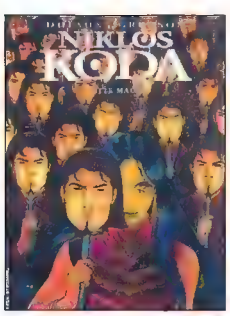

Arboris

Peter Pan 6: *Het lot,* tek.& scen.: Loisel, sc. 8,95, kleur, genre: fantasy. Zesde en laatste deel van de serie die vrij geïnspireerd werd op het werk van Sir James Matthew Barrie.

Toen het land verdronk, tek.& scen.: Freddy Milton, sc. 6,50, kleur, genre: humor. In dit album kan de lezer zelf de loop van het verhaal bepalen, door verwijzingen naar verschillende pagina's. Bij Arboris verscheen in het verleden De Familie Gnuff, eveneens in beeld gebracht door Freddy Milton.

Atlas

Finisterre, tek.& scen.: Marc Legendre, sc. 16,50, zwart-wit, genre: graphic novel. Het aangrijpende verhaal is opgebouwd uit een mengeling van strips en foto's. Een jonge vrouw ontdekt tijdens de Balkanoorlog dat haar zachtaardige man mensen martelt en vermoord. Het verhaal begint op het ogenblik van haar zelfmoord.

Balloon Books nv (Mezzanine)

De belevenissen van Jommeke 230: *Pekkie in Hollywood,* tek: Jef Nys & medewerkers, sc. 3,95, kleur, genre: humor/avontuur. Wordt Pekkie de rijzende ster in Hollywood, of zijn er andere kapers op de kust? Met zelfklever op voorplaat met volgende opdruk:' Met gratis unieke tekening Filiberke'.

The Simpsons 30: met twee verhalen: 1: *De papierslag,* tek.potlood: Oscar Gonzo Loyo & inkt: Tim Bavington & scen.: Ian Boothby, 2: *Bart Simpson's Bijbel Verhalen,* tek.potlood: Luis Escobar & inkt: Tim Bavington & scen.: Ian Boothby, met als extra kortverhaal: Snoepbedelaar: tek.potlood: John Constanza & inkt Mike Rote & scen.: Dan Fybel, sc. 4,20, kleur, genre: televisiefavorieten.

Boemerang

Rooie Oortjes: *Scheurkalender 2006,* diverse tekenaars & scenaristen, sc. 9,95, zwart-wit, genre: kalender. Bundeling van gags die eerder verschenen in diverse Rooie Oortjes album. Kalender verpakt in krimpfolie. Voorzijde datum met gag, achterzijde pagina blanco.

The Champions 8: tek.& scen.: Gürsel, sc. 4,95, kleur, genre: voetbalhumor. En we geven het eerlijk toe deze blunders zijn heel wat leuker dan die van de Belgische eersteklasserploegen.

Bries

The no stories, tek.& scen.: Serge Baeken, sc. 14,95, zwart-wit, genre: poëtisch. Engelstalige tekst.

Casterman

Achtung Zelig!, Tek: Krzysztof Gawronkiewicz & scen.: Krystian Rosenberg, hc 13,50, genre: historisch. Met nawoord van Grzegorz Rosinski. Verhaal over Polen in WOII. Het verhaal is historisch niet correct. Er werd gekozen voor drama en verbeelding en is het antwoord van een nieuwe generatie op het oorlogsgebeuren.

Coraly Valley 3: Coda, tek: Eric Lenaerts & scen. : André Taymans, sc 5,25, kleur, genre: avontuur.

De Koene Ridder 5: tek.& scen. : François Craenhals, hc 14,95, kleur, genre: historisch. Dit album bundelt drie verhalen: 1: De geheime doorgang/ 2: De voorvechter van de koning/ 3: Valstrik in Kiev.

De reizen van Alex: *De Azteken,* tek: Jean Torton & scen. : Jacques Martin, sc 5,25, kleur, genre: historisch. Is geen strip, maar een album gevuld met platen en tekst over het leven der Azteken en hun steden.

Gelezen De afrekening

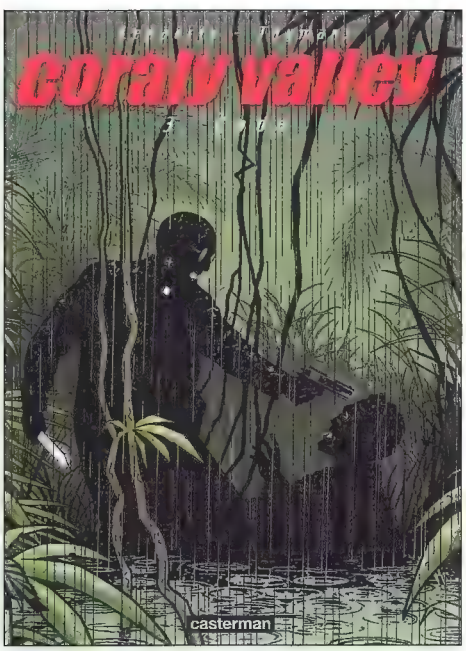

Geld maakt niet gelukkig, zo luidt een gezegde, en dat ondervindt Coraly Valley aan den lijve. Als erfgename van een immens fortuin kent ze geen rust. De schoonzoon van de overledene, Pete Cadburry, voelt zich gepasseerd en wil het kapitaal zelf binnenrijven. Hij ziet hiertoe slechts één oplossing, namelijk Coraly uitschakelen. Meer dan eens moet ze, achtervolgd door een huurmoordenaar, rennen voor haar leven. Samen met haar nieuwe vriend, een bekend bokser, trekt ze naar Kongo, in de hoop hier tot rust te komen. Een utopie, zoals al snel blijkt. De trainer van haar vriend kan haar bloed wel drinken, hij beschouwt Coraly als een rivale. Zij schudt niet alleen zijn trainingsschema flink door elkaar maar heeft volgens hem teveel invloed op zijn pupil. Ook de huurmoordenaar blijft uiteraard niet bij de pakken zitten. Hij is pisnijdig omdat Cadburry vijf exemplaren van de Financial Times in het geldkoffertje stopte in plaats van de beloofde twee miljoen dollar. Als een hardnekkige speurhond kleeft hij vast aan het spoor van Cadburry, met als gevolg dat alle partijen Kongo bereiken. Maar een andere, aan de hoofdrolspelers onbekende partij, heeft de touwtjes stevig in handen en is de erfgenaam en de huurmoordenaar steeds één stap voor. Ondertussen houdt deze partij Coraly angstvallig in de gaten, steeds paraat om haar vege lijf en leden te redden. Coraly Valley is een zorgvuldig uitgewerkte thriller, waarvan in verhaal één de lijnen werden uitgezet. Doorheen de loop der drie verhalen komen meerdere lijnen samen of lopen ze van elkaar weg. In de reeds verschenen albums gaat het verhaal alle mogelijke richtingen uit, maar nergens valt een hapering in het scenario te bespeuren, zodanig dat album drie een netjes afgewerkte cyclus ten tonele voert. André Taymans, bekend van successerie Caroline Baldwin, neemt met verve het scenario voor zijn rekening. Eric Lenaerts brengt mooi ogende tekeningen in een wisselende bladschikking. Een duo waarvan we in de toekomst nog veel verwachten. WILLEM

Coraly Valley 3: Coda
Lenaerts & Taymans
Uitgeverij Casterman, sc 5,25.

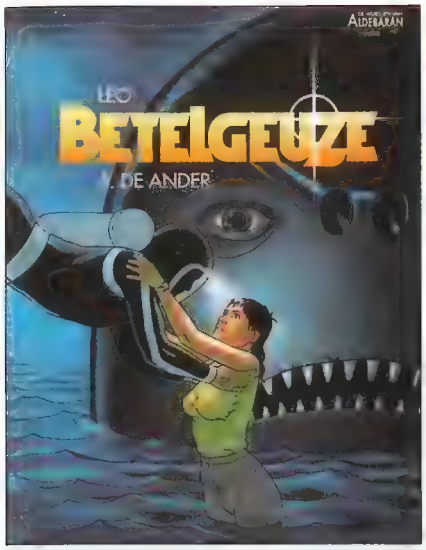

Gelezen

De Mantriss- files

Als Luiz Eduardo de Oliveira – maar u mag Leo zeggen – iets creëert, dan doet hij dat goed. Het overweldigend en intrigerend universum dat hij gecreëerd heeft in zijn epos *De werelden van de Aldebaran* kan meer en meer rekenen op een trouwe lezersachterban. Dat is ook uitgeverij Dargaud niet ontgaan want de release van het album *De Ander* – het vijfde en meteen laatste deel van *Betelgeuze* – kon zowaar rekenen op een reclamespot die uitgezonden werd op de Franse tv. Na het einde van de eerste cyclus, *Aldebaran,* liet Leo zijn fans nog in het duister omtrent de vele mysteries die hijzelf had opgeroepen; het was dus maar de vraag of die mysteries in dit slotdeel voor de fans werden ontsluierd. Laten we de lezers maar meteen geruststellen; het gros van de mysteries wordt opgehelderd maar meer vertellen zou alleen maar het leesplezier vergallen. En leesplezier krijg je gegarandeerd! Maak kennis met *De ander* – hoofdpersonage Kim heeft het ons voorgedaan (en hoe!) – en kom uiteindelijk te weten wie of wat die verdomde Mantrisse nu eigenlijk is. Leo heeft met dit deel zijn fans zeker niet teleurgesteld, ook al waren de verwachtingen hoog gespannen. En ja, de soms levenloze gezichten van de personages zijn niet altijd even adembenemend maar je vindt tegenwoordig ook niet veel stripauteurs meer die hun personages uitdiepen zoals de 61-jarige auteur dat doet. Dat zombieachtige uiterlijke nemen we er met de glimlach bij wanneer we weer aan het genieten zijn van zijn oh zo a-typische, verhalende sciencefictionstrip.

De Braziliaan buigt zich nu – en laat hem in hemelsnaam in stilte werken – over de derde vijfdelige (!) cyclus van *De werelden van de Aldebaran,* die *Antares* zal heten. Ook nu weer staat zijn achterban te popelen van ongeduld om deze nieuwe cyclus onder ogen te krijgen. KURT

Betelgeuze 5: De Ander
Leo
Uitgeverij Dargaud Benelux, sc 4,99 euro

De Woestijnschorpioenen 3: *Zeewind,* tek.& scen. : Hugo Pratt, hc 27,50, kleur, genre: avontuur. Herdruk uit 1994, met gewijzigde cover.

Imaginaire Reizen, tek: Hugo Pratt, sc 60,00, kleur, genre: overzicht. Dit lijvig boek van plusminus 500 bladzijden bundelt de aquarellen die Pratt ontwierp periode 1965-1995. Het album bevat eveneens een bio- en bibliografie van de auteur. Alhoewel de titel in het Nederlands is vertaald, zijn de teksten in het Frans, Italiaans en Engels.

Lois 2: *De stadhouder,* tek: Olivier Pâques & scen. : Jacques Martin, sc 5,25, kleur, genre: historisch avontuur.

Scooby-doo! : *Spookt het of spookt het niet,* diverse tekenaars & scenaristen, sc 5,25, kleur, genre: humor. Diverse kortverhalen van Scooby-Doo gebundeld.

Shelena, tek: René Follet & scen. : Jéromine Pasteur, met medewerking van Gerard Soeteman, hc 13,50, kleur, genre: avontuur. Het verhaal voert ons mee van Haïti tot Panama, en vertelt de zwerftocht van een familie die getekend is door een vloek. Aanvullend bij het verhaal een dossier van 8 pagina's met schetsen en tekeningen.

Dargaud

De danseres van de tijd 1:De geheime tuin, tek: Illona & scen.: Jee-Yun & storyboard: Yung, sc 7,50, kleur, genre: mythisch verhaal.

De jonge jaren van Blueberry 14: *De slachter van Cincinnati,* tek: Michel Blanc-Dumont & scen.: Corteggiani, sc. 5,25, kleur, genre: western.

De nieuwe ijstijd 6: Jdrien cyclus: *Yeuse,* tek.& scen.: Studio Jotim naar de boeken van G.J. Arnaud, sc. 5,25, kleur, genre: sciencefiction.

De werelden van Aldebaran 2de cyclus: Betelgeuze 5: *De ander,* tek.& scen.: Leo, sc. 5,25, kleur, genre: sciencefiction.

Dexter London 3: *De bronnen van de Rouandiz,* tek: Sergio Garcia & scen.: Leo, sc 5,25, kleur, genre; science-fiction. Einde van de cyclus

Het kruis van Cazenac 7: *De spionnen van Cairo,* tek: Eric Stalner & scen.; Pirre oisserie & Eric Stalner, sc 7,50, kleur, genre: historisch avontuur. Eerste verhaal in: De cyclus van de tijger.

Tramp 7: *Tussenstop in het verleden, tek: Jusseaume & scen.: Kraehn,* sc 7,50, kleur, genre: maritiem avontuur. Derde cyclus die zich afspeelt in Indo-China omstreeks 1952. En net in dit deel van de wereld vindt hij een spoor van zijn vader.

Witte Tijgerin 2: *Perzikhuid en zijden das,* tek: Conrad & scen.: Yann, sc 5,25, kleur, genre: avontuur. Waarin Alix Yin fu op zoek gaat naar Fat Girl. Een zoektocht waarin ze meer dan eens gehinderd wordt door een zekere Francis Flake.

XIII nr. 17: *Het goud van Maximiliaan,* tek: W. Vance & scen.: J. Van Hamme, sc 5,25, luxe (klein formaat) 49,50, kleur, genre: politieke thriller. Met zelfklever op voorplaat met volgende opdruk. William Vance, winnaar van de Bronzen Adhemar 2005.

Dupuis

De Blauwbloezen 49: *Een huwelijk in Fort Bow,* tek: Lambil & scen. : Raoul Cauvin, sc 4,50, kleur, genre: humor. De Blauwbloezen weer in volle actie in een verhaal vol humor en verassende wendingen.

Impressie(s) Dupuis: De Heer Vastenavond van As 4: *Het opstandingsvaccin,* tek.& scen.: Eric Liberge, sc 6,95, zwart-wit met steunkleur, genre: fantasy. Afsluitend deel van de serie. Bizar verhaal over incarnatie, de ware aard van het Purgatorium en de combinatie van verboden koffie en oprecht berouw.

Jojo 15: *Een verloofde voor papa,* tek: André Geerts & scen. : André Geerts & Sergio Salma, sc 4,50, kleur, genre: humor.

Lokje 17: *Krijgt levenslang,* tek: Blesteau & scen. : Godart, sc 4,50, kleur, genre: humor. Na het lezen van deze strip denken kinderloze echtparen vast tweemaal na. Lokje een voortsluipende natuurramp op handen en voeten.

Spotlight Dupuis: Ethan Ringler Federal Agent 2: *De nevelmannen,* tek: Gilles Mezzomo & scen.: Denis-Pierre Filippi, sc 4,95, kleur, genre: western. Ethan Ringler een undercoveragent voor Pinkerton beleeft verhalen die het midden houden tussen spionage en een western. De verhalen spelen zich af op de vooravond van de moderne tijden, economische industrie genoemd.

Spotlight Dupuis: Lady S 2: *Op je gezondheid Suzie!* , Tek: Philippe Aymond & scen. : Jean Van Hamme, sc 4,95, kleur, genre: politieke thriller. Lady S haar verleden blijft haar achtervolgen. Ooit was ze een dievegge, nu wordt ze omwille van dit feit gedwongen een dos-

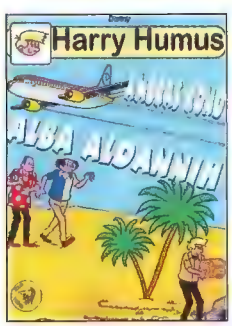

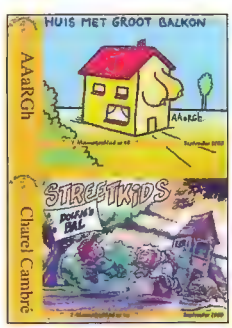

sier te stelen in de Turkse ambassade. Voor wie en waarom? Een verhaal met een verrassend slot.

Glénat

Dragonball 55: *Apocalyps op Namek,* tek.& scen.: Akira Toriyama, sc 2,95, zwart-wit, genre: manga.

De Zwarte Loge: De dromenjagers 2: *De katten,* tek: Arnaud & scen. : Ferry, hc 12,95, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: bovennatuurlijk. Experimenten uitgevoerd op jongeren, bezorgen hen nachtmerries. Aanstichter van dit alles is Forcass, die via de dromen der jongeren een voor hem onbeperkte macht wil creëren.

De Zwarte Loge: De passanten van het maanlicht 3: *Sabazius,* tek: Paturaud & scen. : Mosdi, hc 12,95, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: satanisme

De Zwarte Loge: Qumran 2: De boekrol van de vrouw, tek: Gemine & scen. : Makyo & Abécassis, hc 12,95, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: godsdienstig. Een zoektocht naar een essentiële verdwenen manuscriptrol uit Qumran brengt de onderzoekers op een weg die leidt naar oorlog en verschrikking.

Zilveren maan boven Providence 1: De kinderen van de afgrond, tek.& scen. : Herenguel, hc 12,95, kleur, genre: western.

Harmonie

Peter's Zeurkalender 2006, tek.& scen. : Peter Van Straeten, sc 13,00, zwart-wit, genre: scheurkalender. Voorzijde datum met gag, achterzijde pagina blanco.

Le Lombard

Bob Morane 41: *De tranen van de zon,* tek: Coria & scen. : Vernes, sc 5,25, kleur, genre: avontuur. In opdracht van een archeoloog vertrekt Bob Morane naar de Peruaanse jungle. De opdracht loopt echter niet van een leien dakje. Het vliegtuig dat Bob naar Peru brengt wordt gekaapt door terroristen. Het begin van een raar avontuur.

De nieuwe avonturen van Dommel 1: *Gas op de plank,* tek: Michel Rodrique & scen. : Pierre Aucigne & Michel Rodrique, naar Dupa, sc 5,25, kleur, genre: humor. Dommel is terug van weggeweest. Nieuwe doldwaze avonturen van Dommel, Balthazar en Semafoor.

Derde graad: Houten hoofd 1: *De puzzelfee,* tek.& scen. : Foerster, sc 5,25, kleur, genre: occult. Woody Woodstock Houten Hoofd genaamd, heeft een vreemd beroep. Namelijk jager op: vampiers, weerwolven, zombies, enz. Enig nadeel aan Houten hoofd, wanneer hij liegt wordt zijn neus langer, en zijn geweten blijkt een krekel. Waar hebben we dit eerder gehoord?

Derde Stroming Lombard: Niklos Koda 7: *Witte magie,* tek: Grenson & scen. : Dufaux, sc 5,25, kleur, genre: occulte thriller. De strijd tussen goed en kwaad gaat onverminderd door.

Dokus de leerling 11: *Dat kan beter!* , tek: Godi & scen. : Zidrou, sc 5,25, kleur, genre: humor. Of hoe overleef ik een schooljaar, zonder ook maar één klap uit te voeren.

Yakari31: *Yakari en de Appaloosa's,* tek: Derib & scen. : Job, sc 5,25, kleur, genre: humor/avontuur. Gespannen Boog wil een prachtig wild paard vangen, om te pronken bij de andere indianen. Maar dit is buiten Yakari en Kleine Bliksem gerekend.

Oog & Blik

Bouncer 4: *De wraak van de beul,* tek: Boucq & scen. : Jodorowsky, hc 14,95, kleur, genre: western.

De Avonturen van Heinz 15: *Heinz Gold,* tek.& scen. : De Jong & Windig, sc, zwart-wit, genre: humor. Herdruk.

Het leven van Victor Vallei 2: De weg naar Cao Bang, tek: Stanislas & scen. : Rullier, hc 12,50, kleur, genre: historisch avontuur.

Isaac de piraat 3: *Olga,* tek.& scen. : Christophe Blain, hc 12,50, kleur, genre: avontuur.

Spartaco: *Reizen van een epicentricus,* tek.& scen. : Mattotti, sc 14,95, kleur, genre: artistiek. Mattotti creëert een experimentele wereld van waanzin en hersenschimmen. Of lijkt toch alles anders dan wij het ons kunnen voorstellen.

Privaat-Editie

Beestigheden, tek.& scen. : Toon, sc 9,95, zwart-wit, genre: dierenhumor. Oplage 50 genummerde exemplaren. Ieder exemplaar bevat een genummerde en gesigneerde ex-libris. Album met medewerking van vzw 'tMannekesblad. Het album brengt een overzicht van Toons werk: strips & schetsen.

Sherpa

De winnaar 1: *Daar gaat ie,* tek.& scen. : BertvanderMeij & Siebe Wobbes, hc 9,95, kleur, genre: absurdistisch.

De winnaar 2: *Het is tijd,* tek.& scen. : BertvanderMeij, hc 9,95, kleur, genre: absurdistisch.

Wie zich wil onderdompelen in een utopische kleurrijke wereld vindt zeker en vast zijn gading in deze twee albums.

Silvester

Kaasheld, tek.& scen. : Lamelos, (Jeroen Funke, Sam Peeters, Boris Peeters & Alex Deurloo), sc 7,50, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: humor. Dat in het land van kaas een volwaardige

Gelezen Hartverwarmende zoektocht

Jojo is geen keiharde actie gespijsd met afgehakte ledematen die links en rechts door de stripkaders vliegen, bevat geen rondborstige dames die te pas en, voor een heel klein deel van het lezend publiek, te onpas met een toevallig passerende stripheld de lakens induiken. Deze reeks vergt absoluut geen kennis van de 325 intriges die in de vorige albums aan bod kwamen. Neen, Jojo is een strip over een alleraardigst ventje met een veel te grote, groene pet dat met liefde overstelpt wordt door zijn naar pannenkoeken ruikende grootmoeder. Hij onderhoudt een eeuwigdurende vriendschap met zijn buurjongen Dik Lowietje in een idyllisch dorpje waar de klimop nog weelderig mag groeien. Auteur André Geerts lukt het om al 15 albums op rij de striplezer te vertederen met deze charmante kinderstrip en daarvoor mag hij gerust een hele hoop pluimen – of pak ineens maar de hele kip – krijgen. In het 15de album *Een verloofde voor papa* gaat kleine Jojo op zoek – de wat slimmere lezer had dit al kunnen opmaken uit de albumtitel – naar een goed lief voor zijn papa. In deze moderne tijden mag het een verademing wezen dat de kleine rakker zijn vader niet inschrijft voor debiele programma's als *Blind Date* of *Temptation Island* en zijn heil niet zoekt naar het supersnelle wereldwijde web waar de liefde (zogenaamd) voor het grijpen ligt. Neen, Jojo bewandelt andere paden; zou zijn vrijgezelle juf niet te koppelen zijn aan zijn loodgietende vader of wat met Margrietje, een oude liefde, en waarom niet kunstenares tante Agnes? Een naïeve zoektocht naar de ware is begonnen... Dit 15de album is weerom hartverwarmend zonder op één moment klef aan te voelen, te lezen met het ganse gezin! KURT

Jojo 15: Een verloofde voor papa
Geerts en Salma
Uitgeverij Dupuis , sc 4,50 euro

Superheld ontbrak, wordt in dit album in één klap goedgemaakt. Of hij echt zijn superkrachten ten volle benut is maar de vraag. Een deel van deze strips verscheen eerder in Myx, P.I.M., Grnn & Zozolala.

Sombrero

Zwarte Reeks 140: Miss Brian 4: *Ling Woo,* tek.& scen. : Chris, sc 7,85, zwart-wit, genre: erotiek.

Zwarte Reeks 141: Hilda 2: *Hilda's nachtmerrie,* tek.& scen. : Kovacq, sc 7,85, zwart-wit, genre: erotiek. Erotiek is nog zacht uitgedrukt, porno in stripvorm klinkt beter.

Standaard Uitgeverij

De draagbare Bibel 5: *Daar wordt je niet vrolijk van,* tek.& scen. : Marc Legendre, sc 50,00, zwart-wit, genre: humor. Oud album uit 1998, naar aanleiding van de 20ste verjaardag van het Brabants stripfestival te Valkenswaard met originele strook uit het album en voorzien van een ex-libris. Oplage 100 exemplaren, met genummerd en gesigneerd certificaat.

De draagbare Bibel 6: *Pechstroken,* tek.& scen. : Marc Legendre, sc 50,00, zwart-wit, Oud album uit 1999, naar aanleiding van de 20ste verjaardag van het Brabants stripfestival te Valkenswaard met originele strook uit het album en voorzien van een ex-libris. Oplage 100 exemplaren, met genummerd en gesigneerd certificaat.

De Familie Snoek 7: *Snoek geeft katoen,* tek.& scen. : Willy Vandersteen, hc 17,50, pagina's afwisselend blauw & rood, genre: humor. Los bijgeleverd een infofiche. Album verpakt in krimpfolie.

De Familie Snoek 8: *Snoek in den hoek,* tek.& scen. : Willy Vandersteen, hc 17,50, pagina's afwisselend blauw & rood, genre: humor. Los bijgeleverd een infofiche. Album verpakt in krimpfolie.

De Rode Ridder 207: *De grot van de beer,* tek: Claus & scen. : Martin Lodewijk, sc 3,99, kleur, genre: historisch. Met nieuwe lay-out van de voorpagina. Nieuwe avonturen van Johan door een nieuw duo. Leuke dingen voor een mens.

F.C. De Kampioenen 39: *De vliegende reporter,* tek.& scen. : Hec Leemans, met medewerking van Tom Bouden, sc 4,50, kleur, genre: televisiefavorieten. Markske gaat met een eigen ontworpen helikopter de lucht in, dit om interviews op te nemen voor Radio Hallo. Bij een landing op de autosnelweg gaan de poppen uiteraard aan het dansen. Met gastoptreden van de Belgische luchtmacht

Klein Suske & Wiske luxe, tek: Jeff Broeckx & scen. : Urbanus, vanaf nr. 6 scen: Dirk Nielandt & Kris De Saeger, hc 240,00, kleur, genre: humor. Het betreft hier de zes reeds eerder in softcover verschenen delen. Oplage 375 genummerde en gesigneerde exemplaren, formaat A5. Met als extra bij ieder album een gesigneerde ex-libris en een aanvullend katern met schetsen.

Nerobundeling: *De duivelse trilogie,* tek.& scen. : Marc Sleen, sc 10,95, kleur, genre: humor/avontuur. Bevat drie reeds eerder verschenen verhalen: 1: De hoed van Geeraard de duivel (voor het eerst ingekleurd), 2: De terugkeer van Geeraard de duivel, 3: De kolbak van How. Met als extra 4 pagina's dossier.

Suske en Wiske 288: *Het slapende goud,* tek: Luc Morjaeu & scen. : Peter van Gucht, sc 3,99, luxe verpakt in krimpfolie 39,95, kleur, genre: humor/avontuur. Een nieuw duo voor de 60-jarige Sus en Wis. Nog leukere dingen voor een mens.

Standaard Uitgeverij/Van Holkema & Warendorf

Paul Geerts 30 jaar peetvader van Suske en Wiske, samenstelling boek: Theo Vaessen, hc met stofomslag 24,95, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: biografie. Album verpakt in krimpfolie. De Nederlandse uitgave heeft een gewijzigde stofomslag in blauwe kleur. Het boeiende boek bevat een nooit eerder in album verschenen verhaal van Paul Geerts. **De hemelboom:** tek.& scen. : Paul Geerts, kleur, genre: avontuur.

Stichting uitgeverij Stripschrift

Stripschrift 371: jaargang 37, nr. 6, oktober 2005, sc 5,99, zwart-wit, genre: informatief. Nummer geheel gewijd aan de meester van de grafische roman: Will Eisner. Verder de gebruikelijke rubrieken waaronder actualiteit, recensies, Stars & Strips en stapeltje secundair. Verpakt in hersluitbare plastiek zak, met als bijlage bij Stripschrift 371 nr. 370bis: Afscheid van Marten Toonder 1912-2005.

Gelezen Met verve gebracht

Tekenaar/scenarist Herenguel kenden we reeds van series als *Canivoren* (Farao) *Het land van Langvergeten* (Big Balloon) en *Kran* (Arboris). Met Kran bood hij flink weerwerk op het zichzelf uiterst serieus nemende fantasy-genre. Voort-bordurend op dit onderwerp splitste hij met Kran de niets vermoedende fantasy-liefhebber een pracht van een parodie in de maag. Voor Carnivoren (scenario van Wacquet) en Het land van Langvergeten (scenario Makyo) tekende hij in opdracht en leverde degelijk vakwerk af. Toch is deze tekenaar het best op dreef in zijn zelf ontworpen creaties. Na de fantasy moet de western eraan geloven. Alle stereotiepen die gelden over westerns worden in dit album extra opgeblazen: de als kluizenaar levende indiaan, de onkreukbare burgemeester en dito geestelijke en laten we uiteraard de op wraak beluste dorpsbewoners niet vergeten... Allen spelen ze een rolletje in dit prachtverhaal. Maar Herenguel kan het niet laten om in deze strip een flinke dosis fantasy te introduceren. Wanneer een rustig dorpje opgeschrikt wordt door een aantal raadselachtige, wreedaardige moorden, beseft de sheriff van dienst dat er heel wat meer aan de hand is dan de gewone huis-, tuin- of slaapkamermoorden. Wanneer hij steun krijgt van Cathy, een bloedmooie passante, is het hek helemaal van de dam. Verdronken in haar mooie ogen, verliest deze wetshandhaver helemaal het noorden. Achter zijn stoere, brede rug draaien de plaatselijke notabelen hem een ferme loer. Zij vinden hun diender onbekwaam en ronselen, zeer tegen zijn zin, een soortement van rechtshandhaver. Of die het tij kan keren, blijft een open vraag. Herenguel weet zijn figuren treffend te plaatsen in een zelf bedachte leefwereld. Bij hem is het avontuur, bevolkt met stoere cowboys, gebaseerd op pure verbeelding. Een avontuur dat velen zal aanspreken, de western is en blijft heden ten dage populair met reeksen als Bouncer, Blueberry, Durango... Vanaf nu kunnen we dit verhaal met ere aan dit genre toevoegen. WILLEM.

Zilveren maan boven Providence 1:
De kinderen van de afgrond
Herenguel
Uitgeverij Glénat, hc 12,95.

Gelezen Koloniaal verleden

Vreemd dat nu, jaren na de gebeurtenissen in Vietnam, Franse tekenaars en scenaristen een blik werpen op hun niet altijd even mooie oorlogsverleden. Drie uitgevers brachten op korte tijd albums op de markt over dit Franse koloniale verleden. Uitgeverij Blitz bracht *De Mof*, waarin de hoofdfiguur zich verplaatst na het einde van WO II naar Indo-China (1946). *Tramp*, verschenen bij Dargaud, voert ons eveneens terug naar dezelfde streek (1952) waar Yann Calek een spoor vindt van zijn verdwenen vader. Als laatste maar daarom niet de minste verscheen bij Oog & Blik *Victor Vallei* (1949). Victor is een timide jongeman die zich niet echt thuis voelt in dit voor hem verre vreemde land, tot zijn verblijf wordt opgevrolijkt door Tuyet, een Vietnamese, die haar gemene werkgevers ontvluchtte. Alles gaat uitstekend tussen Victor en Tuyet, zij respecteren elkaar en vormen een leuk paar. Helaas, Tuyet wordt een gokverslaafde. Wanneer Victor dit inziet, is het te laat. Zijn vriendin bouwde een enorme schuld op in het casino. Victor betaalt haar speelschulden, maar Tuyet wil hem niet meer ontmoeten. Ze lijkt wel verdwenen van de aardbodem. Victor, gek van verdriet, trekt naar Thai Quang, Tuyet's geboortedorp. Helaas is daar geen spoor van zijn vriendin te bekennen. Victor besluit te blijven. Maar de Vietminh en terugtrekkende Franse troepen beslissen er anders over. De Fransen kunnen geen blanke achterlaten in handen van de vijand. Meer dan eens worden de troepen onder vuur genomen door een onzichtbare vijand. Tijdens één dezer moordpartijen wordt Victor zwaargewond en, na zijn herstel, opgesloten in een kamp. Victor Vallei is niet zomaar de zoveelste strip in het rijtje. Tekenaar en scenarist brengen op treffende wijze de spanning tussen de Fransen en de Vietnamese bevolking. Wie van de inlanders is de vriend, wie de vijand? En kan Victor wel zijn Franse vrienden vertrouwen, of is er heel wat meer aan de hand? Met als uitslag het ons welbekende einde van het Franse oorlogsverhaal, wanneer we Amerikaanse troepen het land zien binnentrekken. WLLEM

Het leven van Victor Vallei 2: De weg naar Cao Bang
Stanislas & Rullier
Uitgeverij Oog & Blik.

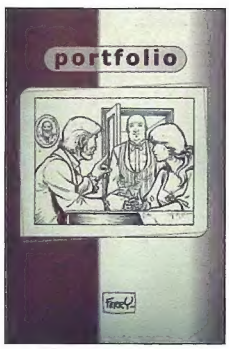

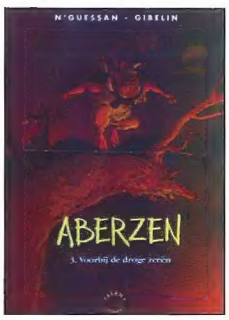

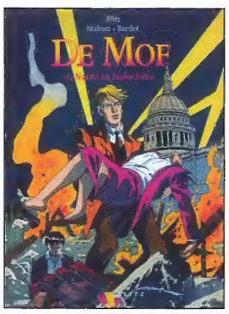

Stichting Zet. El

Collectie De Wilde Vaart 4: *Bonk,* tek.& scen.: Olle Berg, sc 14,95, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: Zweedse humor. Dit boek bundelt ouder en recenter werk van Olle Berg.

Stribbel Strips

Portfolio Ferry, tek. & scen. Ferry, sc 35,00, kleur & zwart-wit, genre: portfolio. Oplage 100 genummerde en gesigneerde exemplaren. Bevat schetsen en voorontwerpen van albums uit de Ian Kaledine-serie en een losbladig zeven pagina's tellend verhaal van Ian Kaledine

Stripspeciaalzaak

Greyline artistique: *Annex. Duivels ondeugend,* tek: Jan Bosschaert, sc 6,00, zwart-wit, genre: schetsen. Deze uitgave van Duivels Ondeugend-Annex verschijnt in een beperkte genummerde en gesigneerde oplage als bijlage bij het boek "Jan Bosschaert. Duivels ondeugend" van vzw Arcadia. Oplage 300 exemplaren. Los te koop in diverse stripwinkels, zonder de aankoop van het boek.

Talent

Aberzen 1: *Beginnen met sterven,* tek.& scen. : N' Guessan, hc 14,95, kleur, genre: fantasy.
Aberzen 2: *Meerdere namen voor de blauwe,* tek.& scen.: N' Guessan, hc 14,95, kleur, genre: fantasy.
Aberzen 3: *Voorbij de droge zeeën,* tek.& scen.: N' Guessan, hc 14,95, kleur, genre: fantasy. Bij de albums in hardcover zomaar 1 euro bij, dit om naar verluidt de hardcovers in een kleinere oplage te kunnen aanbieden. Om zo het dumpen te voorkomen. Maar hebben we zoiets al niet eens eerder gehoord bij deze uitgever.
Collectie 500 nr. 57: *Geïllustreerde cartografie van de wereld van Troy,* tek: Didier Tarquin & gedetailleerde teksten en cartografie: Christophe Arleston, hc 30,00, met als extra los bijgevoegd een kaart van de wereld van Troy, zwart-wit, genre: vermakelijke en educatieve cartografie. Is geen strip, maar beschrijft Troy cartografisch. Kaart in kleur is los te verkrijgen in de stripspeciaal zaak. Prijs 10,00.
Collectie 500 nr. 220: De dochters van Afrodite 1: *Dood à la carte,* tek: Taymans & scen.: Jamar, hc 14,95, kleur, genre: avontuur. Twee jonge vrouwen beheren in New York een huwelijksbureau. Beide dames dringen binnen in het privé-leven van hun klanten, met onvoorziene gevolgen.

Talent /Fonds Blitz

Collectie Millennium: Nova Genesis 2: *Grand Canyon,* tek: Chabbert & scen.: Boisserie, hc, met stofomslag 17,50, kleur, genre: sciencefiction. Een top secret programma loopt met een sisser af. Een genetisch gemanipuleerde baby overleeft het experiment. Tot hij als puber door een emotionele schok geactiveerd wordt. De hel breekt los, overheidsinstanties geven het bevel om hem te doden.
De Mof 6: *Nacht in Indochina,* tek: Stalner & scen.: Bardet, hc 14,95, kleur, genre: avontuur.
De Mof 8 : *De bruine fee,* tek: Boutel & scen.: Bardet, hc 14,95, kleur, genre: avontuur.
De Mof 9 :*De zaak Sirben,* tek: Boutel & scen.: Bardet, hc 14,95, kleur, genre: avontuur.
De Mof 7 verscheen eerder in 2000. En was het eerste album dat verscheen in Nederlandse vertaling in deze serie. I

Tijdschriften

Myx: nummer 6, derde jaargang, augustus 2005, diverse tekenaars & scenaristen, sc 5,95, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: strips en informatief.

Uitgave in eigen beheer

Chateau Des Chats 1: *Het Hart,* tek: Frieda Van Ravels & scen.: Joris Gielen, sc 6,95, zwart-wit met blauwe steunkleur, genre: kunstzinnig. Een kasteel met ontelbare kamers, wordt bewoond door de meest rare personen. Deze personen vormen het kloppend hart van het chateau.

VZW 't Mannekesblad

't Mannekesblad nr 4a : *Streetkids,* tek.& scen.: Charel Cambré, sc 9,95, zwart-wit, genre: humor & **'t Mannekesblad nr 4b:***Huis met groot balkon,* tek.& scen.: AAaRGH, sc 9,95, zwart-wit, genre: humor. Beide albums vormen één geheel op A4, ieder hierboven beschreven album werd ondergebracht in dit album op oblong. Streetkids verscheen eerder in Suske en Wiske Weekblad.
Minervacollectie: Harry Humus: *Ambras rond Alba Aldannih,* tek.& scen.: Danny, sc 9,95, kleur, genre: humor.

Xtra

Onder Palestijnen : *De Intifada in beeld,* tek.& scen.: Joe Sacco, sc 24,99, zwart-wit, genre: graphic novel. Begin jaren 90 verbleef journalist Joe Sacco op de Westbank en Gaza. Hij probeert in dit boek het Israëlisch-Palestijns conflict een gezicht te geven, door het brengen van persoonlijke verhalen en deze te plaatsen in een sociale, politieke en historische context. Hierdoor krijgt de lezer beter inzicht in het Israëlisch-Palestijnse kwestie.

VERZAMELAAR zoekt onderstaande albums in

NIEUWSTAAT

Ik betaal topprijzen!
(Drie keer de cataloguswaarde!)
Kunt U mij blij maken?

Guus Slim

1	Vlinder neemt de vlucht	1958
2	Popaïne en oude kunst	1959
3	De verdronken wagen	1960
4	Vrachtboten in de avond	1961
5	De hel van Texiguay	1962
11	Warm en koud	1969

Johan en Pirrewiet

4	Het raadsel v/d maansteen	1956
5	De eed der vikingen	1957
7	De zwarte pijl	1959
8	De slotheer v. Schoonburg	1960
12	Het onzalige land	1964

Baard en Kale

2.2.a	De schat van Alarik	1954
2.2.b	Midden-Amerika	1954
2.3	Oscar en zijn geheimen	1955
2.5	Stomp komt terug	1958
2.7	Spurten	1959
2.8	Villa Long-Cri	1966

Lucky Luke

1.1a	Dick Diggers goudmijn	1949
1.1b	Dick Diggers goudmijn	1969
1.2	Rodeo	1950
1.3a	Arizona	1951
1.5	Lucky Luke tegen Pat Poker	1953
1.6	Vogelvrij	1954
1.8	Phil IJzerdraad	1957
1.9	De spoorweg door de prairie	1957
1.10	Blauwvoeten op het oorlogspad	1958
1.11	De bende v. Joss Jamon	1958
	Idem (herziene versie)	1966
1.13	De rechter	1959
1.15	De Daltons breken uit	1960
1.19	Naijver in Painfull Gulch	1962
1.20	Billy the Kid	1962
1.22	De Daltons in de blizzard	1964
1.25	De spookstad	1965
1.30	Calamity Jane	1967

Robbedoes en Kwabbernoot

2.1a	4 avonturen van Robbedoes & Kwabbernoot	1950	Hardcover
2.1b	4 avonturen van Robbedoes & Kwabbernoot	1966	Softcover
2.2a	Er is een tovenaar in Rommelgem	1951	Hardcover
2.2ba	Er is een tovenaar in Rommelgem	1966	Softcover
2.2bb	idem (hertekende omslag)	1972	Softcover
2.3a	De zwarte Hoeden	1952	Hardcover
2.3b	De zwarte Hoeden	1966	Softcover
2,4b	Robbedoes en de erfgenamen	1965	Softcover
2.5a	De roof van de marsupilami	1954	Hardcover
2.5b	De roof van de marsupilami	1965	Softcover
2.11	De gorilla heeft het gedaan	1959	
2.12	Het nest van de marsupilami	1960	

Ook altijd interesse in Hergé & Vandersteen materiaal.
Schroom niet te bellen!! Albums worden

Lidgeld 2006
DIT IS P-MAGAZINE NIET KRABBEN HEEFT GEEN ZIN
LIDGELD betalen WEL!
BLIJF NIET IN DE KOU STAAN EN TEKEN BUITJDS IN_!

nog steeds slechts 20 euro !

Vul bijgevoegde overschrijving in en bied ze aan bij een bankinstelling

Lidgeld geldig voor één kalenderjaar

Dit formulier NIET gebruiken voor betalingen in Nederland.
Betaling voor Nederland : 20 euro
- op Nederlandse Girorekening 7616528
- of : op Belgische rekening 001-2980926-95
IBAN BE76 0012 9809 2695 BIC GEBABEBB

KOPIE CLIENT / COPIE CLIENT / KUNDENKOPIE

edrag in letters / montant en lettres / Betrag in Buchstaben

emodatum / date mémo / Memodatum — bedrag in EUR / montant en EUR / Betrag in EUR

ekening opdrachtgever / compte donneur d'ordre / Auftraggeberkonto

ekening begunstigde / compte bénéficiaire / Empfängerkonto
001-2980926-95

aam begunstigde / nom bénéficiaire / Name Empfänger
VZW BRABANT STRIP
BERREWEIDE 34
1840 LONDERZEEL

ededeling / communication / Mitteilung

atum afgifte / date de remise / Einreichungsdatum

EURO

opie cliënt enkel bij storting voorleggen
opie client, présenter uniquement en cas de versement
undenkopie nur bei Einzahlung vorlegen

EURO

handtekening(en) / signature(s) / Unterschrift(en)

datum ondertekening / date de signature / Datum der Unterschrift

OVERSCHRIJVING OF STORTING
VIREMENT OU VERSEMENT
ÜBERWEISUNG ODER EINZAHLUNG

Bij manuele invulling, één zwart (of blauw) karakter per vakje
En cas de complètement manuel, un seul caractère noir (ou bleu) par case
Bei manuellem Ausfüllen ein schwarzes (oder blaues) Schriftzeichen pro Feld

Niet ter betaling aanvaarden
Ne pas accepter en paiement
Nicht als Zahlung annehmen

memodatum **(facultatief)** / date mémo **(facultatif)** / Memodatum **(fakultativ)**
(enkel voor uitvoering in de toekomst)
(uniquement pour exécution dans le futur)
(nur bei späterer Durchführung ausfüllen)

bedrag / montant / Betrag — **EUR** — **CENT**

rekening opdrachtgever / compte donneur d'ordre / Auftraggeberkonto

rekening begunstigde / compte bénéficiaire / Empfängerkonto
0 0 1 2 9 8 0 9 2 6 9 5

naam en adres opdrachtgever / nom et adresse donneur d'ordre / Name und Anschrift Auftraggeber

naam en adres begunstigde / nom et adresse bénéficiaire / Name und Anschrift Empfänger
VZW BRABANT STRIP
BERREWEIDE 34
1840 LONDERZEEL

mededeling **(in HOOFDLETTERS)** / communication **(en MAJUSCULES)** / Mitteilung **(in GROßBUCHSTABEN)**
LIDGELD

Hieronder niets schrijven / Ne rien écrire ci-dessous / Dieses Feld nicht beschriften

UITGEVERIJ SHERPA PRESENTEERT

Winnaars in Turnhout

BERTVANDERMEIJ

De Filmmaker onder de Stripauteurs signeert op zaterdag 17 december zijn nieuwste boeken: *De winnaar 1 (Daar gaat ie)* en *De winnaar 2 (Het is tijd)*. 40 pag. in spetterende kleuren, gebonden, € 12,50 per deel, met gratis bouwplaat

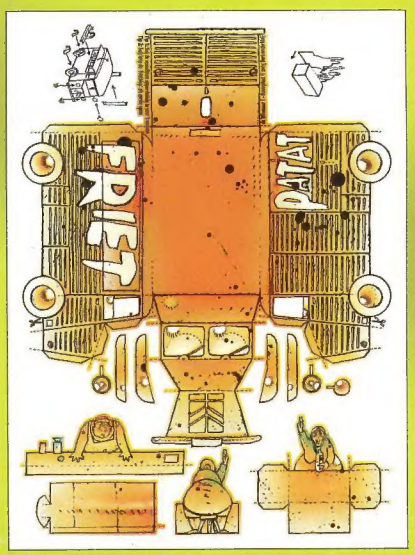

En ook: *Kappie* (gagstrips in het Katwijks dialect).
Bovendien: de nieuwe bundeling van zijn klassieke samoerai-trilogie *Moesashi*. 128 pagina's zwartwit paperback € 16,95.

StripPersPrijs

Uitreiking van de Jaarprijs van de Vlaamse en Nederlandse stripcritici voor de Beste Albums van 2004: *Een deken van sneeuw* (Craig Thompson) en *Over de grenzen van de tijd...* (Abolin & Pont)

Nog verkrijgbaar: *Stripjaar 2004*, met alle achtergrondinformatie over de StripPersPrijs en met tientallen interviews en artikelen door Geert De Weyer. Inclusief Servicegids 2005 (320 pagina's paperback voor € 19,95)

In voorbereiding: *Stripjaar 2005*, geheel in kleur!

EDMOND BAUDOIN

De veelbekroonde Meester van het Penseel signeert in Turnhout zijn boeken, waaronder *Carla* (op scenario van Lob) en *Braakland*. Luxe groot formaat. 64/80 pag. slappe kaft met fc stofomslag, € 15,95 per deel

In voorbereiding in de Baudoin Collectie: *De vier stromen* (politieroman op scenario van Fred Vargas) en *De reis* (herdruk). Gebonden, 224 pag. zwartwit, € 24,95 per deel. (Te verschijnen in februari 2006)

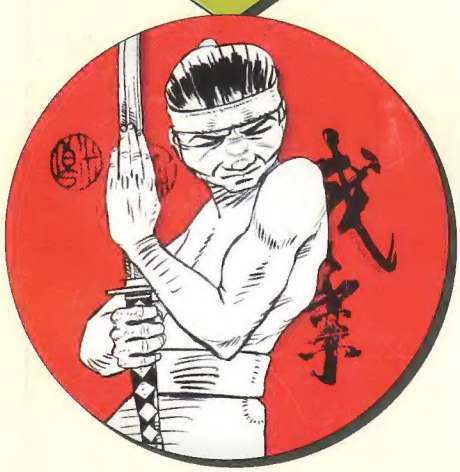

Sherpa is op 17 en 18 december aanwezig op Strip Turnhout in de Warande
Verspreiding: Pinceel Stripdistributie (Leuven) en Strips in Voorraad (Amsterdam)